דבר

יום חמישי, כ"ח באב תשמ"ח, 11 באוגוסט 1988 ● גליון 19493

● המחיר 1.30 ש"ח (כולל מע"מ), באילת 1.13 ש"ח

היום בדבר

● במקרים הקשים האלה/ חיים גורי
● מי מת, מי לא נולד/ חגי אשר
● פטור לתלמידי ישיבות/ שלמה גנוסר
● מסמך: תכנית קיסר לרפורמה בחברת העובדים
● הזנגריה: יותר תאצ'ר מאשר מארקס/ „אקונומיסט", ל„דבר"
● בורסה וכלכלה (3–4), עכשיו (10), ספורט (11), בידור (12)

מזג האויר

(ע)– *תחזית מזג האויר:* נאה.
הטמפרטורות החזויות: ירושלים: 30°16, תל־אביב: 32°22, חיפה: 32°23, רמת־הגולן: 30°18, צפת: 29°18, טבריה: 37°23, עפולה: 34°21, שומרון: 32°19, לוד: 34°18, יריחו: 39°22, עזה: 37°16, באר־שבע: 37°16, אילת: 43°25.

הרופאים שובתים היום בכל בתי־החולים

ד"ר ישי: הממשלה רוצה שקט עד הבחירות ● פסה: מאבק הרופאים – ללא תכלית

ממתינים להסכם

יו"ר האגף לאינוד מקצועי חיים הברמלך והמטונה על השכר, יעקב דנון, בוועד הפועל באחת ההפסקות בדיונים (צילום: ורד פאר)

מאת דנקה הרניש, סופרת „דבר"

הרופאים משבתים הבוקר ל־24 שעות את כל בתי החולים בארץ: הממשלתיים, העירוניים ואלו של קופת חולים. השביתה פתקיימת בתגובה על כך שהממשלה רוצה למנוע מהרופאים, את כל הזכויות להפוך קיצור תורים והפעלת המתיתקנים והשירותים בבתי החולים במשמרת שניה. היום יבוצעו רק ניתוחים דחופים והרופאים יעבדו במתכונת שבת.

למענת הרופאים הממשלה לא הועלתה עד כה כל הצעה מעשית לפתרון בעיית התורים והרופאים שוקלים לנתק את כל המגעים עם הממשלה בעניין זה. התומכים בהפסקת המגעים טוענים כי הא אינו מוכיל לשומדבר, וכי על הרופאים לרכז עתה את כל מאמציהם למאבק על הסכמי השכר. החלטה על קיום השביתה התקבלה על־ידי ועדת הניאום של ארגון רופאי המרינה חטיבת רופאי בתי החולים של קופת־חולים, לאחר שהוועדה שמעה דיווחים על המגעים שהתנהלו בימים האחרונים בין הארגונים לבין נציגי הממשלה והנהלת קופת־חולים.

הרופאים הבהיר, כי כעת נותרו שתי אפשרויות בלבד לפתרון משבר התורים: ביצוע מיידי של ההסכם שנחתם עם רופאי קופת־חולים, או לחילופין הפעלת השירותים המתיתקנים בשעות אחר־הצהריים על־ידי גוף חיצוני. משרד האוצר מתנגד ליישם בכל בתי החולים את ההסכם שנחתם עם רופאי קופת־חולים ואילו משרד הבריאות וההסתדרות מתנגדים להפעלת השירותים והמתקנים בשעות אחר־הצהריים על־ידי גוף חיצוני.

יו"ר ההסתדרות הרפואית ד"ר רם ישי, אמר אתמול לפעונאים שהופנו בו מתנהל המשא והמתן משאיר רושם שהממשלה רוצה להבטיח שקט במערכת הבריאות בתקופה שלפני הבחירות. „את זה לא ניתן להם", אמר ד"ר ישי. „ועדיף שהמבצע לא יזל כלל במתכונתו המוצעת על־ידי הממשלה. אם מבצע, אז שיהיה מבצע לחיסול תורים, לא לקיבוע".

במשרד האוצר „לא הביעו" אתמול מרדו החליטו הרופאים לשבות היום. לדברי המקורות באוצר טוכם בפגישה האחרונה עם רופאי המרינה להמשיך במשא ומתן ביום ב' הקרוב. לטענת הרופאים, הפגישה נקבעה „על תנאי" בלבד.

„באמר לנו שאם הממשלה תתיחס לתביעות שלנו עד יום א' הקרוב, תמנע ישיבת המשא ומתן ביום ב'".

מנכ"ל קופת־חולים הכללית נחום פסה מתח אתמול ביקורת קשה על שיטת המאבק של הרופאים היוצרת מצב בלתי נסבל במערכת הבריאות. בפגישה עם רופאי בית החולים „הסרון" בפתח תקוה אמר פסה: „אנו חושבים שהרופאים טובלים למאבק לא נכון, שהיו ללא תכלית. זו הפעם השלישית שמקיימים סידרת מגעים ומודיעים באמצעות התקשורת על ניתוקה וזו הפעם החמישית שיש הקדמות אך מודיעים בתקשורת שאין התקדמות".

נתונים מתוצים

הודעה הארצי של עובדי הבינהל

(המשך בעמוד 2)

צוותי הסתדרות־אוצר התפזרו בגלל „נקודות קלות" של מחלוקת

המחלוקת: מועדי המעבר לשבוע עבודה מקוצר והחלת ההסכם על החברות הממשלתיות

מאת סופר „דבר" לענייני עבודה

בתום דיון של כ־10 שעות הגיע מזרי אמש סמוך לחצות הנוכחים המרוחקים ממשום ההתחדרות הה־ארצי כלי לחתום על הסכם השכר בשירות הציבורי.

המחלוקת בין הצדדים נסבה על מועדי המעבר לשבוע עבודה בן 42.5 שעות והחלת הסכם על עובדי החברות הממשלתיות שאינן יכולות לעמוד בתשלום תוספות השכר. המגעים בין הצדדים יימשכו הבוקר, ויתכן כי לקראת הערב יפגשו שוב הצדדים למו"מים, ויגמגמו להשלים ולחתום על ההסכם.

ד"ר האגף לאינוד מקצועי חיים הברמלך הגדיר את המחלוקות בין הצדדים „נקודות קלות". הוא אמר כי חילוקי הדעות „אינם גשמיים, כי־תן להתגבר עליהם כי המאמץ נוסף לעבור בתשלום תוספות השכר. המגעים בין הצדדים יימשכו הבוקר, ויתכן כי לקראת הערב יפגשו שוב הצדדים למו"מים, ויגמגמו להשלים ולחתום על ההסכם.

ד"ר האגף לאינוד מקצועי חיים הברמלך הגדיר את המחלוקות בין הצדדים „נקודות קלות". הוא אמר כי חילוקי הדעות „אינם גשמיים, כי־תן להתגבר עליהם כי המאמץ נוסף לעבור בתשלום תוספות השכר. המגעים בין הצדדים יימשכו הבוקר, ויתכן כי לקראת הערב יפגשו שוב הצדדים למו"מים, ויגמגמו להשלים ולחתום על ההסכם.

שמראב הקשיים בגלל מדיניות הממשלה

אברהם שפירא אמר אתמול כי תשלובת „שסיחי כרמל" בקלקה לקשיי נזילות שמקורם

(המשך בעמוד 2)

שמיר: „סיפוח' צורם את האוזן אבל אני בעד החלת החוק בשטחים ● פרס: זה יביא אסון

מאת יקיר צור, סופרו המדיני של „דבר"

ראש הממשלה, יצחק שמיר, הבהיר אתמול לראשונה, כי הוא תומך בהחלת החוק הישראלי בשטחים. „אני מתנגד למילה סיפוח ביחוק שהמשא שיעורר צרם את האוזן. אין מסתדים מה שבבי־שייך לנו. אני בעד החלת החוק הישראלי בשטחי יהודה ושומרון", אמר שמיר במהלך הישיבה המועדת של הקבינט המדיני.

הדיון בקבינט היה לזירת התנגשות בין הליכוד למפלגת העבודה, ובמלחמה הסמוך האשמות הדדיות בין ראש הממשלה שמיר לשר הארץ, שמעון פרס הסיח לעבר שרי הליכוד אתם התנגדתם לשלום עם מצרים, אתם הייתם נגד הציאה מלבנון ואתם מסרפים כל יומה לשלום... מי שסיקרפו את המשא ומתן היה הכר בקבינט הזה... סיפוח השטחים הוא אסון לעם היהודי. מדינה יהודית משמעותה למסלא־מקומו שמעון פרס.

שר הארץ, שמעון פרס הסיח לעבר שרי הליכוד: אתם התנגדתם לשלום עם מצרים, אתם הייתם נגד הציאה מלבנון ואתם מסרפים כל יומה לשלום... מי שסיקרפו את המשא ומתן היה הכר בקבינט הזה... סיפוח השטחים הוא אסון לעם היהודי. מדינה יהודית משמעותה רוב יהודי. אל נסתתר מאחורי הדיבור שאין עם מי לדבר. ראשית אנחנו צריכים להיות מוכנים לדבר. לחוסיין אין ברירה כמו שלנו אין ברירה.

שמיר: פרס הוסיף בגיהות הערבים לפיה הליכוד מנע שלום.

פרס: איש לא יזיז אותי מאמונתי בשלום. אין גבול לאמת...

שמיר: אבל יש גבול לשקר...

כאן הוערב השר בלי ציק, יצחק מרדכי, ופנה להבריו בליכוד: אל תתוכחו עם פרס, הוא הרי איש האמת.

סגן ראש הממשלה, יצחק נבון: פרס הציל את המדינה מהחרס שלכם.

מרדכי לנבון: ובחיבוך כבר שיטלה...

בשלב מסוים עבר הוויכוח מהנושא המדיני לנושא הכלכלי. שר התעשיה והמסחר אריאל שרון, האשים את שר האוצר בהתמסמסות ההתיישבות ובדרס הזקלאות. „אתה יושב בירושלים ובשטח ההתיישבות נהרסת. הצער הבא יהיה הרס התעשייה. יש חורבן בכל דבר יצרני".

פרס הצטרף לביקורת שהוטחה בבריסמי: „בכל מקום שפנים יש מפולת. כמה יש להתגאות שישובים וקיבוצים מתפרסמים ושהבנקים מתעשרים על חשבון המדינה".

ראש הממשלה שמיר סיכם את הדיון באומרו שהעניינים היסודיים יסדרו בבחירות הקרובות.

מרפי מובארק – ריטשרד ניקסון

נשיא מצרים חוסני מובארק (מימין) לוחץ את ידו של עוזר שר החוץ האמריקאי ריצ'ארד מרפי, אתמול בקאהיר (צילום: א.פ.)

לא תהיה סטיה יונית במסרי המערך כדי לשכנע מתלבטי מערך־ליכוד

צוות ההיגוי הפוליטי גיבש אמש אסטרטגיית ההסברה ● „השלום משרת הבטחון, לא השטחים"

מאת עליזה ולן, סופרת „דבר" לענייני מפלגות

מפלגת העבודה תשקיע את כל מאמצי ההסברה שלה על שיכנוע ציבור המתלבטים בין ליכוד למערך, ולכן לא תהיה סטיה יונית במסרי המדיניות שלה, על אף מרחבי של המלך ותפיים. הדגש יהיה על מקומיים, לא אישיים, ומפלגת העבודה תתקוף את הליכוד על מדיניות המשפרסקו שלו ועל מאמציו לבלום כל יוזמה לקידום תהליך השלום.

כשעתיים וחצי הקדיש אמש צוות המיגוי הפוליטי של מפלגת העבודה לבחינת האסטרטגיה של הסברת המערך במערכת הבחירות. נסיס מוילי, יו"ר מטה ההסברה במטה הבחירות, הדגה את עיקרי האסטרטגיה, ובעקבות הדגאתו הוקדים דיון.

לדברי מוילי, כל הומר שוכן לישיבה אמש גובש במשך כמה שבועות, על בסיס נתונים שסיפקו סקרי רעת־קהל שיזמה מפלגת העבודה. מן הנתונים עולה, כי 30 אחוז מהציבור הם מצביעי מערך, 20 אחוז מצביעי ליכוד, 10 אחוזים מתלבטים בין המערך למפלגות השמאל ובין המערך למפלגות הימין, 20 אחוז, בינתם מצביעים תרשים, מתלבטים בלי כיוון מוגדר ו־20 אחוז מסרבים להחדות.

הדגון המרכזי של הסברת המערך יהיה, כפי שפורסם ב„דבר", ההשוואה בין הצעתיה, היוזמה והתנופה של המערך לעומת אפסרמעטה של הליכוד, ובכלל זה השוואה בין השנתיים שבהן הנהיג את הממשלה שמעון פרס והשנתיים שבהנהיג אותה יצחק שמיר. על בסיס

(המשך בעמוד 2)

לאחר החזרת המחאות רבות ללא כיסוי

מפעל „חוטי קיסריה" של ח"כ שפירא הוכרז „לקוח מוגבל"

שפירא מאשים: מדיניות הממשלה ● מגיים הון נוסף למפעליו

מאת דידר שרים
ואבי שובבי

מפעל „חוטי קיסריה", אחד משבעת מפעלי תשלובת כרמל של משפחת שפירא, הוכרז כ„לקוח מוגבל". משום שהמחאות רבות שהוצגו המפעל, הוחזרו על־ידי הבנק בחיתון ללא כיסוי. קשיי מפעל „חוטי קיסריה" נובעים ממצב נזילות קשה בתשלובת המפעלים של משפחת חיים שפירא.

ההכרזה על מפעל „חוטי קיסריה" כלקוח מוגבל נעשתה, לפי הוראות בנק ישראל, המחייבות את הבנקים לסווג לקוחות מוגבלים אם 10 המחאות שמסרו, בפרק זמן של פחות משבועיים בין המחאה להמחאה, חוזרו ללא כיסוי. בנק לאומי שהחזיר את המחאות של „חוטי קיסריה" הסיר, בין כל הבנקים המקובל במקרים אלה, את דרגי סיווגו של המפעל כלקוח מוגבל.

המחאות של מפעלי „שסיחי כרמל" לבנקים מגיעים כבר־25 מיליון דולאר. לאחרונה ביטל ראשי התשלובת לבקש אשראי מבנק לפעילותם, אך ברוב הבנקים נעמו בשלילה. על רקע החזירות הבנקאות לאחרונה בבנקים במקרים של בקשות להגדלת אשראי.

ד"ר אברהם שפירא סעל בתקופה האחרונה לגיוס הון נוסף למפעלים, בהאמץ לחלצם ממצוקת הנזילות אליה נקלעו.

בבנקים מעריכים כי באפשרותו של שפירא לגיים הון כזה הן מקורות עצמיים והן משתתפים ומיצנים הקשורים למשפחה.

חלב מרכז ירושלמי תובע מחלב אברהם שפירא להתפטר מראשות ועדת הכספים של הכנסת. לטענת ירושלמי, לא יתכן כי בראש ועדת הכספים יעמוד אדם שקנצרן כלכלי גדול בבעלותו נתון בקשיים כלכליים.

בתגובה, מסר דוברו של שפירא, כי ירושלמי גזל את מקומו בטיעת שיגוי ועבר ל„רצי". דובעצמו לא נענה לדרישות. מפלגתו להחזיר את המנדט, ומכילא הוא האדם האחרון הכאי לקיים מוסר.

גם סיעת הליכוד בוועדת הכספים פיזמה אמש הודעה דומה על הסף את דרישתו של ירושלמי.

שפירא: הקשיים בגלל מדיניות הממשלה

אברהם שפירא אמר אתמול כי תשלובת „שסיחי כרמל" נקלעה לקשיי נזילות שמקורם

(המשך בעמוד 2)

בני בגין רוצה פגישות עם בכירים בסטיט־דפרטמנט

מאת אמנון דנקנר, סופר „דבר" בארה"ב

וואשינגטון (מיוחד ל„דבר").– בני בגין, שנבחר כמועמד ודאי של הליכוד לכנסת הבאה, ביקש מאנשי שגרירות ארה"ב בתל־אביב לסדר לו פגישות עם פקידים בכירים במחלקת המדינה. בגין מבקש להגיע לוושינגטון במחצית השנייה של הודש, ולהיפגש עם הפקידים כדי ללמוד את הבעיות הכרוכות ביחסי ישראל וארה"ב.

שמועות במצרים

מובארק נחלץ מניסיון התנקשות

מאת יץ אביב, שליח „דבר" בקאהיר

קאהיר (מיוחד ל„דבר").– במצרים רווחו אתמול שמועות, כי בשבוע שעבר ניסו גורמים איסלאמים רדיקאליים להתנקש בחייו של הנשיא מובארק בעת שהותו באלבנדריה.

לשמועות אלה לא ניתן אישור מצד שום מקור רשמי. על־פי השמועות, נעשה ניסיון ההתנקשות בנשיא בשעה שנסע במכוניתו באחר מרחובותיה של אלבנדריה, שבה שוהים בתקופת הקיץ רבים מאנשי הנמדת המצרית.

השבוע זנחה המשטרה המצרית להיסגר חשוב לאחר שעלה בידה לאתר ולחסל את כל חברי ארגון המחתרת שהיה בשפעתו אחראי לדבר הנשיא סאדאת, שנמלכו לפני כשבועיים בבית הבלא המבוצר ביותר בקאהיר, ליבאן טורה.

שר הפנים זכי באדר אים בשעתו להתפטר, אם לא יגלה בידי זרזעות הבטחון לאתר את הנמלטים.

לחם לא מסובסד מתייקר היום ב־6 אחוזים

מאת אבי שובבי

היום מתייקר הלחם שאינו מסובסד בשיעור של 6 אחוזים. הלחמניות במשקל 50 גרם מתייקרות בשיעור של 10 אחוזים ולחמניות במשקל של 75 גרם בשיעור של 6 אחוזים.

המפקח על המחירים במשרד התעשייה והמסחר, דאב גלמור, ציין כי הלחם שאינו מסובסד מתייקר בגין התייקרות התשומות שנגרמה על־ידי כלכלני משרד התעשייה והמסחר. לדברי גלמור, בלוח המחירים המרביים יופיע מחירה של הלחמניה שמשקלה 75 גרם בלבד מסוג שזו הלחמניה המקובלת בציבור. במחירי הלחם המסובסדים, הלחם האחיד ולחם לבן, לא חלו שינויים.

בעקבות גילויי „דבר"

„אפריקה ישראל" תידרש להסביר דו"ח מטעה

מאת דידר שרים, סופר „דבר"

חברת „אפריקה ישראל" תידרש להסביר לציבור – בעקבות ידיעה שפורסמה ב„דבר" – דו"ח מטעה, שמסרה הנהלת החברה במצורף לדו"חותיה הכספיים.

בבדיקה ראשונית שערכה הרשות לניירות־ערך, בעקבות הידיעה ב„דבר", התברר כי, דו"ח המנהלים של החברה מצורף למאזן של 1987 אמנם הכיל פרט מטעה ביחס למספר הדירות בבניה שהיו בידי החברה. בדיקת „דבר" העלתה, כי בעוד שהחברה דיווחה על 330 דירות בשלבי בניה שונים שהיו בידה בסוף 1987, היו למעשה רק כ־100 דירות כאלה, בעוד שהחברה מה מטאר הדירות כבר נגללה בדו"ח רווח והפסד.

תיקון חדש לחוק ניירות הערך, שייכנס לתוקפו בתחילת נובמבר, היה מאפשר למשקיעים להגיש תביעה נגד החברה, לו היו נפגעים מהדיווח המטעה, גם אם אירע בשל טעות. החוק הנוכחי קובע סאנקציות כאלה רק לגבי פרטים מטעים הנכלל לים בתשקיף לגיוס הון.

עיקרון תחילה

● „אגד" מפסיק לקלוט חברים וסוגר ביה"ס לנהיגה / עמ' 2
● בגדה: עוצר בקלקיליה וקאבטיה / עמ' 2
● בבנמת: נטפל ביד־ברזל ברעיונות המטורפים של ממשלה פלשתינית – אמר שמיר / עמ' 3
● הערוץ הפולני יוד למתתרת: האם התאהב ברקדנית ישראלית? / עמ' 3
● אונס בלבים / עמ' 6
● הצמיחות בבגיות מסכנת חיי הפגים / עמ' 6

חוסיין מסרב להיפגש עם אמריקאים בכירים

אוונס ונובק: הוא מאוכזב משולץ שלא לחץ על שמיר

מאת אמנון דנקנר, סופר „דבר" בארה"ב

וואשינגטון (מיוחד ל„דבר").– ירדן כועסת על מזכיר המדינה שולץ ועל ארה"ב, הדם שימשו מברות לא מצדדות של הברזותיו של המלך חוסיין. חוסיין מסרב להיפגש עם אמריקאים בכירים, ובאחרונה דחה אחד ממקודביו, שר החצר אבו־עודה, שביקר בוואשינגטון, הצעה להיפגש עם שולץ. במקום זאת הלך אבו־עודה לסגרש את פרזמפור מדליון אולבריים, היועצת הראשית לענייני חוץ של המועמד הדמוקראטי לנשיאות מייקל דוקאקיס.

בעלי הטור אוונס ונובק גילו אתמול ב„וואשינגטון פוסט" כי בפגישה בלונדון בין המלך חוסיין לבין שולץ, שבה פרש מזכיר המדינה האמריקאי בפני המלך את תכנית יזמת השלום שלו, הבטיח לחוסיין כי יוציא מראש הממשלה שמיר הסכמה לתכנית הזדעדה הבין־לאומית „גם אם יצטרך לסובב את זרועו עד שתצא ממקומה". חוסיין השתכנע מרצינות האמריקאים והסתרף ליזומה, רק כדי להתאכזב משום ששולץ לא היה מוכן להפעיל שום לחצים על ישראל.

בעלי הטור כתבו, כי פקידי משרד החוץ האמריקאים ממשיכים להתנהג, גם לאחר הודעת חוסין, כביכים כתיקונם, וממשיכים לטעון כי תהליך השלום ימשך וכי עוד יהיה בו מומנטום, אולם דיפלומט בכיר אמר להם כי „לא יהיה תהליך שלום, ולא יהיה מומנטום".

אוונס ונובק כתבו עוד, כי כשגובב לאחנם של האמריקאים על כוונת חוסיין להודיע על הנתקות מהשטחים, הם ביקשו מראש ממשלת בריטניה מרגרט תאצ'ר להביא אותו מכך, אך מאמציה לעשות זאת היו ללא הועיל.

בני בגין רוצה פגישות עם בכירים בסטיט־דפרטמנט

מאת אמנון דנקנר, סופר „דבר" בארה"ב

וואשינגטון (מיוחד ל„דבר").– בני בגין, שנבחר כמועמד ודאי של הליכוד לכנסת הבאה, ביקש מאנשי שגרירות ארה"ב בתל־אביב לסדר לו פגישות עם פקידים בכירים במחלקת המדינה. בגין מבקש להגיע לוושינגטון במחצית השנייה של ההודש, ולהיפגש עם הפקידים כדי ללמוד את הבעיות הכרוכות ביחסי ישראל וארה"ב.

שמועות במצרים

מובארק נחלץ מניסיון התנקשות

מאת יץ אביב, שליח „דבר" בקאהיר

קאהיר (מיוחד ל„דבר").– במצרים רווחו אתמול שמועות, כי בשבוע שעבר ניסו גורמים איסלאמים רדיקאליים להתנקש בחייו של הנשיא מובארק בעת שהותו באלבנדריה.

לשמועות אלה לא ניתן אישור מצד שום מקור רשמי. על־פי השמועות, נעשה ניסיון ההתנקשות בנשיא בשעה שנסע במכוניתו באחר מרחובותיה של אלבנדריה, שבה שוהים בתקופת הקיץ רבים מאנשי הנמדת המצרית.

השבוע זנחה המשטרה המצרית להיסגר חשוב לאחר שעלה בידה לאתר ולחסל את כל חברי ארגון המחתרת שהיה בשפעתו אחראי לדבר הנשיא סאדאת, שנמלכו לפני כשבועיים בבית הבלא המבוצר ביותר בקאהיר, ליבאן טורה.

שר הפנים זכי באדר אים בשעתו להתפטר, אם לא יגלה בידי זרזעות הבטחון לאתר את הנמלטים.

לחם לא מסובסד מתייקר היום ב־6 אחוזים

מאת אבי שובבי

היום מתייקר הלחם שאינו מסובסד בשיעור של 6 אחוזים. הלחמניות במשקל 50 גרם מתייקרות בשיעור של 10 אחוזים ולחמניות במשקל של 75 גרם בשיעור של 6 אחוזים.

המפקח על המחירים במשרד התעשייה והמסחר, דאב גלמור, ציין כי הלחם שאינו מסובסד מתייקר בגין התייקרות התשומות שנגרמה על־ידי כלכלני משרד התעשייה והמסחר. לדברי גלמור, בלוח המחירים המרביים יופיע מחירה של הלחמניה שמשקלה 75 גרם בלבד מסוג שזו הלחמניה המקובלת בציבור. במחירי הלחם המסובסדים, הלחם האחיד ולחם לבן, לא חלו שינויים.

בעקבות גילויי „דבר"

„אפריקה ישראל" תידרש להסביר דו"ח מטעה

מאת דידר שרים, סופר „דבר"

חברת „אפריקה ישראל" תידרש להסביר לציבור – בעקבות ידיעה שפורסמה ב„דבר" – דו"ח מטעה, שמסרה הנהלת החברה במצורף לדו"חותיה הכספיים.

בבדיקה ראשונית שערכה הרשות לניירות־ערך, בעקבות הידיעה ב„דבר", התברר כי, דו"ח המנהלים של החברה מצורף למאזן של 1987 אמנם הכיל פרט מטעה ביחס למספר הדירות בבניה שהיו בידי החברה. בדיקת „דבר" העלתה, כי בעוד שהחברה דיווחה על 330 דירות בשלבי בניה שונים שהיו בידה בסוף 1987, היו למעשה רק כ־100 דירות כאלה, בעוד שהחברה מה מטאר הדירות כבר נגללה בדו"ח רווח והפסד.

תיקון חדש לחוק ניירות הערך, שייכנס לתוקפו בתחילת נובמבר, היה מאפשר למשקיעים להגיש תביעה נגד החברה, לו היו נפגעים מהדיווח המטעה, גם אם אירע בשל טעות. החוק הנוכחי קובע סאנקציות כאלה רק לגבי פרטים מטעים הנכלל לים בתשקיף לגיוס הון.

לאחר החזרת המחאות רבות ללא כיסוי

מפעל „חוטי קיסריה" של ח"כ שפירא הוכרז „לקוח מוגבל"

שפירא מאשים: מדיניות הממשלה ● מגיים הון נוסף למפעליו

מאת דידר שרים
ואבי שובבי

מפעל „חוטי קיסריה", אחד משבעת מפעלי תשלובת כרמל של משפחת שפירא, הוכרז כ„לקוח מוגבל". משום שהמחאות רבות שהוצגו המפעל, הוחזרו על־ידי הבנק בחיתון ללא כיסוי. קשיי מפעל „חוטי קיסריה" נובעים ממצב נזילות קשה בתשלובת המפעלים של משפחת חיים שפירא.

ההכרזה על מפעל „חוטי קיסריה" כלקוח מוגבל נעשתה, לפי הוראות בנק ישראל, המחייבות את הבנקים לסווג לקוחות מוגבלים אם 10 המחאות שמסרו, בפרק זמן של פחות משבועיים בין המחאה להמחאה, חוזרו ללא כיסוי. בנק לאומי שהחזיר את המחאות של „חוטי קיסריה" הסיר, בין כל הבנקים המקובל במקרים אלה, את דרגי סיווגו של המפעל כלקוח מוגבל.

המחאות של מפעלי „שסיחי כרמל" לבנקים מגיעים כבר־25 מיליון דולאר. לאחרונה ביטל ראשי התשלובת לבקש אשראי מבנק לפעילותם, אך ברוב הבנקים נעמו בשלילה. על רקע החזירות הבנקאות לאחרונה בבנקים במקרים של בקשות להגדלת אשראי.

ד"ר אברהם שפירא סעל בתקופה האחרונה לגיוס הון נוסף למפעלים, בהאמץ לחלצם ממצוקת הנזילות אליה נקלעו.

בבנקים מעריכים כי באפשרותו של שפירא לגיים הון כזה הן מקורות עצמיים והן משתתפים ומיצנים הקשורים למשפחה.

חלב מרכז ירושלמי תובע מחלב אברהם שפירא להתפטר מראשות ועדת הכספים של הכנסת. לטענת ירושלמי, לא יתכן כי בראש ועדת הכספים יעמוד אדם שקנצרן כלכלי גדול בבעלותו נתון בקשיים כלכליים.

בתגובה, מסר דוברו של שפירא, כי ירושלמי גזל את מקומו בטיעת שיגוי ועבר ל„רצי". דובעצמו לא נענה לדרישות. מפלגתו להחזיר את המנדט, ומכילא הוא האדם האחרון הכאי לקיים מוסר.

גם סיעת הליכוד בוועדת הכספים פיזמה אמש הודעה דומה על הסף את דרישתו של ירושלמי.

שמראב הקשיים בגלל מדיניות הממשלה

אברהם שפירא אמר אתמול כי תשלובת „שסיחי כרמל" נקלעה לקשיי נזילות שמקורם

(המשך בעמוד 2)

הסלמה במהומות בגורמה

ארה"ב סגרה שגרירותה בראנגון; שוטרים נערפו על־ידי מפגינים

ראנגון (א.פ.) – הסלמה ניכרת חלה אתמול בהתנגשויות בגורמה בין זרועות הבטחון לבין מפגינים מכל שדרות הציבור: לדברי אנשי־ד"ר הקשורות הקרובים מדבר אתמול לפחות 34 בני־אדם, בהם שלושה שוטרים שנערפו בידי מפגינים, אך לדברי דיפלומאטים בגורמה, מספר הקורבנות היה גבוה הרבה יותר, ומרכבות הדיווחים הישמנית „קודר" דיווחה על 100 הרוגים ו־1,000 פצועים.

דרין ראנגון דיווח, כי חיילים פתחו באש 15 פעמים במשך היום לתוך הקהל שהמשיך לזרום כל העת לרחובות העיר דרך הפצצי שהגברו במדינה. במקרה אחד נורו אחיות בבית־חולים. המפגינים השתלטו על כמה תחנות משטרה ותפסו כלי נשק. קבוצות של אלפי מפגינים קיימו עצרות נרולות בכיכרות הגדולה וב־26 ערים נוספות ברחבי גורמה.

דרין ראנגון סגן עזר, כי „בנוסיות" שוטפו ברחובות וביצעו מעשי אלימות שונים, פרקו מסילות ברזל, הציבו באש קטרקטין של המשטרה ותחנות דלק, הפכו כלי רכב ושרפו אותם והציתו מבני ציבור.

ארה"ב סגרה אתמול את שגרירותה בגורמה באורה זמני, ומשרד החוץ האמריקאי מתח ביקורת על זרועות הבטחון של גורמה על השימוש שעשו בנשק חם לפיזור הפגנות. רוברת משרד החוץ פילים אוקלי הביעה דאגה נוכח דיווחים, שקבוצות של אנשי צבא ומסיירים ברחובות ומחפשים קבוצות מפגינים בדי ליריות בהם.

אוקלי סיפרה, כי ביום ג' נקלע עובר השגרירות שעשה דרכו לבנין השגרירות להפגנה ונאלץ לעצור את רכבו לאור שנפגעו לעברו באש. מפגינים אילצו אותו לסעון את מכוניתו בפצועים ולהסיעם למקום מבטחים. לאחר מכן הוחרשה להמשיך בדרכו.

מלונתן יצא משרד הנץ הבריטי בקריאה לאזרחי בריטניה להמצע מלגורע לגורמה, שבה שוהים כרבע 50 בריטים. אתמול נודע, שדיפלומאט בריטי הוכה ביום ג' על־ידי שוטר בכת רוגה והחזק במעצר כמשך כמה שעות.

בפורום „שרינו" של „העבודה"

אפשרי הסכם חלקי עם הפלשתינים; הסכם שלום מלא – רק בשיתוף ירדן

מאת יקיר צור, סופרו המדיני של „דבר"

מטמה מרינות, המבודמה בין הסכם שלום ובין הסדרי ביניים הוסדרים הלקיים, וקמאורים לחיי היום יום במטמי יהודה ושומרון, גובשה אמש, בישיבת „שרינו", של שרי מפלגת העבודה, בתגובה על בעיות האמצעים של המלך חוסין.

על־פי נוסחה זו, שהתגבשה מתוך והצעות שהשמיעו בישיבה השרים פרס, רבין, שחל, צור, חלל הלל ויו"ר הסוכנות היהודית, שמעה ויעין, ייעשה הסכם שלום עם ירדן והפלשתינים במשותף, אולם כל מה שהוא פחות מהסכם שלום, כגון הסכמי ביניים הבדרים הלקיים, ייעשה עם הפלשתינים המתגוררים ביהודה ושומרון.

שרי העבודה אמרו בישיבה שישראל אינה צריכה לצעות אמיר אחד כל צעד של חוסין. למפלגת העבודה יש דרכים לדבריהם, להתמודד בהצלחה עם הצעדים של חוסין ולהסביר בצורה יעילה

(המשך בעמוד 2)

هكذا من الاصل

תת שר החוץ המצרי – ל„דבר":

מרפי הבטיח למובארק: נתמיד ביוזמת השלום חרף צעדי חוסיין

מאת דן אבידן,
שליח „דבר" לקאהיר

קאהיר (מיוחד ל„דבר").– השליח האמריקאי ריצ'ארד מרפי הבטיח אתמול לנשיא מובארק, שהממשל האמריקאי הנוכחי יתמיד ביוזמתו המדינית במזרח התיכון עד תום כהונתו, דרף הקשיים הכרוכים בכך בשל מערכי ההתנקות שנקט לאחרונה המלך חוסיין מהגדה המערבית – המלך אמר אתמול ל„דבר" במרדים גאלי, תת שר החוץ המצרי, שהשתתף בפגישת מרפי – מובארק.

גאלי סיפר, כי הנשיא מובארק תמך בגישה האמריקאית מתוך רצונו להוכיח לכך שהממשל האמריקאי הבא ישיך ביוזמה המדינית במזרח התיכון על יסודות הפעילות המדינית שכה פתח הממשל הנוכחי. מובארק אמר למרפי, שלמצרים עניין לשמור בכל מחיר על המומנטום המדיני באיזור. בהקשר זה הסביר גאלי בכל הנדרים הנוגעים לסכסוך להמשיך לחתור להסדר, ובכלל זה קרא לאש"ף ולירדן לחדש את הקשר המדיני ביניהם דרף הקשיים הכרוכים בכך.

בשיחת מרפי־מובארק גרונו המשמעויות של צעדי הנתקות של חוסיין מתושבי הגדה, ומרפי סיפר למובארק על שיחותיו עם המנהיגים בסוריה ובלבנון וכן על המגעים שקיים בשבוע שעבר בדמשק עם עמיתו הסובייטי ולאדיסיד פוליאקוב.

בתום הפגישה עם הנשיא נערך מרפי עם שר החגבה המצרי, פילדמארשל אבו גאבאלה, וכן עם ר"ל אוסאמה אל־באז, יועצו המדיני של הנשיא מובארק.

שלשום בערב נערך מרפי לשיחה סטוכטת עם שר החוץ המצרי עיסמת עבד אל־מגיד שיבא אתמול לביקור בנסיבות עומאן שבמפרץ הפרסי.

מרפי לא נערך במהלך שהותו בקאהיר עם נציגים פלשתינים, משום שסירב לקבל את דרישת אש"ף, שהועברה לידיעתו בתיווך המצרים, שבפגישה ישתתפו נציגים מוסרים של אש"ף שארה"ב התחייבה כלפי ישראל שלא להיזעזע עימם. כל עוד לא ישנה הארגון את מדיניותו כלפי ישראל.

בן 17 נורה למוות בכפר טובאס, עוצר בקלקיליה וקאבטיה, מהומות בג'בליה

מאת דני רובינשטיין, יורם לוי
ודני צוקרמן, מחרי „דבר"

צעיר ערבי בבן 17 נורה ונהרג אמש מכוח לחצות בידי חייל בחיל בכפר טובאס. מיבלית מים של אחיל, ובה שני חיילים, הוקפה באבנים ובמחצים אחרים בעת שעברה בכפר. מאבטח המיבלית פתח באש, ובמהירי נפצע הצעיר, שהתעבר לבית־החולים, שם נמסר מסצעיו. אחיל פתח בחקירת נסיבות האירוע.

חייל צה"ל נפצע אתמול באורח בינוני מבקבוק תבערה במרכז רמאללה. בחקירת זו נפצעה קל גם אישה ערבית. בעיירות קלקיליה וקבאטיה ובכפרים עוון ובידיה וכן במחנה הפליטים אל־ג'ריג' בדצועת עזה נשאר בתעקפו העוצר.

עוצר הסל אתמול גם על מחנה הפליטים ג'בליה לאחר שפרצו שם מהומות, שבמהלכן נפצע מידיות אחד מתושבי המחנה.

במחנה הפליטים שאטי ובשכונת הפליטים המשוקעים שייח רודאן נערכו אתמול מיסדרי זיהוי של תושבים ג'בליה לאחר שפרצו שם מהומות, שבמהלכן נפצע מידיות אחד מתושבי המחנה.

4 מעצרים לבידוש מרצועת עזה

הודיעו אמש כי הן לא יפנו לבג"צ לשרש על צווי הבידוש, לפיכך יכול עתה המבטל לבשם ללא שיהוי.

ריכון בירושלים, שני מעצרים

גבר ואשה נפצעו אתמול מפיצוץ ריכון בשדות האמירי בקרית משה בירושלים. סטוך ל־5 אחה"צ התפוצץ ריכון במרכז השדרה גבר ואשה שהיו במקום נפגעו. הגבר לקה על רכב צה"ל. אחד הנקבוקים פגע בגג הרכב והחלקת. כתוצאה מכך נכוה חייל מילואים. מבית־החולים בירושלים נמסר כי מצבו בינוני עד קל. בקבוק התבערה השני פגע במסוך לרכב ופצע קל עוברת אורח ערבית. על האיוור הסל סגר.

בשלום הרמטכ"ל: מביאים בחשבון הצטרפות עיראק למלחמה נגד ישראל

(ע)– בצוחיל מביאים בחשבון שעיראק יכולה לשלוח כוח לכל מלחמה עם ישראל, קטן יותר בהתחלה וגדול יותר בהמשך. עיראק יכולה גם להצטרף למלחמה שלא תואמה אתה מראש – כך אמר אמש הרמטכ"ל דן שומרון בהופעה בתוכנית „מוקד" במלוויזיה.

הרמטכ"ל אמר כי השינויים האסטרטגיים שנצרו בעקבות סיום המלחמה בין עיראק לאיראן יחייבו את ישראל למצוא תשובות הולמות גם לסילי קרקע־קרקע.

הרמטכ"ל ציין כי לעיראק יש חיל אוויר מצוייד היטב וכי סילי הקרקע־קרקע שבידיו הם בעלי טווח כזה היכולים להעמיד את עיראק לא כמדינת פריפריה, אלא כמדינת עימות עם ישראל.

רב־אלוף שומרון אמר כי סוריה מצוחירה בקביעות שהקו שלה לפתרון הוא דרך המלחמה.

לגבי האפשרות שאיראן תגביר פעילות נגד ישראל דרך לבנון, אמר הרמטכ"ל, כי ייתכן שהיא תפגין פתיחות כלפי העולם המערבי, כדי לשקם את עצמה, לאחר שסבלה במשך שנים מאמבדגו של נשיא.

מסר אירופי לאש"ף:

לא נכיר בממשלה גולה לפני הכרה בישראל וזניחת הטרור

מאת גדעון קדר,
מחר „דבר" בצרפת

פאריס, (מיוחד ל„דבר").– מדינות אירופה לא יוכלו לדון מתכרת בממשלה פלשתינית גולה כל עוד לא יכיר אש"ף במדינת ישראל ולא יוותר על הטרור – זו התשובה שקיבל, לפי מקורות יודעי דבר בפאריס, נציג אש"ף, שקיים באירופה התייעצויות עם בכמה מדינות אירופיות ובתוכן צרפת בנושא הקמתה האפשרית של ממשלה בגלות, בעקבות נתוק הקשר עם ירדן.

בדיון המועצות האלג'ירית עוררו את עדיפות להקים ממשלה כזאת.

פעילי הלובי הפרו־פלשתיני בצרפת מסרו לעתון „לה מונד" כי „אסר" ערפאת אישר באוזניהם, שהצהרותיו של דובר אש"ף בנאום או־רשדיף לגבי הכרה בישראל תמורת הכרה מקבילה בזכויות הפלשתינים, קבלת כל החלטות או"ם מאז 1947 לרבות 242 ומרום ישיר עם ישראל משקפות את עמדת הנהגת אש"ף.

הדיפלומאט שארל סרפרטס מסר, כי ערפאת אמר לו, שהבנייה זו משקפת את עמדת אש"ף, ואילו אדמונד זהב, מרצה בסורבון, מסר כי, בפגישה שבה השתתפו ערפאת, חבר ההנהגת אש"ף ואלד אליחסאן ואבו־רשדיף עצמו, אישרו שלושתם באוזניו את „תקפותו" של הצעת אבו־רשדיף.

„אגד" מפסיק לקלוט חברים; סוגר את בית־הספר לנהיגה

מאת אריה אדר, מחר „דבר"

„אגד" מפסיק לקלוט חברים חדשים ומוכר את בית־הספר שלו לנהיגה במסגרת צעדי ייעול וחיסכון נוכח הגרעון החודשי של 9.5 מיליון שקל. שתי החלטות אלו ייבחנו מחדש בסוף השנה.

ההחלטה להפסיק קבלת חברים חדשים נועדה לצמצם את מספרם של חברי הקואופרטיב, לאחר שבשנה האחרונה התקבלו 100 חברים חדשים. ההחלטה עלולה לעורר התנגדות קשה, שכן הנהלת הקואופרטיב החילה אותה גם על בניהם של חברים. ההחלטה תגרום קשיי מטלים בחברים המזמנים של „אגד", שכן, תיפסק ההכנסה מרכישת מניות על־ידי מצטרפים, בעוד שבאחרונה גובר דם הפורשים מהאגודה. ולאלה, יש להחזיר את דמי־המניה בתוספת כספי התגמולים במזומנים.

בבית־הספר לנהיגה של „אגד" הוכשרו בשנה האחרונה 180 נהגים על־ידי 20 מדריכים. לבית־הספר ארבעה סניפים בשלוש הערים הגדולות ובבאר־שבע. חלק מהמדריכים יאלצו לפרוש והנותרים ישובו אל מאחורי הגה.

בעקבות העלאת הריבית באר"ב

נפילות שערים בכל הבורסות

מאת ניקי יוד ב־615.49 נקודות, ב־2.16 אחוזים, והגיע ל־27,554.87 נקודות.

היתה זו הירידה התלולה ביותר בשערי המניות האיגרות החוב שנרשמה השנה. המפולת תואמה תמורה יותר מזו שהתרחשה בבורסה של טוקיו ב־19 במאי 1987, כאשר השערים ירדו ירידה תלולה של 513.09 נקודות.

„התפתחות זו הפתיעה את ניו־יורק, ולא כל ספק היא הפתיעה את האנשים כאן", אמר פול מיליוראטו, מנהל חברת „ניו־יורק ארדין פלמינג". „הפעם מרגשים ביותר מנהל המסחר. אם יימלא הון במידה נוסף, קיים חשש, שיפגן תעלה את שערי הריבית".

בשוק המטבע הוד, שם הסתמנה לאחרונה עלייה תלולה של שער הדולאר, נרשמה ירידה קלה של שער המטבע האמריקאי לעומת שער הנעילה בניו־יורק ביום ג'. משקיעים אמרו, כי המשקיעים ביפאן ציפו שהבנק הפדראלי האמריקאי יימנע מהעלאת שער הריבית עד לאחר הבחירות לנשיאות העומדות להיערך בנובמבר, מאחר שהעלאה מעין זו עלולה לפגוע בסיכוי המועמדים הרפובליקאים.

עם סגירת העסקים אתמול נמחר הדולאר לפי שער של 134.92 ין ר'1.9185/95' מארקים. לעומת 135.15/20 ין ר'1.9200/10' מארקים בניו־יורק.

עליה לדולאר באירופה

בשוקי אירופה עלה שער הדולאר במידה נוספת, ומקביל ירדו שערי המניות ברוב הבורסות האירופיות מתנועה להעלאת שער הריבית בארה"ב ביום ג'.

מדד 100 המניות הבריטיות המובחרות ירד בלונדון ב־7.7 נקודות והגיע ל־1,854.9 נקודות עם פתיחת העסקים.

גם המניות המערב־גרמניות הצטרפתיות נחלשו, למרות שלא נתקבלו פקודות מכירה רבות בבורסות של שתי המדינות.

שער הריבית הגבוה בארה"ב משך כספים נוספים אל הדולאר, שנסחר עם פתיחת העסקים לפי שער של 1.9170 מארקים לעומת שער הנעילה ביום ג' כלונדון – 1.9153 מארקים. כעבור זמן עלה שער הדולאר עד 1.9215 מארקים – שער שיא שלא היה כרוגמתו מאז ה'9 ביוני 1987.

מוחרי המטבע בעולם סבורים, שרק גורם אחד עשוי עתה להחליש את הדולאר – צמתים גרחים על המאזן המסחרי של ארה"ב, שפרסם עליו עומרים להתפרסם בשבוע הבא.

„פיוטים" מדליה בזמרייה בירושלים

מאת מחר „דבר"

קונצרט חגיגי, בהשתתפות 700 זמרים מבין חברי המקהלות המשתתפות בזמרייה המתקיים בימים אלה בירושלים, התקיים אמש. בקונצרט השמיע חומרים בין השאר יצירה חדשה בשם „פיוטים", שחובבה במיוחד על־ידי המלחין הישראלי רב סרמל, חבר קיבוץ דליה.

על המקהלות ניצח אהרון דוד"ל.

אפשרי הסכם

(המשך מעמוד 1)

לגיבור את עצמאותה של מפלגת העבודה.

בישיבה מתוך השרים ביקורת חריפה על התנהגותו של ראש הממשלה יצחק שמיר, אתמול בקבינט. שר הבטחון יצחק רבין אמר שדבריו של פרס הם בחדרים ובעיתונים, ואילו שמיר איבר את העשתונות. „אם שמיר אינו עומד במתח, שיבא לחדשה או יעשה הסבה, אך לא יתכן שמי שאמור להיות אחראי לקבינט המדיני, לא יהיה מסוגל להיות אחראי למעשי עצמו", אמרו שרי העבודה.

בישיבה אתמול נמתחה גם ביקורת על שר האוצר משה נסים ועל מדיניותו הכלכלית, המשתקת כל חלקת ייצור ומיוחדת באוקלאות. בתעשייה, בסמפלים, באוניברסיטאות ובמוסר. „מדיניות הריבית והאיסוף של מי שמשמש ירד מסה הסכנה של הליכה מדיבשון, מרלדלת ומפחדת את משפטה הכלכלית האמיתית של ישראל, משעמת הייצור והפיתוח. שום יציבות לא תחזיק מעמד שעה שנתונים לכמה הצהרי לבבל מל עיניה".

שהל: הזמה מדיניות מפני הצטרפות עיר לאזור הבחירות

שר האנרגיה הצעירה, משה שהל, הקריב אתמול שהמלך חוסין יקנה ליצור תשתית מדיניות חדשה בגדה המערבית, עד לאזור הבחירות לכנסת בישראל, כדי לחדש את תהליך השלום בגדה המערבית. לדעת השר שהל, המבעדות של חוסין מלבצע ניתוק חוקתי מהגדה המערבית ולהסתפק רק בניתוק משפטי ומינהלי, מעידים על כך שהוא נמנע מיצירת תהליך בלתי הפיך ביחסים שבין ירדן והגדה המערבית.

פרס מבחיל הכנס אי־הנקמה עם ריאד

מחר „דבר" מסר, כי בישיבת שרי המערך אתמול שאל שר הבטחון, יצחק רבין, את שמעון פרס, אם נכון שמפלגת העבודה עשתה עם ר"ג מסקה, שעליה לא תתקיף בתעמולתה את ר"ג ובתמורה יותר רק ליוסי שריד להקיף את רבין. פרס הכחיש את השמועה מכל וכל.

רוטאציה – גם בוועדת־החקירה לבדיקת תאונות־הדרכים

מאת מחר „דבר" בכנסת

הדות לתושייתו של חיב שבח ויים בתפקידו כמיב יו"ר ועדת הכנסת נמלה אתמול, מן פוח, הדרך להקמת ועדת חקירה פרלמנטרית מיוחדת לבדיקת נושא תאונות הדרכים בישראל. הכנסת החליטה על הקמת ועדה כזאת עוד בנובמבר 1987, עלי־פי הצעת חיב מיכה חריש, ובניגוד לעמדת שר התחבורה, חיים קורשר. אולם בשל מחלוקת חריפה על אופי תפקיד הדיון עוכבה הקמת הוועדה. המערך תבע לתפקיד זה לנשים, יוחס הכאבה. הליכוד התנגד.

אתמול מצא ח"כ ויים, שניהל את ישיבת ועדת הכנסת, „פסגה" לפתרון הסכסוך: לוועדה יהיו שני יושבי ראש: מיכה חריש, מטעם המערך, ואוריאל לין מטעם הליכוד. שיטת העבודה – רוטאציה, כמובן, על־פי המודל המוכר במשלת האחדות הלאומית. ראשון יבוא בזיר ב"ר ומועדה ח"כ אוריאל לין (עד ה־25 בספטמבר). אחריו (מה־25 בספטמבר ועד סיום עבודתה של הועדה) יבוא בתפקיד זה ח"כ מיכה חריש. ועדת החקירה הפרלמנטרית לעניין תאונות הדרכים תמנה 15 חברי כנסת, עלי־פי מפתח סיעתי.

אם יסכימו המצרים:

טמיר ימליץ לקבל פשרה אמריקאית בטאבה

מאת יקיר צור, מחרי המדיני של „דבר"

מנכ"ל משרד החוץ אברהם טמיר, ימליץ לקבל הצעת פשרה אמריקאית בעניין טאבה, אם המצרים ישנו חלק מעמדותיהם בהתאם לאותה הצעה.

הערבות בירושלים, שהתבשו עם שרבה אתמול של המשלת לקיחת לשיחות בעניין טאבה זו שיש מקום להמשיך במאמץ הדיפלומטי להגיע להסדר עם המצרים לפני פירסום פסק הבוררות, הגם שאין ודאות שעדיין ניתן להגיע לפשרה עם המצרים בפרשת טאבה.

רובר משרד הוצץ ובחיש אתמול את הידיעות, לפיקו דחה מנכ"ל המשרד הזמנה של נשיא מצרים חוסני מובארק, להיוועד עימו.

אתמול נמסר, כי לא היו במשלחת הישראלית כל חילוקי דעות בנושא טאבה.

רוטאציה – גם בוועדת־החקירה לבדיקת תאונות־הדרכים

מאת מחר „דבר" בכנסת

הדות לתושייתו של חיב שבח ויים בתפקידו כמיב יו"ר ועדת הכנסת נמלה אתמול, מן פוח, הדרך להקמת ועדת חקירה פרלמנטרית מיוחדת לבדיקת נושא תאונות הדרכים בישראל. הכנסת החליטה על הקמת ועדה כזאת עוד בנובמבר 1987, עלי־פי הצעת חיב מיכה חריש, ובניגוד לעמדת שר התחבורה, חיים קורשר. אולם בשל מחלוקת חריפה על אופי תפקיד הדיון עוכבה הקמת הוועדה. המערך תבע לתפקיד זה לנשים, יוחס הכאבה. הליכוד התנגד.

אתמול מצא ח"כ ויים, שניהל את ישיבת ועדת הכנסת, „פסגה" לפתרון הסכסוך: לוועדה יהיו שני יושבי ראש: מיכה חריש, מטעם המערך, ואוריאל לין מטעם הליכוד. שיטת העבודה – רוטאציה, כמובן, על־פי המודל המוכר במשלת האחדות הלאומית. ראשון יבוא בזיר ב"ר ומועדה ח"כ אוריאל לין (עד ה־25 בספטמבר). אחריו (מה־25 בספטמבר ועד סיום עבודתה של הועדה) יבוא בתפקיד זה ח"כ מיכה חריש. ועדת החקירה הפרלמנטרית לעניין תאונות הדרכים תמנה 15 חברי כנסת, עלי־פי מפתח סיעתי.

העובדים הערבים ב„כיתן" פוטרו; ההנהלה: זה לא על רקע לאומני

מאת שמעון ויים,
מחר „דבר" בנמען

מנכ"ל תשלובת „כיתן", עומרי מרן, הבחיש אתמול טענות של עובדים ערבים מהמפעל, לפיה הם פוטרו על רקע לאומני ובגלל זיהותם הערבית. אולם בשל מחלוקת הנהגים לסכסוך להמשיך לחתור להסדר, ובכלל זה קרא לאש"ף ולירדן לחדש את הקשר המדיני ביניהם ודרך הקשיים הכרוכים בכך.

בשיחה עם הנשיא מובארק הדגיש, כי הנשיא מובארק רצונו להוכיח לכך שהממשל האמריקאי הבא ישיך ביוזמה המדינית במזרח התיכון על יסודות הפעילות המדינית שכה פתח הממשל הנוכחי. מובארק אמר למרפי, שלמצרים עניין לשמור בכל מחיר על המומנטום המדיני באיזור. בהקשר זה הסביר גאלי בכל הנדרים הנוגעים לסכסוך להמשיך לחתור להסדר, ובכלל זה קרא לאש"ף ולירדן לחדש את הקשר המדיני ביניהם ודרך הקשיים הכרוכים בכך.

קדאפי מציע מיליון דולר לשנה ל־20,000 הפקידים שפיטר חוסיין

מאת דן אבידן,
שליח „דבר" בקאהיר

קאהיר (מיוחד ל„דבר").– שליט לוב קולונל קדאפי הבטיח אמש בראיון עיתונאי לשלם מיליון דולאר בשנה לכ־20,000 פקידים פלשתינים בגדה המערבית ועזה, שהמלך חוסין הדל לאחרונה לשלם את משכורותיהם במסגרת מדיניות הנתקתו מהשטחים.

בראיון תקף קדאפי את חוסין על צעדיו האחרונים ועודד את תושבי השטחים להמשיך באינתיפאדה. הוא הגיע תמיכה בהקמת ממשלה פלשתינית גולה הפיכה ארגוני המהבלים לצבא שחרור פלשתיני ממלבתי כדי להשלים את המאבק נגד ישראל. הוא גם קרא למדינות ערב לעמוד מהאחריות ועזה, יותר מ־100 מיליון דולאר למען ליבוי האינתיפאדה. קדאפי סען כי האינתיפאדה צריכה להות בסיס לשחרור כל פלשתין מידי היהודים מהים התיכון ועד הירדן ומדשת הגולן ועד אילת.

בינתיים נמסר, כי מחר תגיע לירדן משלחת בכירה של כמה מחברי הוועד הפועל של אש"ף, כדי לחן עם השלטונות הירדניים בנעדרי הניתוק של ממלכת ירדן מהגדה המערבית ועזה. אחד מחברי המשלחת, מחסוד מילחם, אמר לכתבים, כי לדעתו, חייבים אש"ף וירדן לתאם מחדש את מדיניותם, כדי למנוע מכל מתושבי השטחים ולהמשיך להזדים לתם סיוע.

מילחם סיפר, שלאחר השיחות שתקיים המשלחת בירדן תתבנס ועדה אש"פית מיוחדת, כדי לגבש צעדים אפרסיביים בעקבות הנסמת פרופיל מעורבותה של ירדן בשטחים. הוא הגיע תמיכה בהקמת ממשלה פלשתינית גולה ובהכרזה חד־צדדית על הקמת מדינה פלשתינית בשטחים ואמר, שהמוסדות העליונים של אש"ף יחזו בקרוב ביחומות אלה.

חיילת נהרגה בתאונת־דרכים; חייל טבע בכנרת

מאת שמעון ויים, מחר „דבר" בנמען

חייל וחיילת מצאו אתמול את מותם בתאונת דרכים ובתאונה מבעה בכנרת. החיילת, רביב הגית שפירר, מקיבוץ גיבתים, נהרגה אתמול בתאונת דרכים בגולן. עוד ארבעה חיילים נפצעו באורח קל עד קשה. סמל יחזקאל אדוראן, בן 20, מבע אתמול בחוף דוגית בכנרת. משטרת מחוב העמקים פתחה בחקירה.

תאונת הדרכים ארעה באזור בית המכס, כאשר מכונית צבאית ירדה לשולי הכביש והתהפכה בנסיבות שטרם הובררו. החיילת נהרגה במקום.

מקרה הטביעה אירע בחוף דוגית בשעות הבוקר. נראה שהחייל נמתח בלא שידע לשחות. במקרה אחר ניצלו חייו של ילד בן שמונה, עומר אורבך מראשון־לציון. אביו הבחין בהיעלמו בחוף סבחה, משה אותו מהים במצב קשה וגיידת טיפול נמרץ של תחנת מ"א בסבריה וחייתה אותו והוא ניצל. הילד הועבר להמשך הטיפול לבית החולים „פוריה".

מפעל

(המשך מעמוד 1)

בקשיים כהם נתקלת התעשייה הישראלית כולה. קשיים אלה, לסעמת שפירא, נובעים מהמדיניות הממשלתית, המתבטאת בעלות העבורה. „הריבית הדצמנית" במשק, ושער הדולר.

שפירא אמר כי תשלובת „סקיזקי כרמל" עובדת עתה תהליכי הבראה הכוללים קיצוץ בהוצאות, איחוד מערכות והזרמת כספים לחברה, שתיעשה תוך כחודשים.

בקבוצי התעמולה

את תעמולת הבחירות של מפלגת העבודה תנהל חברת „תקשורת 88", שהיא שותפות ארוכת בין משרדי הפרסום „קשר בראל" ו„גיזמו". הצעדי מטעמה על פרוייקטים בטלוויזיה יהיה צבי פרידמן (שישקו), על פרוייקטים בעיתונים אבנר בראל (שביהם מ„קשר בראל") ועל פרוייקטים שונים מדי כיון. המנהל הקריאטיבי של המערכת יהיה דוד טרסקובר (מרסא) והרעיוני נתן מאוש.

מפיק־העל של תשדירי הטלוויזיה יהיה איציק קול, מנכ"ל „ג.ג.", שתפיק את תשדירי המערך. כתבים במערכת הזאת יהיו רמי גוברניק, צבי גורן ועידן אגמון. מפלגת העבודה מנהלת משא־ומתן להעסקת עובי ביב ואפרים סידון כיון כותבי התסריטים והסטרים. עדיין לא נשכרו מגישים לתשדירים, גם לא אילנה שושן, סלבת היופי לשעבר, כפי שפורסם כ„ידיעות אחרונות". עם זאת, ידוע, שכיון מגישי התשדירים ישולבו המועמדים לכנסת.

לא תהיה

(המשך מעמוד 1)

בתחום הכלכלי יתריע המערך סמני מדיניות הליכוד המוכילה למיתון. את התקפת הליכוד על משק העובדים יתחיף המערך בלי התחמקות מהשביאות וכהבלטת העשייה המוזמה של חברת העובדים. ההסתדרות תוביל את הסטר הזה, בתמיכת דוברים של המפלגה.

סלבד המטרים והתכנים תגליט מפלגת העבודה את המיזוג בין ישן חדש בקרב הנהגתה.

שפירא מסר גם, כי הוא עושה מאמצים להגדיל את הייצוא באודה ניבר, בשל הידידה הדדאסבית שחלה במכירות מוצרי התשלובת לשוק הסקוטי, בעיקר בגלל האינתיפאדה.

תכנית הסבראה כוללת גם את הסברתו של מפעל „הוכי קיטריה" מבני־ברק לקיטריה.

מכתב איום לדובר חד"ש

מאת מחר „דבר"

דובר חד"ש עוזי בורשטיין קיבל בימים האחרונים מכתב איום בגלל עזרתו לילדי עצורי „דרך הניצוץ" לצאת לצ'כוסלובקיה.

בעקבות מכתב האיום פנה ח"כ צ'רלי ביטון לשר המשטרה חיים בר־לב בדרישה כי המשטרה תנקוט באמצעים למצוא את המאיימים ולהעמידם לדין.

מכתב איום לדובר חד"ש

מאת מחר „דבר"

דובר חד"ש עוזי בורשטיין קיבל בימים האחרונים מכתב איום בגלל עזרתו לילדי עצורי „דרך הניצוץ" לצאת לצ'כוסלובקיה.

בעקבות מכתב האיום פנה ח"כ צ'רלי ביטון לשר המשטרה חיים בר־לב בדרישה כי המשטרה תנקוט באמצעים למצוא את המאיימים ולהעמידם לדין.

פצמיים נרחה ביתה־השרלת דלב אך דוד ביסמוט לא איבד תקווה

מאת יוחם לוי, מחר „דבר" בירושלים

„ראשונה, כי השבוע בכדי לחזות מאחורי זה, אבל מדיון הנשים עם הנשרה. כן הגיב אתמול דוד ביסמוט מאריאל, מעמד להחמלת לב, אשר מעם שכיה בתוך שלושה חודשים נאלץ לשוב לביתו לאחר שחיה בבר מתן לבחוה.

דוד ביסמוט (47), אב לשניים, עובד הנעשיה המדיניה, מבל זה 18 שנים מבעיות קשות בלב. הא עבר שישה התקפים, ניתוחי ציתוחי ולאחר שנה וחכנס בעיות בגוהו לרשימה הממתינים לחמלת לב. הא נרשם לניתוח בבלגיה הבל יום ומחכה בשיבה לתשובה.

לאחר שלושה חודשים הוזעק „הרמה", אולם לאחר שעבר את כל הבדיקות בדוה הבחינה, שמצבו בחמתים, ולכן מתנים לחיים.

שלשום בשעה 9 בערב שבר בלילל הטלפון בביתו, ומבית־החולים נמסר לו, כי יש סיכוי לחזות. מדובר היה בלבם שנמצא בבית־חולים „ביליינסון". בערב שלושת רבעי שעה נתבקש ביסמוט לסוך לבית־חולים. שבים הסיע אותו אחיו דניה, מלל, וב־11.30 הגיעו ל„הרמה".

בית־חולים התארגן במהירות וכל צוות ההחלה היה מתן. ביסמוט עבר את כל הבדיקות הדרושות, שעדות מעט נלקח הסבנה לבדוקה מאד מדהמה עצבים. „הייתי רגע מאוד־מאוד ביסמוט. „הייתי בטוח שאם בילוד אותי סתון שאני בחיים. התבדחתי עם המשפחה והאחיות. אשתי, לעומת זאת, ראתה כל הזמן בלחץ".

הבחינה מרחה הנעבים בשעה שלוש לפנות בוקר. אז הודיעו לו הרופאים בבוקר, כי הניתוח יידחה מעם נוסף. הבוקר, כי כאשר הגיע הנמה ל„ליינסון" היה קבוע חדר הניתוח להמתלה מה.

בשעות הבוקר הזה ביסמוט לבחוה. אין בלבו בעם על הרופאים. לאחר, הוא מלא שבחים לצוות המאמרים בי הבחינה יפה. „אני יודע שלב זה לא הבל שיש בחמתים, והם מתנים לחיים".

ביסמוט לא מבין מדוע לפחות האחות הבינה שעדו לאחרונה „לא נמצא אוכלו הדם אחר להחיל אותו הוורים. מדים אנשים מבל הבינהים הבין הוורים".

דוד ביסמוט חוד לחמתין בתקוה מחדשה, שבעקם חשלישית הפחיים הנסיבה „הרמה" בהחלה.

רופאים

(המשך מעמוד 1)

המשך בכתבי חולים המשלולים פנה אתמול לממונה על־ידי מעבדה בבקשה להמריץ על מבחר עבודה. לפעמה הודיע, משרד הבריאות וכביות עדיות הבריאה לא קיימו הלכות, של ועדת המעבר בכל הקשר בהלכות דרגות לעובדי בתי חולים המשלולים.

הודיע מרגן גם, כי מדיון „מתנים מחדשים" על מנהלים מתאי הסכר העבודה בין שבתי הבינוי המשלולים, לבין בתי חולים המשלולים, לבין עמיתיהם בבתי חולים של קופות־חולים הכללית. הודיע הנעדר אם הנתנים לדיעת הנאמר לאיגוד מקצועי מדיניות לחשוחה, לאלקר את תנאי השכר והעבודה.

שליח ג'אבר מועדי – יוצע אישי למוכ"ל ההסתדרות

מאת מרסמן וולבי, מחר „דבר"

מזכיר ההסתדרות ישראל קיסר מינה את השייח הדרוזי ג'אבר מועדי להמקיד יועץ אישי לענייני דרוזים.

בכתב המינוי שנמסר אתמול לשייח מועדי בכפרו יאנוח, נאמר כי תפקיד השייח יהיה, בין השאר, להגביל את הפעולה ההסתדרותית בכפרים הדרוזיים ולחזק את הקשר בינם לבין ההסתדרות.

השייח מועדי מילא בעבר שורה של תפקידים ממלכתיים, בינתם 29 שנים שכהן היה חבר כנסת, חמש שנים בתפקידי מגן שר התקשורת והגן שר החקלאות. השייח מועדי ישב בבניין מועצת הפועלים בעכו, ומשם ינהל את עניני ההסתדרות בכפרים הדרוזיים בגליל, בכרמל ובמרכז הגולן.

ארזים עבודות עפר ופיתוח בע"מ

הודעה בדבר תיקון טעות סופר בתשקיף

ניתנת בזה הודעה כי בתשקיף שפורסם ביום 7 באוגוסט 1988 נפלה טעות סופר באשר לתאריך הקובע.

התאריך הקובע הנכון הינו תום יום העסקים של ה־11 באוגוסט 1988.

המניות יסחרו אקס זכויות החל מיום 14 באוגוסט 1988.

בצער רב אנו מודיעים על פטירתה של חברתנו

דבורה (צוקרמן) דובז'ינסקי

ההלוויה היום, יום ה' כ"ח באב תשמ"ח 11.8.88 בשעה 16.00.

המשפחה
ובית העלמה

אהובה
במלאות שנה לפטירתו של

יוסי עפר ז"ל

נזכרים עם זכרו ביום ראשון א' אלול תשמ"ח 14.8.88 בשעה 15.30 בבית העלמין של כפר הורוש.

המשפחה
ובית כפר הורוש

בצער רב אנו מודיעים על פטירת חברתנו

אסתר בן פריץ

ההלוויה תתקיים היום, יום חמישי כ"ח באב תשמ"ח 11.8.88 בשעה 16.00 בבית העלמין בקיבוץ רמת הכובש. יוצאים מרחבת „המעורן לחברי".

המשפחה
ובית רמת הכובש

להברתנו פנינה שני

אתך באבלך במות

אביך ז"ל

בנק הפועלים בע"מ
סניף מחוז תל־אביב
והנהלה והעובדים

לזכרו אברהם שמי

אתך באבלך במות

אביך ז"ל

בנק הפועלים בע"מ
סניף עפולה
והנהלה והעובדים

דבר
DAVAR
מאוחד עם לפריחה
העורכת חנה זמר
משנה לעורך דוד פדהצור
מזכיר המערכת: דוד יורמי פרי

המערכת – „דבר" בע"מ
מדפס בדפוס „דבר" בע"מ
המערכת והמנהלה תל־אביב
רח' שינקין 45, ת.ד. 199
מיקוד 61001
טלפון 286141 (6 קווים)
מחלקת המודעות
טלפונים ישירים
298032, 281860, 286156

סניפים:
ת"א, בית „דבר" רח' שינקין 45
טלפון 286141, מיקוד 65233

ירושלים:
המערכת: רח' המלך גורג 16
בית מאיר קוטה ג
טלפון 242203, ת.ד. 94229

חיפה: רח' הנביאים 27
טלפונים 642111־2־3, ת.ד. 33104

חוק התכנון והבניה תשכ"ה–1965
מרחב תכנון מקומי
שומרון
הודעה בדבר הפקדת
שינוי תכנית מפורטת

נמסרת בזה הודעה בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה–1965, כי במשרדי הוועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז הדרום, במשרדי הוועדה המקומית לתכנון ולבניה, הופקד שינוי תוכנית הנקראת שינוי מס' 209/03/7 כפי עדה ביחוד עם התשריט המצורף אליה.

עיקרי הוראות השינוי: הכנת תוכנית מפורטת לצרכי הסדר הדשון בספרי הסקרקעין ע"י שינוי יעוד מקרקע חקלאית לאיזור מגורים, מקרקע חקלאית למבנה משק. ממבנה משק לתעשיה ולמתקני ביוב וביטול דרכים קיימות והעוויית דרכים חדשות.

ואלה הם השטחים הכלולים בתכנית: שטח התוכנית 650 דונם נושים: 908, 757, 749, 776, 740, מקום כפר עזה.

כל המעוניין בשינוי רשאי לעיין בו ללא תשלום בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל. כל המעוניין בקרקע, בבניין, או בכל פרט תכנוני אחר, הראוה עצמו נפגע ע"י שינוי התוכנית וכן זכאי לפי סעיף 100 לחוק, רשאי תוך חודשיים מיום פרסומה של הודעה זו ברשומות להגיש התנגדות לשינוי במשרדי הוועדה המקומית האמורה, התנגדות תוגש בכתב מפורט והנמקת בליווי תצהיר, המאמה את הטענות עליהן מתבססת התנגדות.

שלום רביב, יו"ר הוועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז הדרום

שמיר: נטפל ביד ברזל ברעיונות המטורפים של ממשלה פלשתינית

מאת מרבה צימוקי,
כתבת „דבר" בכנסת

ראש הממשלה יצחק שמיר, אמר אתמול בכנסת, כי ישראל לא תשחק את המשחק של ירדן בשמחים, כין אם מדבר בצעד ירדני אסטרטגי וכין אם מדבר בצעד טקטי. „ישראל תמנע גם באופן הנחרץ ביותר מימושו של כל רעיון, במידה שיש מטורפים המעלים אותו, של „ממשלה" פלשתינית. רעיונות אלה ייתקלו ביד ברזל, שלא תוהיר מנסיונות ממש זה שידוד".

שמיר ענה אתמול על שתי הצעות לסדר יום של הכנסת שהעלו חה"כים יוסי שריד מ„רצ", וגי יצחק ממפ"ם, שעניינן האופציה הירדנית והאופציה הפלשתינאית, והדגיש את שלילתה הנחרצת והמשכנעת של ישראל כחבלי יריב ועזה.

אף שהכינוס התקיים בפגרה נמצא באולם המליאה חברי כנסת רבים. הדיון התנהל בדרך כלל באווירה שקטה, למעט כמה קריאות ביניים מסמלי השמאל.

שמיר נראה מתוח, וכשסיים את נאומו בקריאת פסוק מתנ"ך, בעוד ח"כ מאיר כהנא קורא לעברו קריאת ביניים, צעק לעברו שמיר: „גם את הפסוק הזה אתה לא מקבל!"

נאומו של שמיר לא חידש. רובו יוחד לסקירה היסטורית, תוך הדגשת הדבסים וזעקים של השליטה על השטחים. הוא ניתח לשיטתו את הסיבות לצערו של הוסיין בגרה וטען, כי צערים אלו כוונו בראש ובראשונה נגד אש"ף. „החיסום בין אש"ף לירדן אינם מעניינו. מבחינתנו חשוב רק, כי ירדן תמשיך לקיים את הבטחון בקו הירדן, כדי שלא תחוור על סניאות העבר, ואנו מקיים כי תעשה כך".

שמיר אפר, כי בישראל יש קונסנסוס לאומי נגד מו"ם עם אש"ף, וישנה הסכמה שלא תהיה מדינה ערבית שניה מגבול המזרח. בתגובה קרא ח"כ עבד אליזאב דראושה, סורשיטה הדמוקרטית, שקא לעברו: „70 אחוז מהציבור סוכן למו"ם עם אש"ף". מיכאל איתן, מהליכוד, השיב לו: „אולי באיכסל" (כפרו של דראושה).

שמיר הדגיש, כי ישראל ראוה עצמה מחוייבת להסכמי קמפ־דיוויד והיא תתבע לנהוג לפיהם במו"ם בעתיד. עם זאת הוסיף: „התחייבנו בקמפ־דיוויד לנהל מו"ם ואנו מוכנים לכך גם כיום מובן, כי באותה מידה אנו מצפים מכל הגופים האחרים לעמוד בהתחייבויותיהם הבינלאומיות, שכן מחוייבות חד־צדדית ממבע הדברים איננה יכולה להיות נצחית".

ראש הממשלה יחד דברים רבים למצב החוקי של השטחים. לדבריו, בהיתקותו של הוסיין מהשטחים הוא לא יצר חלל משפטי, שכן המערכת הקיימת באיזור מסמיכה לפעול בפרמטרים הקיימים. „אם החליטה ירדן, איפוא, את אשר החליטה, יש בכך פגיעה בתושבים הערבים, ולא במדינת ישראל, שתמשיך לנהל את סליטתה הבמחונית והמשפטית בתמול שלשום, ולה הזכות והחובה לעשות כן מכל הבחינות".

שמיר קרא למו"מ אמיתי לשלום עם כל המדינות השכנות.

ח"כ יוסי שריד אמר: „הממשלה הזאת משאירה לנו אדמה חרוכה מאופק לאופק. שני אנשים מושלים בנו: ליצחק שמיר – מסתובב כל הזמן וראש מסיבובו של העולם, ובמזרח התיכון הוא מסתובב מזר במיוחד. הוא בעצם רוצה שהעולם יעצור, והוא יוכל לרדת, לשאוף אוויר ולהירגע, והעולם יחכה לו. ואילו יצחק רבין – הוא בנתח את המצב, האיומל שלו חד כסכין, והגיתוח בל הזמן מצליח, אבל הזולה כל חומן מת, והחולה הזה הוא אנחנו. משה דיין חיבה לטלפון הספורסט, חו היתה טעות מציה. אבל רבין ושמיר יושבים ליד הבוכיה הלאומית שלנו והמרכזיה הבינלאומית שלנו, והם מנתקים בשיטתיות את כל הקווים, שלא תצא שיחה ולא תיכנס, וכך לא יהיה להם עם מי לדבר, כי הם בכלל לא אוהבים לדבר, כשאין להם על מה.

„21 שנה אתם בוחחים מהבעיה הפלשתינית, אבל מי שבורח מבעיה – היא רודפת אחריו, ובארבע השנים האחרונות היא התעצמה מאוד, ואי־אפשר יותר לבריח, אין לאן".

ח"כ גד יציב אמר, כי „יש עם מי לדבר ויש על מה לדבר, ואפשר היה להתחיל לדבר זה כבר אילו באמת רציתם".

ח"כ יציב קבע, שיש אופציה ישראלית לשלום ואת האופציה הזאת, שראשיתה ועיקרה נוסחת שטרסבור־דיין, מציעה מפ"ם שנים רבות.

שמיר (לשמאלו של חיי"ר חלל), באולם המליאה, אתמול (צילום: יצחק הרוי)

שפני־ניסיון אנושיים יקחו תרופה למילכוד האיידס

וואשינגטון (א.ב.)– סיבוב ניסויים ראשון בבני אדם בתרופה חדשה נגד איידס, פרי מחקר הנדסה גנטית, החל אתמול במכון הלאומי לחקר הסרטן של וואשינגטון.

הניסוי אמור לבחון את מידת הסיכון הכרוך בשימוש בתרופה סי. ד. 4. יוחד מאשר את מידת יעילותה. ועם זאת מקווים החוקרים, שהתבשיר יפרוץ דרכים חדשות לתקיפת הנגיף. התרופה החדשה היא חיקוי לוחלבון, המצוי בדרך כלל עלפני המעטפת של תאי המערכת החיסונית, המשופים להשמעת נגיף האיידס. החוקרים מקווים, שהתבשיר החדש יפנה את הנגיף נגיף האיידס אליו במקום אל תאי המערכת החיסונית וכך יבטל את השפעת הנגיף.

בסידרת הניסויים הראשונה ישתתפו כ־50 חולים.

הקובאנים באנגולה „על מזוודות"; ישובו הביתה ב־1 בנובמבר

ויינדהוק, נאמיביה (א.ב.)– החיילים הראשונים בכוח הדרום־אפריקני באנגולה יצאו אתמול בדרכם חזרה לארצם במסגרת הסיגב הראשון של תכנית שלום, ואמורה להגיע לעצמאותה המלאה של נאמיביה, האחרונה במושבות הישנות השחורה.

פקידי צבא נמנעו אתמול מלמסור פרטים על פינוי הכוחות, אך אמרו, שהשלמת הפינוי של כל אלפיים חיילי דרום־אפריקה משטח אנגולה צפונה עד ה־1 בספטמבר, על־פי תנאי הסכם הפסקת אש יועבר כוח זה לנאמיביה, תוך המקביל לפינוי הכוח הקובאני מאנגולה יוחזר לדרום־אפריקה.

נציגי דרום־אפריקה, אנגולה וקובה אמורים להשלים את קביעת לוח הזמנים לפינוי כחמישים אלף החיילים הקובנים הנתמכים במשטלת אנגולה במהלך השבועיים הקרובים. תאריך היעד לפינוי הכוחות הקובנים הוא ה־1 בנובמבר.

סקורות בצבא דרום־אפריקה רחו אתמול ב„מגחכת" כתבה בעיתון לונדוני, שלפיה נותרו כמה מאות חיילים דרום־אפריקאים לכוחות מאוחדי קווי האיום הצפויים לבוחה, אך לגופלה בשבי, לפני כניסת הסכם הפסקת האש לתוקפו.

בחירות 88 בחירות 88 בחירות 88

סקר מינה־צמח לליכוד: 47% בעד שמיר כר"מ; 43% בעד פרס

מאת עליזה הלן, סופרת „דבר" לענייני מפלגות

מסקר שהכינה אתמול מינה צמח לבחה הטיבור הטוליטי של ממה הליכוד עולה, כי 47 אחוז מהציבור מעדיפים את שמיר בראש ממשלה, ואילו 43 אחוז מעדיפים את פרס.

ישיבת בחות השרים ומסה ההסברה של הליכוד יחזרה אתמול בדיבה לסקירה נחבבת של מינה צמח, מנהלת מכון המחקר של „רחני", שיבהל את הפעולות הליכוד. מינה צמח הביאה נתונים רבים וניתוחה עלפיהם מגמות המסתמנות מרצוי של סקרים.

עלפי דיווחה, מסקר שנעשה במחצית השניה של ינואר יולי עולה, כי 49 אחוז מהציבור סומכים על שמיר בשאלת ניהול המשא־ומתן לשלום, לעומת 42 אחוז הסומכים יותר על פרס. עלפי מסקרי הסקרים של מינה צמח, גם בחות הנהגה של הליכוד נחמה מתמיכה גדולה יותר מזה של המפלגה. הליכוד נתמך בסקרים של מינה צמח, כאמין יותר ומייצג יותר את הציבור.

רק בשאלת הקסם האישי עולה פרס על שמיר, אך שמיר, עלפי סקרי צמח, נתפס כיותר אמין, אפרא, ישר וצנוע.

הליכוד והתחייה חתמו על הסכם עודפים

מאת עליזה הלן, סופרת „דבר" לענייני מפלגות

הליכוד חתם אתמול על הסכם עודפים עם „התחייה". על ההסכם חתומים רוני מילוא, יו"ר אגף המסברה במסה הבחירות של הליכוד, וגרשון שמש, יו"ר אגף הארגון במסה הבחירות של „התחייה".

אמש לא התקיימה ישיבת המזכירות המשותפת ל„חירות" ולמפלגה הליברלית. עלפי התכנון דובר על ישיבה מקסית של המזכירות המשותפת, כצעד לקראת האיחוד בין שתי המזכירות בליכוד ומיזוג המזכירות. אלא שתרכב המשתתפים מצד המפלגה הליברלית עודד מחדש את המחלוקות בתוך המפלגה הליברלית. השרים נסים ופת לא השלימו עם בחירת הנציגים למזכירות, שקבעו השרים מרדכי ושריר, ואיימו להחרים את הישיבה. לפיכך החולש ב„חירות" שלא לקיים את הישיבה, ועריין לא נקבע לה מועד חדש.

הקשיים החדשים שעורמים חוגים שונים במפלגה הליברלית לקראת האיחוד בין שתי המזכירות בליכוד, שנועד להתבצע בכינוס מיחוד בעוד שבועיים, מעוררים מחדש כמשה ב„חירות".

הרב שך מתנה תמיכתו באגו"י בבחירת מועמדו למקום השני

מאת יקיר צור, סופר „דבר"

מערכה התחלה באגודת ישראל בעקבות הבטחתו של הרב אלעזר שך, מנהיג הזלב הליטאי, לתת את המקום השני ברשימה לבנמת, אחרי כמרם של יהודה גור, הרב משה זאב פלדמן, ליב משה גמזי מבשמקים, מתנאי לתמיכתו באגודת ישראל.

קבלת תנאי זה תחייב את הרב מנחם פרוש לדחות מהמקום השני, המוקנה לו על פי ההסכם, למקום השלישי ואילו נציגו של הח"כ לשעבר, שלמה לורנץ, הרב חיים ברילאנט, יוד למקום הרביעי, ולא ריאלי.

אתמול נפגשו שני נציגיו של הרב שך לשיחה עם נציגיו של הרב פרוש ונציגי צעירי אגודת ישראל והציגו כפניהם את תנאיו של הרב הישיש. בישיבה הוחלט לקבל את מועמדותו של הרב גפני. נציגיו של הרב שך הציעו לנציגי פרוש ולורנץ להקים ועדת רבנים, שתכריע את גפני כמועמד למקום השני. החלטה זו גרמה לסערה בסיעת הרב פרוש, שכבר הודיעה שאין היא מוכנה לוותר על המקום השני. אליה הצטרף גם הסניף הירושלמי של אגודת ישראל. לעומת זאת נאלץ לורנץ לקבל את התכניב, למרות שפירושו החיסה מועמדו למקום הרביעי ברשימה.

דיסמן ינהל מטה בחירות המערך בבירה

מאת יהודה לוי, סופר „דבר" בירושלים

מחבר מסלגת העבודה במחוז ירושלים, מבואל דיסמן, יעמוד בראש מטה הבחירות בעיר מן בראש מטה המחוזי.

דיסמן הביא השבוע את 22 חברי המטה, שכל אחד אחראי על סגוד מסוים של הנוכלוסיה. בין חברי המטה: יצחק גבון – ד"ר מרחב ירושלים; יעקב גיל – ד"ר מטה יום הבחירות; רות לב – ד"ר מטה חברתי; משה מסטה – ד"ר מטה איגוד מקצועי; ימין סיטה – ד"ר מטה שכונות שיקום ועוד.

במרכז יוקם מטה של אנשי רוח ובלתי מפלגתיים, גם הוא בראשות חבר בגין.

בין שני הצבע־השבוע המטה הושמעה תביעה להביר במאפיינים הייחודיים של ירושלים ולהקצות למטה תקציב מיוחד.

בחירות 88 בחירות 88 בחירות 88

82 יום לבחירות

מני וייצמן – יו"ר אגף אירועים ומבצעים ב„עבודה"

מני וייצמן, חבר הוועדה המרכזת בהסתדרות, נתמנה יו"ר אגף אירועים ומבצעים בכמה הבחירות של מפלגת העבודה.

וייצמן החל בתפקידו השבוע ובימים הקרובים יגיש לדיון ואישור במטה הבחירות הצעת אירועים וסבצעים גדולים הקשורים במערכת ההסברה הארגון של המפלגה לקראת הבחירות.

סקר: 50% מהערבים יצביעו חד"ש

מאת מרדכי חליל, סופר „דבר"

סקר שנערך לאחרונה בסגור הערבי מעלה, שתרשיש תזכה ב־50 אחוז מקולות הבוחרים הערביים.

הסקר, שנערך מטעם „המכון הארצי לסקרים", שליד אוניברסיטת חיפה, הקיף אלף נשאלים מגליל, מהמשולש ומערים מעורבות.

לפי הסקר, תזכה „הרשימה המתקדמת" ב־20%, המפלגה הדמוקרטית הערבית ב־10%, המערך ב־15%. יתר הקולות יתחלק בין שאר המפלגות.

הערוץ הפולני „ירד למחתרת"; האם התאהב ברקדנית ישראלית?

מאת אריאלה רוזובני,
סופרת „דבר"

הרקדן והחומר הפולני זיגמונד ארזאנאש, שקרע שלשום מלהקת המחול הפולנית „סלובאנקי", שעזה קלה לשני בארצה את הארץ בדרכה לפולין, בתום פסטיבאל המלקלות הבינלאומי בחיפה, נישא עמו הרכון פולני וכי אשרת שהות בארץ. במסה הפסטיבאל לא ידוע לומר אתמול מתי יחזו תוקף אשרת השהיה, אולם ציין, כי כל עוד היא בתוקף, אין היא נחשבת לעובר חוק, השהיה בארץ בניגוד לחוק.

כרטיס הטיסה של הרקדן לפולין, שנותר במסה הפסטיבאל, הוקבר שלשום לבד, משעות חיפה. עם הטלת מהכתב, שהשאיר הרקדן, לחברו המלצר נמצא בחדר, עבו הנאסכון הרקדן עם חבר הלהקה ונאמר בה: „הלהלתי להישאר כאן. מצטער אם גרמתי לך ולללהקה אי נעימות. אכתוב מאחר יותר על המגיעים לצערי יה. אנא דרשו כשלום משפחתי ומסרו לה את אהבתי". את המכתב המשיר גמלו עמם ראשי הלהקה הפולנית לפולין.

עריקתו של הרקדן הפולני מכה גלים ואנשי תקשורת ישראלים חרים ניסו להתחקות על עקבותיו. עד כתיבת שורות אלה לא התקשר הרקדן עם המשטרה או עם מסה הפסטיבאל ואין יודעים, לפי שעה, היכן הוא שוהה. הסברה שהועלתה, כי הרקדן ערק על רקע רומנטי, בעקבות קשרי ידידות שקשר לפני שנתיים, בפסטיבאל מחולות בקנדה, עם רקדנית ישראלית מירושלים ממבא פולני – לא אושרה.

ש. בראלנק, ב"כ הפסטיבאל והמלקלה, הבהיר לעיתון „דבר" כי הרקדן את הפסטיבל בחיפה, הביע אתמול תקווה, כי הרקדן יתקשר תוך יומיומים עם אנשי הפסטיבאל או המשטרה. וכי העריקה לא תשבש לפסטיבאל הפולקלור הבא, בעוד שנתיים. הוא ציין את היחסים הטובים בין הנהלת הפסטיבאל לבין משרד התרבות של פולין, שאישר את בואה של הלהקה לחיפה.

דובר משרד החוץ, אלון ליאל, אמר אתמול בתשובה על שאלה, כי בינתיים לא היתה כל פניה רשמית מטשרד האינטרפס של פולין בישראל, או מכל גוף פולני רשמי אחר, בנושא העריקה. הוא ציין, כי לפי שעה אין יודעים מה הן תבויותיה של הנציג הפולני, ומשרד החוץ הישראלי לא יתערב בנושא, אם לא תהיה אליו פניה רשמית בעניין זה.

יונתן נבאי, ראש מטה הפסטיבאל, סיפר, כי „הנגמנו־ארזאנאש נמנה זה כעשר שנים עם הלהקה הפולנית, המשתתפת בפסטיבאלים למחול בחיבי הקלה.

תכנית להביא להקות אורחות המגיעים לצערי יה. אנא דרשו כשלום משפחתי ומסרו לה את אהבתי". את המכתב המשיר גמלו עמם ראשי הלהקה הפולנית לפולין.

עריקתו של הרקדן הפולני מכה גלים ואנשי תקשורת ישראלים חרים ניסו להתחקות על עקבותיו. עד כתיבת שורות אלה לא התקשר הרקדן עם המשטרה או עם מסה הפסטיבאל ואין יודעים, לפי שעה, היכן הוא שוהה. הסברה שהועלתה, כי הרקדן ערק על רקע רומנטי, בעקבות קשרי ידידות שקשר לפני שנתיים, בפסטיבאל מחולות בקנדה, עם רקדנית ישראלית מירושלים ממבא פולני – לא אושרה.

ש. בראלנק, ב"כ הפסטיבאל והמלקלה, הבהיר לעיתון „דבר" כי הרקדן את הפסטיבל בחיפה, הביע אתמול תקווה, כי הרקדן יתקשר תוך יומיומים עם אנשי הפסטיבאל או המשטרה. וכי העריקה לא תשבש

הוא בחוד חברותי וחביב ומתרועע בקלות רבה. לאנשי הפסטיבאל גילה כי אבו יהודית, וכי הוא היהודי היחיד בין חברי הלהקה. בשבעת ימי שהותו בארץ גילה עניין רב בעשיה בה, אך התנהגותו לא רמזה על תכניתיה. בכל הנראה אין לו קרובי משפחה בארץ, אולם יודע, כי בעבר קשר קשרי ידידות עם רקדנים ישראלים שנפגש עמם בפסטיבאלים למחול בחוץ לארץ.

ביום ב' השבוע, ערב שובה של הלהקה לפולין, ערכו הלהקה הפולנית ולהקות אורחות ערב הדרן בהיכל הספורט. הלהקה הפולנית הופיעה בערב מיוחד זה בשני שירים בעברית „הבה נגילה" ו„עושה, שלום במרומיו" וכן במחרוזת, של מחולות ישראליים. התפרקה את הבמים בריקוד ודרה סוער, שסחף את הקהל, אשר הדרה ללהקה במחאות כפיים רמות.

השגריר ארד נועד בחשאי עם דוקאקיס

מאת אסנת דנקנר, סופר „דבר" בארה"ב

שגריר ישראל בארה"ב משה ארד נפגש בחשאי עם מייקל דוקאקיס מועמד הממלכה הדימוקראטית לנשיאות. הפגישה התקיימה ביום שני אחה"צ במשרדו של דוקאקיס בבוסטון והיא נשמרה בסוד עד אמש.

נודע כי השגריר ארד נפגע מלפרסם את דבר הפגישה כדי למנוע פרשנות כי ישראל סגסה להכניה „מקום בטוח" בממשלתו של מייקל דוקאקיס אם ייבחר לנשיאות.

פקיד ישראלי הסביר כי החלט לפרסם את דבר קיומה של הפגישה רק לאחר שהיא דלפה לאמצעי התקשורת. הוא הוסיף כי בפגישה נרונו נושאים הקשורים למזרח התיכון ויחסי ארה"ב ישראל. בשבוע הבא ייפגש השגריר ארד, במהלך ועידת הפלגה הדיפובליקנית בניו אורלינס, עם סגן נשיא ארה"ב ג'ורג' בוש.

מנהיגים יהודיים מתחו אמש ביקורת על פגישתו של השגריר ארד ביום ראשון עם ג'סי ג'קסון. לדברי חברים בוועדת הנשיאים של הארגונים היהודיים בארה"ב, לא היה צריך השגריר להעניק הכשר לג'קסון שנמצא בעימות עם יהודי ארה"ב.

עוד הוסיפו האישים כי שגרירות ישראל ראה בכך שהיא מבליטה את נוכחותה בוועדות המפלגות דבר שעלול להפר את הניטראליות הנדרשת ממדינה זרה.

מקלעון „נגב" ייכנס לשימוש בצה"ל ויקל מינשא הגב

מאת מרדכי הצבאי של „דבר"

צהיל החל להצטייד במקלעון מחלקתי מתוצרת התעשיה הצבאית, „נגב", שיחליף בהדרגה את המקלעים מסוג 0.5 המצויים בעת בשירות צהיל.

„נגב" יהיה קל יותר מהמקלעון הנוכחי אולם קצב האש שלו רחב. המגרעת היא להקל את סינשא הגב של חיילי חי"ר חאת בלקח ממלחמת לבנון.

כמו כן מתחיל צהיל להצטייד במסולי רימונים נגד סנקים מתוצרת ישראל המכונים „300" ואלה אמורים להחליף בהדרגה את הד.פ.ג. המצא בשירות צה"ל מאז מלחמת יום־הכיפורים. ל„300" המיוצר אף הוא בתעשיה הצבאית מחחים ארוכים יותר (פי שניים) מד.פ.ג., דיוק רב יותר וכשר חדירות משופר. הוא ישפר את יכולת החתמדרות מול סנקי אויב במחחים של כ־400 מטר.

בתחום הנשק האישי לחיילי חי"ר עומר צה"ל להכריע בקרוב על רוכה עתידי שייכנס לשימוש בעשור הבא ויחליף את רובי הנ.16 וה„גליל". אפיתני הנשק העתידי – קל יותר, מדייק יותר ובעל עוצמת אש גבוהה יותר.

בהלה לזהב באילת; תלמידים מחפשים את המטמון

מאת מוסר „דבר" באילת

הידיעה על מציאת ריכוזים חריגים של זהב בדרום הערבה הוציאה אתמול את תושבי אילת משלוות־הקיץ שלהם. ראש העיירה, יסי הכהן, אמר אתמול, כי מבחר ידע שבאילת יש זהב הם וצדוב, מרמחם יש השמש החיל על שמת הים.

אמש יצא לביקור בנחל רחד ומצא עשרות תלמידי כיתות י"א תמרים בסוריות, שחפרו בארי בתקוה למצוא זהב.

מנהל המכון הגאולוגי מסר אמש, כי הבדיקות לקביעת איכות הזהב וכמותו יימשכו עוד חודשים רבים. רבים סילפנו אתמול לעיירה ובידם את ראש העיר „על מציאת זהב בשטח המוניציפלי של העיר".

נודע, כי עובדי „בגלי־ציון" מתארגנים ליום חפירות מאורגן בשטח לאיתור המטמונים.

אזכרה לחללי ההתקפה על יהודים בפאריס

פאריס (עסמ"א). – אזכרה לקרבנות ההתקפה הרצחנית שנערכה למני שש שנים על הכסעדה היהודית של גן גולדנבג נערכה ביום אתמול בפאריס, בהשתתפות מחזיגים יהודיים ונשיבי האזור.

תיאו קליין, נשיא המועצה המייצגת של הארגונים הדתיים הגדולים, אמר באזכרה, כי היא נערכת כדי להראות לציבור ש„לעולם לא נשכח".

במהלך ההתקפה, שתוארה כנקודת מפנה בפעילות הטרור האנטי־יהודית, נהרגו שישה אנשים וקרוב ל־20 נפצעו באש מקלעים ורימונים.

משטרת צרפת לא הצליחה עד כה לגלות את הטרוריסטים האחראים למעשה זוועה זה, אך סבורים, כי הם נמנים עם ארגונו של אבו־נידאל.

[illegible] שאין בהצאת פוליסה מיוחדת [illegible] הביטוח משום הסעייה והא פעל בתום לב.

ישראל ואוסטרליה יהדקו שיתוף הפעולה האקולוגי

ישראל ואוסטרליה יהדקו את שיתוף הפעולה בתחום האקולוגי, מתכם בפגישה בין מנכ"ל „המועצה לישראל יפה", פרופ' דן מרמן, לבין מנכ"ל המועצה למען אוסטרליה יפה, באיי הילטון, שביקר בישראל.

וילטון סיפר לעמיתו הישראלי כי המועצה האוסטרלית – בדומה ל„מועצה לישראל יפה" – היא גוף ציבורי המפעיל מתנדבים רבים ומעסיק בשכר מספר עובדים מצומצם.

האזרח האוסטרלי הבטיח למנכ"ל המועצה לישראל יפה לבדוק את האפשרות לקיים בשנת 1990 את הכנס הבינלאומי של „עולם נקי בינלאומי" – הארגון העולמי של גופים ומועצות העוסקים בשמירת איכות הסביבה – בישראל.

שר ההגנה הסובייטי יבקר בארצות־הברית

וואשינגטון (עיר).– שר ההגנה הסובייטי, דמיטרי יאזוב, נענה להזמנת עמיתו האמריקאי, פרנק קארלוצ'י לבקר בארה"ב – כסר אתמול הפנטאגון.

דובר משרד ההגנה, דן הוזארד, אמר, כי לפי שעה לא ידוע מתי יבקר יאזוב. לאחרונה נערכת סידרת מגעים בין אנשי צבא בכירים של שתי המדינות.

ההזמנה נמסרה ליאזוב במהלך השיחות שקיים עמו קארלוצ'י במוסקווה, בשבוע שעבר. קארלוצ'י אמר לשר ההגנה הסובייטי, כי אם לא יגיע לוואשינגטון לפני תום כהונת כמשל ריגן, יתכן שיצטרכו לחדש את ההזמנה. ציין הוזארד.

סיתנפו כמפעל הסוקולר ורד ליל בצפת. עובדתית, ארה"ב עדות מבחינת ההשקעות במקום אטון, לאחר סכן באה דרום דיקה מסיבות מובנות ובבר קום השלישי עומדת גרמניה ערבית. אכן, לא כל כך רע חינה זו".

על אף האיתתיאדה

בשעה שיהודי ארה"ב נמנעים לבקר בישראל מחיבם הארוכים [illegible]

יכולה להיות מאבנים של כנים. אבי מבחר שמחובת סר התיידות וכנחל הנמל להנתות את המחקים מהאבי איש אינו מעדיף על הדוחר בבדיקות בחזניות. הערעוכה היא על הצורה שבה בתנהלות בריקת אלה לעתים קרובות מדי".

50 מיליון לשיתוף פעולה מדעי

בהמשך דבריו אובר האם כי שיתוף הפעולה המדעי בין מדי הארצות כבר הגיע לממדים כאלה. [illegible] של הקרקעות

אתה עלול להיות 1 מ־ 45,000 חולים

הממתינים בחוד לניתוחים בבתי־החולים בחבי הארץ.

אתה עלול להיות 1 מעשרות אלפי חולים המסתינים בתורים לציתוחים, לאבחונים ולטיפולים.

עשרות אלפי חולים וגם כ־5,000 רופאים במדינה ימשיכו לחכות לאפשרות לטפל כהלכה בחולים.

כולנו נמשיך לחכות עד אשר הממשלה והמבטחים הרפואיים יתחילו להתיחס ברציגות למשבר החמור ביותר בתולדות הרפואה בארץ.

מיהו האחראי לבריאותך, שאינו מאפשר לך לקבל את הטיפול המגיע לך:

★ **ממשלת ישראל** - באי־יכולתה להגיע להחלטה על הפעלת המתקנים במלוא התפוקה.

★ **שר האוצר** - בצמצמו את בעיית החולים הממתינים בתור לשליש ופחות מהיקפה האמיתי של הבעיה.

★ **מזכ"ל ההסתדרות** - אשר אינו מכבד הסכמים ואינו ממלא חובותיו כלפי המבוטחים בקופת החולים הכללית, המהווים 82% מכלל המבוטחים בארץ.

רופאי ישראל שובתים היום

במחאה

על כך שמוליכים אותם ואת הציבור שולל במשך חודשים ארוכים בדיוני סרק על תוכנית שאינה ממשית.

רופאי ישראל שובתים היום

במחאה

על אדישות הממשלה לצרכי החולים ועל חוסר נכונותה לשפר את שכר הרופאים.

ישנן שתי אפשרויות בלבד לפתרון משבר התורים:

1. ביצועו המיידי של ההסכם שנחתם עם רופאי קופת־חולים.
2. הפעלתם המיידית של השירותים בבתי־ח"ח ע"י תאגיד ציבורי־כלכלי, שאינו תלוי במערכת הנוכחית.

ההסתדרות הרפואית בישראל.

ממשלת סופיה מתכוונת לחדש בעתיד היחסים עם ישראל

לראשונה: ישראלים הוזמנו לתערוכת הטכנולוגיות הגדולה בפלובדיב

קו תעופה עם בולגריה יידון בקרוב בהזמנת הממשלה שם

יצואנים ישראלים יוכלו, לראשונה, להשתתף בתערוכת הטכנולוגיות הגדולה בגוש המזרחי הנערכת פעמיים בשנה בפלובדיב שבבולגריה – כך סוכם בראשית השבוע בסופיה בפגישה שקיים יו"ר מועדון הצוואנים הגדולים של ישראל „מיליון פלוס", שמאי מיסלמן, עם מנהל המינהל לסחר חוץ שם ועם מנכ"ל החברה הממשלתית הבולגרית „איקר" העוסקת בייצוא יצואנים זרים בבולגריה.

עם שובו מסופיה דיווח מיסלמן למנכ"ל משרד התמ"ס יורם בליזובסקי כי הבולגרים הדגישו שבשלב זה, בל עוד אין יחסים דיפלומאטיים בין שתי המדינות, לא תתאפשר הקמת ביתן לאומי של ישראל, אולם הם יאפשרו ליצואנים ישראלים להציג, באחוז גלוי, במסגרת ביתן של חברת סחר מקומית תוצרת ישראל, לחלק חומר הסברה מישראל ולנהל פגישות ישירות עם חברות בולגריות.

התערוכה נערכת מדי שנה בחודשים מאי וספטמבר ועתה מקווים כי תתארגן משלחת יצואנים ישראלים.

בשיחותיו בבולגריה הדגיש מנכ"ל המשרד הבולגרי ליחסי סחר חוץ באנני מיסלמן, כי בכוונת בולגריה להרש בעתיד את יחסיה עם ישראל. הוא הדגיש כי עד אז אין כל מניעה ליחסים מסחריים ישירים. מגן נשיא לשכת המסחר הבולגרית העלה בשיחות את הבקשה ליצור קשר ישיר עם לשכת המסחר בישראל כצעד ראשון בהידוק הקשרים הכלכליים בין שתי המדינות.

קו תעופה

סופי „דבר" לעניני תעופה מוסר: פתיחת קו סיטות סדיר בין ישראל ובולגריה תידון בקרוב בין שתי המדינות בסופיה על־פי הזמנת הממשלה הבולגרית.

אל על בבר מקיימת קו סיטה סדיר לוארשה ועתה גרונה האפשרות לפתוח קו דומה לבולגריה. חברת־התעופה היוגוסלאווית מקיימת קו סדיר בין לובליאנה ונמל בר־גוריון. קווים אלה נוספו על הקו הסדיר הקיים זה שנים רבות בין ישראל ורומניה, שמקיימות אל על וחברת־התעופה הרומנית „טארום", שראשיה בקרו באחרונה בארץ.

פתיחת הקווים החדשים באה כחלק משיפור היחסים בין ישראל ומזרח־אירופה ועל רקע הביקוש הגובר לביקורים במדינות אלה מצד ישראלים.

גם עתה מבקרים אלפי ישראלים כשנה בבולגריה, ודך יותן. נראה כי ממשלת בולגריה מבקשת לעודד את התיירות מישראל, במקור נוסף להכנסות במטבע־חוץ.

מחקר: שוק ני"ע מגיב למידע המגיע אליו

שוק ניירות הערך בישראל הוא שוק יציל ומגיב בביטוי הצפוי לאינפורמציות חדשות המגיעות אליו. כך עולה ממחקר שערך רני דיב, כלכלן במחלקת המחקר של בנק ישראל.

בעבודת „פרסום מדד המחירים לצרכן ובדיקת יעילות שוק ניירות הערך" נעשה ניסיון לבחון את מידת יעילותו של שוק ניירות הערך על פי תגובתו של שוק זה לאינפורמציה חדשה המגיעה אליו – אינפורמציה על מדד המחירים לצרכן. יעילותו של שוק ניירות הערך חשובה לצורך הערכת תפקידו בהקצאת המקורות במשק, דבר הקשור קשר הדוק לרפורמה המתבצעת בשוק ההון ולשינויים בניהול המדיניות המוניטרית בעקבות המעבר לפעילות בשוק הפתוח.

עם פרסום מדד המחירים לצרכן מתוומפת לשוק אינפורמציה חדשה, שהיא האינפלציה שלא נצפתה על ידי השוק, המוגדרת כהפרש שבין עליית מדד המחירים הצפויה ובין עלייתו בפועל. במסגרת העבודה נבדקה השפעת הרכיב הצפוי והבלתי צפוי שבמדד המחירים לצרכן על שערי המניות ואגרות החוב הסחירים הסטוכים ליום פרסום המדד.

ממצאי הבדיקה העלו כי עליית המחירים הבלתי צפויה גורמת ירידה בשערי המניות – ממצא הדומה לממצאים שנתקבלו במחקרים באר"ב. בנראה שהציבור מעריך שרוחות הפירמות נפגעת מאי הוודאות שבאינפלציה הבלתי צפויה. יתכן גם שעליית מחירים לא צפויה מתפרשת על ידי הציבור כסיגן לכך שהממשלה עומדת לנקוט מדיניות מרסנת, דבר שיקמין את רווחיות הפירמות ונודם ירידה במחירי המניות.

בדיקה דומה לגבי שוק אגרות החוב צמודות מט"ח העלתה שהציבור שיב, במצופה, את הערכתו לגבי הקשר שבין האינפלציה ושער החליפין בעקבות הפעלת התוכנית הבלכלית והשינוי במשטר שער החליפין, אך זאת לאחר תקופה ארוכה יחסית מאז *הפעלה*.

10% ירידה ביצוא התעשייתי

התעשיינים: גידול היצוא השנה לא יעבור את ה–5%

מאת אמנון אמיר

בארבעת החודשים האחרונים הסתכם הממוצע החודשי של היצוא התעשייתי ב־508 מיליון דולר – ב־10 אחוזים פחות מרמתו הממוצעת ברבע הראשון של השנה.

הירידה בכלל יצוא הסחורות בתקופה זו הייתה גדולה עוד יותר והסתכמה ב־12 אחוזים בהשוואה לרבע הראשון של השנה.

הנתונים שפרסמה אתמול הלישכה המרכזית לסטטיסטיקה מצביעים על כך שרמת היצוא בחודשים האחרונים דומה בעיקרה לזו שנרשמה במחצית השניה של השנה שעברה.

נתונים אלה מראים כי ההצהרות האופטימיות שהצהיר ראשי האוצר בחודש שעבר, לפיהן התחפתחות היצוא משבירת רצון, היו מעט מוקדמות מדי.

ניתוח הנתונים מראה כי את הירידה הגדולה ביותר ביצוא התעשייתי ספג היצוא הבמחוני שירד ב־16 אחוזים. ירידה בשיעור דומה נירשמה גם בענפי הגומי והפלסטיק.

ירידה זהה בהיקף של 28 אחוזים נירשמה בתקופה זו גם ביצוא של תוצרת זקלאית מרוה. לעומתם עלה ביצוא המוצרים האחרונים יצוא היהלומים ב־13 אחוזים.

תגובת התעשיינים ומשרד התעשיה: מנכ"ל משרד התעשיה והמסחר יורם בליזובסקי, אמר אתמול בתגובה על פרסום נתוני היצוא לחודש יולי האחרון, כי זהו חודש ראשון שבו גידול היצוא נעצר לחלומין בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד. הוא הדגיש, כי עצירת היצוא משמעותה ירידה ריאלית שכיון 10־15 אחוז במונחים כמתיים.

בליזובסקי אמר, כי את סימני הירידה ביצוא ניתן היה לראות כבר בחודש אפריל ומאז המגמה נמשכת.

מנכ"ל התאחדות התעשיינים ארנון סיברג, אמר אתמול בתגובה לנתונים המדווים על עצירת היצוא, כי רמתו של היצוא התעשייתי בחודש יולי האחרון היא הנמוכה ביותר מאז אוקטובר 1987. אם תימשך מגמה זו צפוי גידול ריאלי רק של 4־5 אחוזים ביצוא התעשייתי.

מיבדג מוען, כי נתוני היצוא לחודש יולי מלמדים על האטה בפעילות השוורית במשק.

יציבות ונטיה לשיפור במניות

לאחר יום של ירידות שערים נרשמה בלימה בהצעים ונטיה לשיפור קל במניות ● סך המחזור הכספי במניות המשתנים 790 אלפי שקל בלבד, תחרים לשפל ● פעילות עדה במניות אלרון +4.25% על רקע הערכות לשיפור במצבה העיסקי ● קרנות הנאמנות של לאומי סיא עסוקות בלהסתבל על המסחר במקום לפעול ● מניות רבות נמדדות על בסיס כלכלי אמרקטיבי לרכישה והשקעה ● שער הדולר הוציג פרץ את מחסום 1.65 ועמד אתמול על 1.6505, השער הגבוה ביותר מינואר 1987, הדולר מתחזק בשווקים הבינלאומיים ● במניות חופשיות רבות נרשמו אתמול שוב מחזורי שפל בכספים ● מניות ניבוי סבירנה נרשמו מזכרים בלבד על רקע התנדשות הידיעות על קשיי החברה ● השכר הגבוה של מנהלי חברות בורסאיות ממשיך להדגיז את פעילי שוק הון, הבהב הנתון – מנכ"ל רוגוזין המצויה בקשיים 11,000 דולר שכר חודשי ● עליות בבנקאיות שבהמדד, מדד המשתנים +0.57%, דולר שחור 1.78 – 1.79 ● קרנות הנאמנות ממשיכות למכור מניות איכות במחירי שפל.

מאת שמואל רוזנבלום

לאחר יום של ירידות שערים נבלמה הסגמה השלילית בבורסה ומניות המשתנים עלו ב־0.57% בממוצע. במרבית המניות נרשמה פעילות בספית ולילה, כאשר הגורמים המוסדיים ממשיכים להשקיע על המתרחש ולפעול בפרופיל נמוך ובעיקר במגמת מכירות תמתה. פעילות עדה נרשמה במניות אלרון על רקע הערכות כי החברה עומדת בפני סיום שנים עיסקיות קשות ותחילת עידן של שיפור עיסקי מהותי. נראה שפרשת „אלסינט" מפסיקה אם אם להעיק על אלרון המחזיקה העיקרית בשליטה באלסינט.

פעילות חיובית מאופקת נרשמה גם במניות דלק, חברה לישראל וויסקונסן השקעות שעלו עד 1.75% לשרך כפעל יוצא מהערכות לשיפור נכר ברווחיהן. במספר רב של מניות משתנים לא נרשמו עיסקאות והדבר מעיד על חוסר העניין במסחר. מניות פולגת נשחקו אתמול ב־2% נוספים על רקע ציפיות לפירסום מאזן שיצביע על גידול ניכר בהפסדים. מניות ניבוי סבירנה נרשמו אתמול מזכרים בלבד, שוב על רקע ציפיות לקשיים מעיקים בחברה. מסחר „עד" התנהל במניות הנדוזיך שירדו 1.5% בנתח כספי של 1900 שקל, בזכות פירסומה החברה את נתוני השכר של בכירה הנשמעים כמופרזים ביותר. שינויי שער חדים בלמו בבנק הספנות 7.4%–, דשנים 7.8%–, חמן 6%–, רנבאו 8.9%–. עליות שערים בלמו במניות אלקטרה 5 +5%, דוכן +6.2%, איכות קנים בלבד. נפת העיסקאות במניות אלה היה דל.

שחר מלכי מצבן – אין קונים

יוצץ ההסקעות רחני וילברמן סיכם עבורנו מספר נתונים פיננסיים על חברות הנסחרות בבורסה אשר מלמדים כי מניות רבות מציגות ברמה אטרקטיבית להשקעה. להלן הנתונים בהסתמך על קריטריונים מקובלים כשחר שוק, מכפילי רווח הון עצמי מתואם.

שם המניה	שחר שוק ל־3.8.88	הון עצמי מתואם	מכפיל רווח
משקיעים	43	63	2.9
אלביט	62	92	6
א.י.ב. פיתוח	154	336	11
כלל ישראל	123	300	6.8
חברה לישראל	102	120	5
פריון	8	10	3
אלגר	3	8	8
ניר הדרה	50	88	6.8
אלקטרה	12.5	20	7
נגב קרמיקה	5.5	8.5	5.6

קרנות הנאמנות – עד 90% במניות

קרנות הנאמנות המתמחות במניות רוצמת „קרן אגמון" של בנק לאומי הגיעו לשיעורי אחזקות במניות של עד 90% מסך תיק ההשקעות. מנהלי הקרנות מעדיפים להקטין את פרופורציה המניות בסך תיק ההשקעות ומבצעים לפיכך מכירות גם במניות אטרקטיביות לכל הדעות. קרנות הנאמנות הסוליידיות מחזיקות כיום עד 8% במניות, מנכ"ל לאומי פיא צבי הופמן „אינו בטוח שהמשקיעים הסוליידיים מעדיפים להשקעה במניות לטווח ומות המחירים הנמוכות". הופמן מסביר כי כל עוד לא יצטרף ציבור המשקיעים הרחב לפעילות בורסאית קשה לצפות לשינוי מהותי במסחר במניות אלה שהם פנויים מתמרון הבורסאי של מנהלי הקרנות. מכירות מניות מוכילות ברמת מחירים יחודה נראית להופמן כמבטיח לאור האילוצים שמכתיבה הבורסה והשפל המסתמן במשק.

שוק שחור – התעוררות קלה

בשוק השחור נרשמה בימיים האחרונים התעוררות קלה ושער הדולר הגיע עד 1.79 – 1.78 לערך. עיסקאות רבות לא מתבצעות בשוק השחור כלילינבלום ובאיחודים המוכרים. עיקר העיסקאות הבבוות מתבצעות באחוזים הנדרשים בבני ברק ובירושלים. ציבור השכירים ממשיך לרכוש דולרים בזיקפים קטנים לצורך הגנה מפני פיחות.

מלהלני אילנות דיסקונט – חישובי תשואות אג"ח

אגרות החוב הצמודות לסל המטבעות גרמו אכזבה למשקיעים בשבעת החודשים הראשונים של 1988. התשואה באג"ח הצמודות לסל המטבעות לא השיגה את עליית המחירים. מבדיקת מלהלני אילנות דיסקונט מסתבר כי חלק מהאג"ח הצמודות לסל אף השיגו תשואות הנמוכות ב־3%.

המשקיעים באג"ח צמודות המדד השיגו תשואה של עד 11.68% בעוד שהאג"ח הצמודות הדולר עלו עד 18.1%. אג"ח מסוג גלבוע עלו עד 22.05%. שיעויי אלה גרמו במישרין לעליות שערים במחירי קרנות הנאמנות העוסקות בהשקעה באג"ח. קרן פז המנוהלת ע"י אילנות דיסקונט עלתה בשבעת החודשים הראשונים 1988 ב־12.02%, קרנות נוספות של אג"ח השיגו תשואות דומות.

המניות הבוקאיות שבהבורד – מרץ 1988

א.י.ב. דגילות	9.67%	פועלים מסוכ'	13.18%
א.י.ב. ב'	7.27%	פועלים ע"ש	9.47
א.י.ב. בכורה	8.14	פועלים מוכ"ז	8.58
אגוד	8.38	כללי א'	10.02
דיסקונט ב'	9.52	ב.ל.ל סטוק	9.10%
דיסקונט א'	10.01	מימון ומסחר 1	9.43
מזרחי ע"ש	9.77	מימון ומסחר 5	8.24
מזרחי מוכ"ז	6.38		

הודעות מהבורסה

מבור – במחצית הראשונה של 1988 הפסידה מגוד 145 אלפי שקל לעומת רווח של 189 אלפי שקל אשתקד.

סקאוריה – עקב השפל בענף הדיסים הפסידה סקאוריה במחצית הראשונה של 1988 כ־640 אלפי שקל לעומת הפסד של 88 אלפי שקל אשתקד. החברה ביצעה ארגון מחדש לצורך צימצום הפסדים.

פועלים השקעות – קופת הגמל „גדיש" של בנק הפועלים מכרה בבורסה 10400 ע.נ. מניות פועלים השקעות.

פיבריוניקס – ברבעון השני של 1988 הרוויחה החברה 553 אלפי דולר בהשוואה להפסד של 660 אלפי דולר בתקופה המקבילה אשתקד. בסיכום הזוגי שנתי הפסידה החברה 526 אלפי דולר. בעלת העניין העיקרים בפיבריוניקס היא חברת אלרון המחזיקה ב־31% מהון המניות.

בני הדר – יאיר ובמן בעל עניין בחברה ויזמה לבורסה על רכישת מניות בני הדר במסחר בבורסה.

משאבות סלע – בסיקדת המנהלים של החברה מעריכים מנהליה כי קיימת הדעה בעסקי החברה.

וי.אי.בי. – לוטה והתפתחויות בשווקי המטבע הבינלאומיים עיכבה החברה בשלב זה את פרסום קשה לצפות לשינוי מהותי במסחר במניות אלה שהם פנויים מתמרון הבורסאי של מנהלי הקרנות. מכירות

מחקר: שוק ני"ע מגיב למידע המגיע אליו

שוק ניירות הערך בישראל הוא שוק יציל ומגיב בביטוי הצפוי לאינפורמציות חדשות המגיעות אליו. כך עולה ממחקר שערך רני דיב, כלכלן במחלקת המחקר של בנק ישראל.

בעבודת „פרסום מדד המחירים לצרכן ובדיקת יעילות שוק ניירות הערך" נעשה ניסיון לבחון את מידת יעילותו של שוק ניירות הערך על פי תגובתו של שוק זה לאינפורמציה חדשה המגיעה אליו – אינפורמציה על מדד המחירים לצרכן. יעילותו של שוק ניירות הערך חשובה לצורך הערכת תפקידו בהקצאת המקורות במשק, דבר הקשור קשר הדוק לרפורמה המתבצעת בשוק ההון ולשינויים בניהול המדיניות המוניטרית בעקבות המעבר לפעילות בשוק הפתוח.

עם פרסום מדד המחירים לצרכן מתוומפת לשוק אינפורמציה חדשה, שהיא האינפלציה שלא נצפתה על ידי השוק, המוגדרת כהפרש שבין עליית מדד המחירים הצפויה ובין עלייתו בפועל. במסגרת העבודה נבדקה השפעת הרכיב הצפוי והבלתי צפוי שבמדד המחירים לצרכן על שערי המניות ואגרות החוב הסחירים הסטוכים ליום פרסום המדד.

ממצאי הבדיקה העלו כי עליית המחירים הבלתי צפויה גורמת ירידה בשערי המניות – ממצא הדומה לממצאים שנתקבלו במחקרים באר"ב. בנראה שהציבור מעריך שרוחות הפירמות נפגעת מאי הוודאות שבאינפלציה הבלתי צפויה. יתכן גם שעליית מחירים לא צפויה מתפרשת על ידי הציבור כסיגן לכך שהממשלה עומדת לנקוט מדיניות מרסנת, דבר שיקמין את רווחיות הפירמות ונודם ירידה במחירי המניות.

בדיקה דומה לגבי שוק אגרות החוב צמודות מט"ח העלתה שהציבור שיב, במצופה, את הערכתו לגבי הקשר שבין האינפלציה ושער החליפין בעקבות הפעלת התוכנית הבלכלית והשינוי במשטר שער החליפין, אך זאת לאחר תקופה ארוכה יחסית מאז *הפעלה*.

שערי מטבע חוץ ביום 10.8.88

המטבע	בנקאיים – לאומי מכירה	בנקאיים – לאומי קניה	בנקאיים – המזרחי מכירה	בנקאיים – המזרחי קניה	בנקאיים – דיסקונט מכירה	בנקאיים – דיסקונט קניה	העברות והמחאות – לאומי מכירה	העברות והמחאות – לאומי קניה	העברות והמחאות – המזרחי מכירה	העברות והמחאות – המזרחי קניה	העברות והמחאות – דיסקונט מכירה	העברות והמחאות – דיסקונט קניה	שער יציג
1 דולר אה"ב	1.71	1.02	1.69	1.02	1.68	1.01	1.6602	1.6398	1.6602	1.6398	1.6624	1.6418	1.6585
1 מארק גרמני	0.89	0.84	0.88	0.84	0.88	0.84	0.8638	0.8532	0.8641	0.8554	0.8649	0.8541	0.8592
1 ליש"ט	2.87	2.72	2.85	2.72	2.85	2.72	2.7974	2.7651	2.8008	2.7663	2.8069	2.7721	2.7844
1 פרנק צרפתי	0.26	0.25	0.26	0.25	0.26	0.25	0.2561	0.2529	0.2560	0.2528	0.2563	0.2551	0.2547
100 ינים יפאניים	1.27	1.20	1.25	1.20	1.25	1.19	1.2339	1.2187	1.2327	1.2175	1.2350	1.2197	1.2257
1 גולדן הולנדי	0.79	0.75	0.78	0.74	0.78	0.74	0.7656	0.7562	0.7670	0.7576	0.7676	0.7581	0.7615
1 פרנק שוויצרי	1.06	1.01	1.05	1.00	1.05	1.00	1.0321	1.0195	1.0338	1.0210	1.0354	1.0225	1.0274
1 כתר שוודי	0.26	0.25	0.26	0.25	0.26	0.24	0.2535	0.2504	0.2555	0.2504	0.2540	0.2509	0.2521
1 כתר נורבגי	0.25	0.25	0.24	0.23	0.24	0.25	0.2381	0.2352	0.2381	0.2352	0.2384	0.2354	0.2370
1 כתר דני	0.22	0.22	0.23	0.22	0.25	0.22	0.2265	0.2257	0.2270	0.2242	0.2271	0.2243	0.2254
1 מארק פיני	0.36	0.35	0.37	0.35	0.23	0.35	0.3671	0.3625	0.3675	0.3628	0.3676	0.3630	0.3652
1 דולר קנדי	1.41	1.35	1.38	1.32	1.39	1.32	1.3653	1.3485	1.3614	1.3446	1.3648	1.3479	1.3569
1 דולר אוסטרלי	1.38	1.25	1.36	1.26	1.36	1.27	1.3252	1.3069	1.3256	1.3093	1.3269	1.3104	1.3175
1 ראנד דרא"פ	0.52	0.43	0.35	0.39	0.58	0.42	0.6654	0.6572	0.6658	0.6575	0.6668	0.6585	0.6617
10 פרנקים בלגיים	0.42	0.40	0.42	0.39	0.41	0.39	0.4086	0.4036	0.4130	0.4079	0.4157	0.4086	0.4104
10 שילינגים אוסטריים	1.27	1.20	1.25	1.19	1.26	1.20	1.2298	1.2147	1.2293	1.2142	1.2532	1.2179	1.2221
1000 לירות איטלקיות	1.21	1.14	1.20	1.13	1.22	1.14	1.1720	1.1576	1.1706	1.1562	1.1745	1.1600	1.1646
1 יא"ל (ECU)	—	—	—	—	—	—	1.8030	1.7808	1.8047	1.7824	—	—	1.7941
1 דינר ירדני	4.19	4.41	4.82	4.55	4.55	4.24	—	—	—	—	—	—	4.4068
10 לירות לבנוניות	—	—	0.10	0.09	—	0.03	—	—	—	—	—	—	0.0478
1 לירה סורית	0.71	0.75	0.67	0.63	0.70	0.65	—	—	—	—	—	—	0.6932

שערי מניות

בנקים מסחריים

שם המניה	המחיר	המחיר הקודם	השינוי	השינוי באחוזים	בנקודות בא' בקשר
שאים בהסדר ההצמדה					
אוצר ש	23460	30			
הסמכות 0.1	824 תב	1742	-66	-7.4	-16920
הקמנות א 0.5	431	634	-19	-4.2	-6640
כללי א.א בהפרד 1	14000	25			100
הבינלאומי 1.0	5168	798	-15	-3	-3930
פ.ב.א. 0.5	5967	430			5280
בהסדר הצמדה ל־88					
אדיבי ב. 100.0	117500	591	+950	+8	+16420
אדיבי ב 100.0	118058	8	+1100	+9	+90
אדיבי בנ א 2.0	704500				
אגוד ושות	87400	51	+450	+5	+6100
דיסקונט ב	149300	2	+500	+3	+2130
דיסקונט א	149450	93	+800	+5	+4700
[illegible]	17847	[illegible]			+190

מסחר ומחזות תיירות

שם המניה	המחיר	המחיר הקודם	השינוי	השינוי באחוזים	בנקודות בא' בקשר
אינטרנשונל 5.0	525	100			
מאיר עוז 1.0	296	500	-14	-4.5	-11000
מאיר עוז אגח 2	78.5				4560
כלל סוגי אגח ד	132	4580	-2	-1.5	-30600
כלל סוגי אגח 2	129.5	5000	-2.5	-1.9	-50000
פרוסקל 1.0		*** הסמכת מסחר ***			
רשף 0.1	10100				
רשף 0.5	8000				
שמרסל א 2.0	872	3381	-20	-2.2	-35810
כלל סוגי ושות	209	8396	+5	+1.5	+
שופרסל ב 10.0	787	6827	-2	-3	-73900
שרותים					
אמונה מלר 1 ש"ח	283	1450			8200
מסגות המפקח ושות	331 תב	300	+16	+5.1	+3000
מסגות המפקח ושות	1380	130			
מסגות המפקח אגח 5	84.5 *	1	+3.5	+4.3	+32990
* ביצוע חלקי 70.00%					
מסגות המפקח אגח	97	17280	-5	-5	-109200
קדמ 0.1	340	961	+2	+6	+3070
קדמ 1.0	151.5	5065	+1.5	+1.2	+141120
מחסני קרמה 0.1	827				
יחסני קרמה 0.5	550				
[illegible]	2033	1899	+15	+7	+16840
[illegible]ות ותיירות					
*** הסמכת מסחר ***					
*** הסמכת מסחר ***					
[illegible]	95.5	7000	+1	+1.1	+48000
[illegible]	40	5519	+1	+2.1	+12300
[illegible]	889				210
[illegible]	675				
[illegible]	8000	15	-69	-9	-50
[illegible]	1480 *	40	-164	-10.0	-800
[illegible]	50.0				
[illegible]	212	7520	-3	-2.3	-58200
[illegible]	142	1500	-2	-1.4	-26100
[illegible]ים ושרותי מחשב					
[illegible]	158				230
[illegible]	4070	30			150
[illegible]	1870				30
[illegible]	830	125	+30	+3.8	+750
[illegible]	560	900	-5	-9	-5590
[illegible]	175.5 *	1584	+3.5	+2.0	+11650
[illegible]	86.80%				
[illegible]	267				
[illegible]	450				1.0
מקדקעין ופיתוח					
[illegible]ן ביטי ופיתוח					
[illegible]	367	894	-7	-1.9	-30740
[illegible]	158	15238	-1	-7	-80240
[illegible]		*** לא נסחר ***			
[illegible]		*** לא נסחר ***			
[illegible]	300	65	-3	-1.0	-6330
[illegible]	28700 *	90	-1500	-5.0	-1870
* ביצוע חלקי 84.10%					
[illegible]	10700	15	-200	-1.0	-520
[illegible]	520	700	+3	+.6	+1610
[illegible]	2400	588			
[illegible]	1586				
[illegible]	2200				
[illegible]	2090	10			180
[illegible]	4460	18	+100	+2.5	+120
[illegible]	163.5		+5	+1.9	+20000
[illegible]	114				
[illegible]	1500	539			1390
[illegible]		*** לא נסחר ***			
[illegible]		*** לא נסחר ***			
[illegible]		*** הסמכת מסחר ***			
[illegible]		*** הסמכת מסחר ***			
[illegible]	41	1000	+8	+5	+18000
[illegible]	3400	177	-37	-1.1	-2270
[illegible]	2970	92	-40	-1.5	-1820
[illegible]	66.5	8000	-3	-4.3	-340790
[illegible]	19.6	85101	-4.5	-2.5	-155226
[illegible]	103	20375	-5	-3	-220558
[illegible]	9400	10	+30	+9	+60
[illegible]	1150				
[illegible]	15150				
[illegible]	4730				
[illegible]	4210		-78	-1.0	-450
[illegible]	1550	35			130
[illegible]	251	1000			10000
[illegible]	126.5				
[illegible]	127.5				
[illegible]	465				
[illegible]	136.5				
[illegible]	96	2985	-3	-3.0	-29850
[illegible]	850	91			1810
[illegible]	171				
[illegible]	97	1750	-5	-5	-7500
[illegible]	140	1000	-1	-.7	-10000
[illegible]	62.5 *	3853	+1	+1.6	+18020
* ביצוע חלקי 82.70%					
[illegible]	1580				
[illegible]	162	2600	-4	-2.4	-26000
[illegible]	446				
[illegible]	1354				
[illegible]	2320				
[illegible]	911				
[illegible]	154	1240			12400
[illegible]	110.5	404	-3	-2.6	-4040
[illegible]	298				

שם המניה	המחיר	המחיר הקודם	השינוי	השינוי באחוזים	בנקודות בא' בקשר
[illegible]					
[illegible]					
[illegible]					

1.5% מהלווים צורכים 79% מכלל האשראי

מאת אמנון אמיר

אשראי בהיקף של למעלה מ־28 מיליארד ש"ח – המהווה 79 אחוזים מכלל האשראי במשק – מרוכז בידי אחוז וחצי מהלווים.

כך מתברר מנתונים של המפקח על הבנקים בבנק ישראל המתייחסים לרבע הראשון של השנה. מנתוני המפקח, המתבססים על דיווחים של שבעת הבנקים הגדולים, עולה עוד כי למעלה מ־693 אלף לקוחות חייבים לבנקים סכומים של עד 200 ש"ח כל אחד. היקף חובם של כל הלקוחות אלה יחד מהווה עשירית אחוז בלבד מכלל האשראי במשק.

לעומתם, מהווה היקף חובם של 46 הלווים הגדולים במשק כ־18.5 אחוזים מכלל האשראי.

האינתיפאדה פגעה מאד במלונות של מזרח י־ם

מאת מומחי הכלכלי של „דבר" בירושלים

ירידה חדה במספר הלינות נרשמת בחודשים האחרונים במלונות הערביים במזרח־ירושלים ובכית לחם כתוצאה מהתקוממות בשטחים.

בחודשים האחרונים ירדה התפוסה במזרח העיר כ־46 אחוז בהשוואה לתקופה המקבילה בשנה שעברה. הירידה החלטת ומורגשת ובחילי הגיעה התפוסה הממוצעת לכ־12 אחוז בלבד. בחלק מבתי המלון המצב חמור הרבה יותר. כך למשל שוב אתמול במלון „הילטון" בן 200 המיטות ארבעה אורחים בלבד. במלון „אמבסדור" נותרו ריקים כל 118 החדרים במהלך כל החודש שעבר. בחמשת בתי המלון בבית לחם המצב אף חמור יותר.

גם התחזיות לחודשים הקרובים אינן מעודדות. התפוסה הצפויה בשלושת החודשים הבאים נעה בין 10 ל־15 אחוז בלבד.

בסיור עיתונאים שנערך אתמול בבתי המלון קבלו ראשי התאחדות בתי המלון הערביים על המסים הכבדים שהם נדרשים לשלם, לדבריהם, לעיריית ירושלים.

לדבריהם, אין ביכולתם לשלם את הארנונה הגבוהה והם הציעו לעיריה הסדר תשלומים מיוחד בהתאם לתפוסה במלונות. אולם לטענתם רחוקה העיריה את הצעתם ולפני כחודש וחצי עקלה את חשבונות הבנק שלהם.

הם מציינים כי המאבק הזאו על עצם קיומם ובמידתם להמשיך בו עד שיעוד המצב.

ח"כ־עו"ד אולמרט נשכר על ידי אגד

מאת אריה ארד

אגד שכר את ח"כ־עו"ד אהוד אולמרט לייצגו במ"מ עם הממשלה על פתרון מצוקות האגודה. אגד סובלת, לדברי היו"ר שלמה לוין מגרעון של 9.5 מיליון שקל בחודש בשל הרחבת שירותיו בשעה שמספרם של הנוסעים יורד.

עו"פי הסכם המובטחים, שנחתם בסוף השנה שעברה, וזאי אגד לפיתון של 425 מיליון שקל בשנה. מסות הסכם זה היתה להביאה מפני גרעון אם מספר הנוסעים יורד. עתה טוענים באגד כי הירידה במספרם של הנוסעים שולית וכי רוב הגרעון של אגד נובע משהמות חריגות בעבר חברה. לפיכך, חושש האגד שאגד יחמוק את תביעות לשכר, אם בגלל הירידה הראית של הנוסעים אם בגלל הבטחת הנוסעים.

עד כה יצג את אגד משרדו של עו"ד רם כספי. נוצר הרושם שהקואופרטיב שכר את שרותי הח"כ הע"ד אולמרט לא רק בזכות הידוע שרקלים מן השוחה הראשונה, אלא גם בשל מעמדו השלישי בליכוד. עו"ד כספי מזוהה עם מפלגת העבודה.

תנאי הלוואות מועדפים לאנשי צבא קבע ולגמלאי צה"ל בבנק הפועלים

בנק הפועלים הגיע להסדר עם שלטונות צה"ל לפיו כל אנשי צבא קבע ונמלאי צה"ל יוכלו לקבל בבנק הלוואות בסכומים עד 4000 שקל בתנאים מועדפים.

הן יינתנו לתקופה של עד 24 חודש כרבית מועדפת של „פריים" בתוספת של 0.75% לחודש (כיום: 2%). הלווה לא יידרש להביא ערבים או להמציא בטחונות אחרים.

כדי להקל על מבקשי הלוואות אפשר יהיה לקבל את מסמכי הלוואה ביחידות צה"ל והלווה לא יצטרך להיכנס לסניף הבנק.

ההסדר החדש הופעל מ־1.8.88.

40 מ' דולר להקמת מפעלים באזורי פיתוח ולהרחבתם

מינהלת מרכז השקעות במשרד התעשיה והמסחר אשרה בישיבתה השבוע 12 תוכניות להרחבה והקמה בהפעלי תעשיה באזורי פיתוח בהשקעה כוללת של 40.2 מיליון חלר.

מנהל מרכז ההשקעות עודד שמיר ציין כי אחרשו ארבע תוכניות הקמה בתחומי מתכת וקסטיל הרחבה של מפעלי רשנים, אלקטרוניקה, מתכת, קסטיל ותיירות.

התוכניות שאושרו יביאו, עם השלמתן, להיווצרו 723 מקומות עבודה חדשים ולתוספת יצוא בהיקף האמור בכ־50 מיליון דולר.

שערי קרנות נאמנות

הקרן	מחיר: הזיזיזה	מחיר: הפדיון	הקרן	מחיר: הזיזיזה	מחיר: הפדיון	הקרן	מחיר: הזיזיזה	מחיר: הפדיון
אב	5087.97	5124.47	מרחן	481.49	490.91	כרמל	150.54	152.46
אבקה	340.04	346.78	מיא	110.79	112.44	כנף	1225.53	1243.61
אגד	285.59	291.18	גיל	3157.67	5199.85	לחן	4799.00	4893.74
אגם	109.64	111.82	גלית	710.15	719.02	למשקיע	134.57	136.07
אדיר	1900.47	1938.63	דומרם	338.29	341.81	לפיד	274.85	280.14
אדם	141.29	144.19	הכשרת	506.60	516.47	לקט	2074.50	2116.90
אחיר	175.26	176.48	הילב	269.91	275.39	לשכן	414.95	417.90
אמר	452.58	456.59	הדרן	152.91	155.78	מבדר	1467.96	1469.22
אמרון	128.70	131.30	דוגון	292.54	297.86	מבטח	4267.35	4305.80
אמרלי	312.46	314.74	דליה	599.38	609.96	מגר	290.39	294.55
אמרן	849.08	866.01	דרור	314.95	320.76	מגמון	3927.34	3968.47
אריל	5663.95	5777.16	דקל	520.42	526.72	מדר	1458.91	1480.06
ארים	5662.79	5740.62	הרם	390.51	395.09	מדן	857.89	868.52
איתן	836.25	847.11	הילה	438.56	440.55	מטח	26544.23	26960.56
אלון	677.26	681.32	הד	588.61	599.05	מיטר	1122.82	1144.78
אלטג	692.55	706.27	זהר	117.32	119.21	מכלול	86.71	88.40
אולימס			זן	146.15	148.18	מפף	4515.47	4683.90
אנרן	109.18	110.75	זיקוק	97.49	99.57	מעין	775.09	787.85
אנליסט			חיק	73.19	75.02	מקפה	417.70	428.49
בטיחה	98.35	100.75	אמיר	382.11	389.75	מרחה	134.86	135.33
אנליסט			הוצאה	183.98	186.41	מרום	1456.72	1484.53
מגמה	83.78	85.88	הליפן	156.17	156.59	נוגה	155.52	157.80
אפקר	87.69	89.05	חלמיש	222.77	224.25	נפיץ	250.02	251.86
ארז	270.18	275.57	חן	162.69	162.69	נפץ	423.46	430.00
אש	120.04	122.24	סופר	125.40	128.21	נילי	119.55	121.31
אשל	198.04	195.85	סל	6668.73	6742.26	סביון	631.58	643.38
אתגר	78.57	80.12	יבול	488.28	497.72	סגולה	146.73	149.69
אתרוג	270.47	281.21	יהלום	156.65	159.70	סלע	408.57	411.30
בזלת	139.69	142.41	ישרות	359.32	362.18	סנגרה	581.58	593.48
בוש	516.19	526.42	יעיר	480.13	489.74	סיר	360.94	368.05
בזק	450.88	460.15	סחר	265.52	270.60	עיזה	348.69	355.35
בינוי	350.00	352.52	כחל	135.89	137.55	עיזית	736.90	742.44
בנשר	1608.68	1648.24	כלנית	658.69	665.54	עידן	529.91	537.49
בנק	121.11	122.86	כספית	294.54	296.68	עמבר	120.11	122.69
						עמק	3241.64	3257.88
						עמיתי	541.75	552.56
						עתשן	125.63	128.88
						פיא	1591.49	1623.24
						צבר	570.45	577.71
						צופיה	479.09	488.59
						קדן	136.04	136.38
						קמיר	1221.81	1246.67
						צמרת	515.65	523.11
						קרן	160.28	161.39
						קרא	108.70	110.15
						קלע	170.22	171.08
						קשת	111.74	113.96
						הנרת	16554.75	16696.52
						ריאלן	146.06	146.52
						רקפת	896.22	911.07
						רשף	453.90	460.06
						שבלים	488.20	497.65
						שדמה	358.85	384.36
						שדף	105.53	107.94
						שדה	452.28	455.67
						שמיר	439.79	448.55
						שנהב	613.09	622.15
						שסק	629.85	642.16
						שסר	193.55	197.39
						תאנה	237.10	239.44
						תרבר	500.95	503.46
						תדהר	601.68	609.19
						תבונה	107.55	109.75
						תמר	273.69	279.08
						תמת	213.68	215.22
						תרשיש	118.14	120.45
						תשדר	569.92	574.57

בל"ל עלול לא לפדות באוק' מניות „איגוד"

למרות שהערך הכלכלי שלהן יהיה נמוך ממחיר הפדיון המובטח על ידי הממשלה

מאת חיים שרביט

בנק לאומי עלול לא לפדות באוקטובר הקרוב את מניות בנק איגוד שברשותו, למרות שהערך הכלכלי שלהן יהיה נמוך מערך הפדיון המובטח על ידי הממשלה.

במשרד האוצר מודעים לאפשרות שבל"ל יעשה זאת – כדי לשפר את מעמדו כמ"מ שהוא מבקש לקיים לרכישת מלוא השליטה על בנק איגוד.

ערך הפדיון הצפוי של בנק איגוד באוקטובר צפוי להיות כ־180 מיליון דולר. למעשה, מחיר הכורסה של הבנק כבר משקף כמעט במלואו את ערך הפדיון, מאחר שער מניות הפדיון נותרו כמדשים, כך שמחירי המניות הבנקאיות בבר ותאימו עצמם למחיר הפדיון פחות הריבית לחודשים.

ההערכה היא שהשווי הכלכלי של בנק איגוד מגיע ביום לכ־70 אחוז מערך הפדיון המובטח על ידי הממשלה. הרוח השנתי של הבנק נע סביב כ־20 מיליון דולר: 17.5 מיליון ב־1987 ו־10 מיליון בהמצית הראשונה השנה. על בסיס רווח זה מוערך שוויו של הבנק בכ־150 מיליון דולר (מכפיל של בין 6 ל־7).

בל"ל מחזיק כיום כ־40 אחוז מהון של בנק איגוד, מזה 27 אחוז במסגרת ההשקעות הקבועות של הבנק ו־13 אחוז במסגרת מניות הנחסרו שנכללו בהסדר הבנקאיות. הבנק בבר פנה לאוצר בבקשה לפתוח במסא ומתן לרכוש מניות הון נוספות בבנק כך שאחזקתו בה תהיה מעל 50 אחוז. אך באוצר מעדיפים בשלב זה להמתין להצעות נוספות לרכישת הבנק לפני המו"מ עם בל"ל.

באוצר מודעים כאמור לאפשרות, שאינה מוכחשת בבל"ל, כי הבנק עלול לא לפדות את מניות ה"חסרי" של איגוד כדי לשפר את מעמדו בכו"מ לרכישת מלוא השליטה בבנק, אף שבכוחה הקצר הדבר יהיה בדיוק באותן תמורה הגבוהה משווי הכלכלי של בנק איגוד.

אם אומנם היענה לבטוף הממשלה להצעת בל"ל ותאפשר לו רכישת השליטה בבנק איגוד. יחוזה תרבר, במחיצתה, צורה סמויה של תשלום דיווידנד מרוחי בל"ל; זאת, מאחר שהחל באוקטובר תחויק גם בבעלות החונית על הבנק עצמו. לבל"ל יש עדיפות ברכישת איגוד על פני משקיעים אחרים בשל ההספדה שיש למדיניות הקבוצתית בבל"ל על רווחי איגוד. השפעה שאת היקפה יכולים להעריך טוב יותר בבל"ל.

עם זאת, אם אומנם יעדיף בל"ל לא לפדות את מניות בנק איגוד שב"הסדר" כדי לשפר את מעמדו במו"מ לרכישת השליטה, הוא עשוי לשלם בעד הבנק מחיר רומה לשווי הבורסאי של הבנק הבינלאומי הראשון, אף שהונו של הבינלאומי גדול פי שלושה מהונו של בנק איגוד. משקיעים חיצוניים היו ניתקים מתשלום מחיר כה גבוה, בגלל מחירו של הבינלאומי.

המוסד לבניה יפרסם תנאים חורגים במכרזים

המוסד המאוחד לענף הבניה יפרסם בעיתונות מכרזים שיש בהם תנאים חורגים כדי להתריע את חברות הבניה מהשתתפות במכרזים מסוג זה.

ההחלטה על כך נפלה על רקע העובדה שבאחרונה נתקלו חברות הבניה והקבלנים במכרזים שיש בהם תנאים נוקשים וחריגים, שהחברות אינן מודעות להשלכות שיש לכך על עתיד.

בטופר לבניה המחלט להקים מרכז דיווח ומידע. כל חברה, אשר תקבל מכרז חורג, תדווח עליו למרכז, שיפרסם אותו בעיתונות ויחזיר את החברות מפני סעיפים שתים בו.

לפני הפרסום הפומבי יבקש המוסד מפרסם המכרז לשנות את הסעיפים החריגים. אם מוסיון הבעדה לא יהיה מכון לעשות זאת, תפורסם האזהרה לקבלנים בעיתונות.

מכון היצוא נערך להגברת היצוא לדרום־מזרח אסיה

מאת אבי שמרט

מכון היצוא נערך להגברת היצוא למדינות דרום־מזרח אסיה על־ידי הערכות בשני מישורים. במישור האחד, פעולות תשתית כלליות של סקרי שוק, השתתפות בכנסיכות, פרסום בעיתונות העניתי־מקצועית והבאת משלחות קניינים משם. במישור האחר יוגש סיוע ישיר בקידום היצוא למפעלים המייצאים לאותן מדינות. המטרה הניצבת כיום בפני ראשי מכון היצוא היא חשיפת המדינות הללו לתעשיה הישראלית וחשיפת התעשיה והטכנולוגיה הישראליות בפניהן.

מנכ"ל המכון יוסי גינוסר בימים אלה מסיור במזרח הרחוק. הוא ביקר בסינגפור, בהונג־קונג ובתאילנד. גינוסר מבדיר את מדינות דרום מזרח־אסיה כבעלות פוטנציאל כלכלי ועסקי אדיר. להערכתו יצוא של מוצרים לא מוגמרים, המבוססים על טכנולוגיה ישראלית, מעודד עניין בקרב בודמים כלכליים שם.

הוא מציין כי עיקר התעניינות במדינות שסיור בהן היה בתחומות הקלאיות, בענף המתכת, בציוד רפואי, במזון ובאלקטרוניקה. התעניינות זו הביאה לארגונן של משלחות יצואנים ישראלים הראשונות בנובמבר הקרוב לדרום־מזרח אסיה האחת של יצואני ענף המתכת והאחרת של יצואני תשומות הקלאיות.

בהמלך מיזרו ביקר גינוסר בסוחרות המקומיים הסקבילים למכון היצוא הישראלי. מוסדות אלה מעודדים את קבאתו הן בתקציבים העומדים לרשותם (בתיאלנד ובסינגפור כ־30 מיליון דולר לשנה לעומת כ־6 מיליון דולר תקציב מכון היצוא הישראלי) הן בהיקף כוח האדם בסוחרות אלה.

המכון עומד לערוך ממינרים בנושא יצוא למדינות דרום־מזרח אסיה שבהם יקחו חלק סוחרים מאותן מדינות במסגרת חשיפת השוק הישראלי לפוטנציאל הגלום ביצוא לאיזור זה.

פגיעה בענפים שונים עקב קיצוץ במספר החזאים

מאת אריה ארד

קיצוצים תקציביים פוגעים הקרן באיכותן של תחזיות מזג־האויר, אומרים מקורות באגודה הישראלית למטאורולוגיה. מספרם של החזאים קוצץ ב־27 אחוז והשירות מתקשה לאייש את המשמרות בתחנה בבית דגן ובנמל התעופה בן־גוריון.

תחזיות אמינות וביטויות לוקחות שנה ארוכה של פעילות צבאית, במיוחד כדי לשמור על בריאותם של חיילים, על שלומם ועל חייהם. כן חיוניות תחזיות אמינות לענפים מקלאות להכנת תוכניות העבודה, להתאמת הפעילות השוממת והסיומות ולשמירת בריאותם וחייהם של בעלי חיים. הן חיוניות גם לספנות ולתעופה. חשיבות רבה נודעת להן לשמירת איכות־הסביבה.

לסופר „דבר" נודע כי באחרונה קוצצה הפרחת הבלונים המטאורולוגיים משניים כיממה לאחר, דבר המפחית כמידה ניכרת את דיוקן של התחזיות בשל מחסור במידע חדש. עד כה הפיקו בלונים לאיסוף נתונים הכרחיים בשמי ישראל פעמיים ביום, בצהריים ובלילה. בשל קיצוץ התקציב מופחת עתה רק כלון אחד ביממה. מחיר של כל הפרחה הוא 150 דולר, מזה 120 דולר עלות הבלון ומכשירי המדידה שבו. בכך, כין השאר, מסכירים אי־דיוקים הקורים באחרונה בזיהוי מערים של שינויים במזג־האויר.

ישראל אומנם קשורה למרכז החיזוי הגרמני באופנבאך ובאמצעותו למרכז החיזוי האירופי בברישינת, אולם כדי שמרכזים אלה יוכלו לסייע לחזות היטב את התנאים האטמוספריים הצפויים בארץ, חייב השירות המטאורולוגי הישראלי לספק להם את הנתונים המקומיים ברמת דיוק מירבית. נתונים אלה שהרים עיבוד במרכזים האירופיים, מוצלבים עם נתוני ארצות אחרות ועל־יסוד כל אלה מונפקות המפות המיוחדות הבין־לאומיות. תועלת הנתונים הישראלי פוגעת בכידית הדיוק של המפות הללו ומפחיתה בראש ובראשונה את מידת דיוקן של התחזיות המתייחסות למזג־האויר בארץ.

מלשכת רובר משרד התחבורה נמסר, בתשובה על שאלת טופר „דבר", כי קיצוץ מספר הבלתים יימשך רק חודש וחצי ואחר כך שוב ישוגרו שניים ביום, כדי שהשירות המטאורולוגי יוכל לרייק כבל האפשר מיחוי הנשמים בחדר.

באמור, בסמגרת הקיצוצים התקציביים הוקטן מספר החזאים ב־27 אחוז בחמש השנים האחרונות, מגיע הקיצוץ בשירות המטאורולוגי ל־29 אחוז. כך למשל פחת מספר עובדי השירות מ־200 ל־135, לדברי המטאורולוגים, קיצוץ של 32.5 אחוז. בלשכת רובר משרד התחבורה טוענים כי נעשה מאמץ להפחית בעיקר את כוח האדם המינהלי, לא המקצועי. מלשכת הרובר נמסר כי מספר העובדים הוטפח רק ל־140, צמצום של 30 אחוז „בלבד". עוד נאמר כי נעשים מאמצים לייעל את עבודתה של מחלקת המיחזר תוך מיזגון של שתי יחידות, דבר שיאפשר לרעה ההנהלה להתגבר על המחסור בחזאים. כן נרבש מחשב גדול ומשוכלל, שייכנס לעבודה בעוד שנתיים.

חברת יעוץ מציעה לא לרכוש אג"ח של בי"ל

מאת מרדי וגמלמי של „דבר"

חברת היעוץ הכלכלית "נשיונל קונסלטנטס" מעריכה שאין בראיות כרבישת אגרות החוב החדשות המתוכננות להנפקה על ידי "כימיקלים לישראל", כאמצעי להגנה מפני פיחות.

"בי"ל" הממשלתית פרסמה מיומת תשקיף להנפקת חבילת ניירות ערך המורכבת מאג"ח האופציות על אג"ח באותה שדה. אופציות אלה הן מכשיר חדש לניוס הון בשוק ההון הישראלי. באמצעות ניירות ערך אלה מבקשת "כי"ל" לגייס יותר מ־30 מיליון שקל.

"נשיונל קונסלטנטס" בחנה את תנאי ההנפקה ושוויין של האג"ח והאופציות המוצעות. בין המאר הוא מציינת מתנאי האופציות הופכים את המיטוש שלהן להיתר מסוכן. חברת היעוץ מציעה למשקיעים להעדיף דרך אחרת לקבלת הגנה מפני פיחות, כולל אף באמצעות השקעה בניירות ערך דולריים אחרים – נמ של "בי"ל" – או התקשרות בחוזים עתידיים.

מפעל חדש לשוקולד

מפעל אפנהיים למוצרי שוקולד מעודנים נחנך באיזור התעשיה שבחולון. הוא מעסיק כ־100 עובדים. כ־1987 היה מחזור עסקיו 3.5 מיליון דולר, מתוך זה יצוא של 550,000 דולר, וב־1988 צפוי מחזור של 4.5 מיליון דולר מתוכו יצוא של כ־700,000 דולר.

ועדה בודקת יעול וצמצום הוצאות ענף הפרחים

מאת דויד מרשיב

ועדה בראשות סמנכ"ל משרד החקלאות לייצוא, אריה דיקן, בודקת בימים אלה את האפשרויות לחיסכון, צמצום וייעול ענף הפרחים תוך הורדה משמעותית של עלויות הייצוא.

שר החקלאות אריק נחמקין מינה לפני זמן מה ועדה זו במסגרת התוכנית להתארגנות מחודשת של הייצוא החקלאי, תוך צמצום עלויות הייצוא במגמה להגדיל את הכנסות החקלאים. הרעיון הוא של הקמת חברה שתתן שירותי יצוא לחקלאים במינימום הוצאות.

בועדה חברים, נוסף על היו"ר דיקן, יו"ר מועצת הפרחים וחברת אגרקסקו ראובן איילנה, סמנכ"ל משרד החקלאות לתפקידים מיוחדים צבי אלון וסנכ"ל מועצת הפרחים הלל מינץ.

הוועדה מקיימת בימים אלה דיונים בהתאם להנחיות שר החקלאות והיא בודקת את הדרך עלויות ייצוא הפרחים תוך התחשבות בתנאי השיווק הקיימים ובפעילות. בסיום פעילותה היא תגיש את המלצותיה לשר.

לסופר „דבר" נודע, כי מסקנות הוועדה יכללו שינויים מהותיים, האמורים להביא להסכנות ניכרים מהוצאות שיוצמצמו בצמצום עלויות במספרים בני שש ספרות.

ענף הפרחים ייצא בשנה זו פרחים, צמחי גזי ופקעות ב־150 מיליון דולר בקירוב לפי ההתפלגות כדלהלן: 125 מיליון דולר יצוא באמצעות מועצת הפרחים; 5 מיליון באמצעות יצואנים פרטיים ו־20 מיליון דולר יצוא צמחי גזי, חומר רבוי ופקעות. מניחים כי היצוא השנה, אשר יתחיל באוקטובר, יהיה גם הוא בהיקף של 150 מיליון דולר בקירוב.

מבדות הביטוח מועדות כי לנוכח המצב בענף שבו גרלו התביעות, גדל מספר נביעות בלי רכב שחולקם נמצאו, לא תמיד, עם נזק, והעובדה שיש קושי במכירת רכב משומש, מקשות על פעולות בענף וגורמות הפסדים. חברות הביטוח דורשות העלאה נוספת אך חלקן לא החליטו על העלאת התעריפים שתידרש בספטמבר, מפני שבחודש זה לא צפויים שינויי תעריפים גדולים.

תמורות על ביטוח חיים בארה"ב ובאירופה

בכינוס „ליברה" שנערך באירופה התברר כי בענף ביטוח חיים מסתמנות מגמות חדשות עקב הציפיות לאיחוד ארצות שוק משותף ב־1992, ובגלל שינוי ברמת החיים.

מחקר שפורסם בכינוס מראה כי באירופה ובארה"ב יש נידול בשיעור הגידול ולכן יש גם נידול במספר משפחות חד־הוריות. תופעה נוספת – שילוב מהיר של נשים במעגל העבודה. לפיכך, בעקבות הגידול במשפחות כאלה וגם בשל העלאת רמת ההשכלה, יש נידול בכסות מוכנויות הביטוח, בעיקר בארה"ב: לא עוד הבית, שהיה מקום המכירה המסורתי, אלא מקומות העבודה.

עובדה נוספת לריבוי הביטוחים: דחייה בגיל הנישואין בארה"ב ואירופה, שיצרה פלח שוק גדול של רווקים ורווקות עד 35.

לסיכום: המגמות המסתמנות הן שינוי במוצרי ביטוח התאמתם לפלחי שוק שונים כמו משפחות חד־הוריות, רווקים בגיל מבוגר, פלח שוק של גיל זהב עם העליה בתוחלת החיים באירופה בצד החשש מתחרות בין החברות עם איחוד הצופה של מדינת השוק ב־1992. בישראל מעריכים כי תופעות אלו והחיפושים אחר התאמת מוצרים לפלחי שוק חדשים, יאפיינו את הענף בעתיד הקרוב.

העלאת תעריף רכב עדיין אינה ברורה

תעריף ביטוח רכב מקיף יוקלה בקרוב בשיעור אפקטיבי של עד 7 אחוזים, כאשר הנחות קולקטיביות יצומצמו בכ־6 אחוזים בממוצע. לחיפר קולקטיב מסוג תאניד עובדי תע"א יהיה שיעור הנחה 28 אחוז, לקולקטיב רניל 24 אחוז בלבד.

מבדות הביטוח מועדות כי לנוכח המצב בענף שבו גרלו התביעות, גדל מספר נביעות בלי רכב שחולקם נמצאו, לא תמיד, עם נזק, והעובדה שיש קושי במכירת רכב משומש, מקשות על פעולות בענף וגורמות הפסדים. חברות הביטוח דורשות העלאה נוספת אך חלקן לא החליטו על העלאת התעריפים שתידרש בספטמבר, מפני שבחודש זה לא צפויים שינויי תעריפים גדולים.

ועדת משמעת בענף הרכב

בועד המרכזי של איגוד חברות הביטוח החלט על הקמתה מחדש של ועדת משמעת לחברים בענף הרכב. ייקבע תקנון חדש וייקבעו ערבויות שיתנו הוכחות נגד חריגות מאושרים.

עוד החלט בועד המרכזי לאפשר פריסת ביטוח סיכונים לחברה, שאין לה די חברות, לארבע שנים. כלומר, חברות ללא עודפים יאלצו להגדיל את העתודות בעקיפין. מחזר בשיפור מבנה הון.

„דולב" – עסקים בריאים

חברת „דולב" סיימה באחרונה מכירת ביטוח רפואי עולמי להסתדרות פועלי „המזרחי". היקף העסקה יותר ממיליון דולר – כ־400,000 מבוטחים. החברה משלמת 75,000 דולר להשתלות בחו"ל, 2,500 דולר לטיפול אחר בחו"ל.

החברה מגדילה בהתמדה את היקף עסקיה והשנה יגיע ל־50 מיליון שקל. בשנה הבאה גם יוסם רנש על ביטוח חיים. חלק ביטוח מהפעילות הוא באמצעות סוכנויות.

ירידת ערך המכוניות

עתידת הרשות להגנת הצרכן ואחרים נגד המפקח על הביטוח על הסעיות ציבור הצרכנים ומתן היתר למכירת פוליסות ביטוח לירידת ערך, נדחתה בבית המשפט העליון.

הרשות סעדה, בחביעה שהגישה נגד „הפניקס", כי ירידת ערך חייב להיות מכוסה בפוליסה תקנית. כאמור דחה זאת בית המשפט וקבע שאין בהוצאת פוליסה מיוחדת בהיתר המפקח על הביטוח משום הטעייה והא פעל בתום לב.

ביטוח / יואל שלם

הסוכנים ישתפו פעולה עם משרד המפקח

לשכת סוכני הביטוח החליטה לתמוך בהמשך הביקורת של המפקח על הסוכנים.

בלשכה גורסים כי החברות, לעיתים בסיוע הסוכנים, מלבות את הנתונות ומוכרות ביטוחי רכב בהנחות ביכרות ועל ידי כך מפסידות. הנחות הביאה לכך שבאחרונה בסשו לקוחות רבים, גם בסוכנויות ביטוח גדולות, את הסוכן מפני שבמובנות מסריימת הצע להם ביטוח זול יותר. הלשכה דרשה לפשס את הביקורת על מחירי הביטוח הזוקיים, ומגגד מונשות הצעה לשינוי מבנה התעריפים לביטוח מקיף.

תמורות על ביטוח חיים בארה"ב ובאירופה

בכינוס „ליברה" שנערך באירופה התברר כי בענף ביטוח חיים מסתמנות מגמות חדשות עקב הציפיות לאיחוד ארצות שוק משותף ב־1992, ובגלל שינוי ברמת החיים.

מחקר שפורסם בכינוס מראה כי באירופה ובארה"ב יש נידול בשיעור הגידול ולכן יש גם נידול במספר משפחות חד־הוריות. תופעה נוספת – שילוב מהיר של נשים במעגל העבודה. לפיכך, בעקבות הגידול במשפחות כאלה וגם בשל העלאת רמת ההשכלה, יש נידול בכסות מוכנויות הביטוח, בעיקר בארה"ב: לא עוד הבית, שהיה מקום המכירה המסורתי, אלא מקומות העבודה.

עובדה נוספת לריבוי הביטוחים: דחייה בגיל הנישואין בארה"ב ואירופה, שיצרה פלח שוק גדול של רווקים ורווקות עד 35.

לסיכום: המגמות המסתמנות הן שינוי במוצרי ביטוח התאמתם לפלחי שוק שונים כמו משפחות חד־הוריות, רווקים בגיל מבוגר, פלח שוק של גיל זהב עם העליה בתוחלת החיים באירופה בצד החשש מתחרות בין החברות עם איחוד הצופה של מדינת השוק ב־1992. בישראל מעריכים כי תופעות אלו והחיפושים אחר התאמת מוצרים לפלחי שוק חדשים, יאפיינו את הענף בעתיד הקרוב.

העלאת תעריף רכב עדיין אינה ברורה

תעריף ביטוח רכב מקיף יוקלה בקרוב בשיעור אפקטיבי של עד 7 אחוזים, כאשר הנחות קולקטיביות יצומצמו בכ־6 אחוזים בממוצע. לחיפר קולקטיב מסוג תאניד עובדי תע"א יהיה שיעור הנחה 28 אחוז, לקולקטיב רניל 24 אחוז בלבד.

מבדות הביטוח מועדות כי לנוכח המצב בענף שבו גרלו התביעות, גדל מספר נביעות בלי רכב שחולקם נמצאו, לא תמיד, עם נזק, והעובדה שיש קושי במכירת רכב משומש, מקשות על פעולות בענף וגורמות הפסדים. חברות הביטוח דורשות העלאה נוספת אך חלקן לא החליטו על העלאת התעריפים שתידרש בספטמבר, מפני שבחודש זה לא צפויים שינויי תעריפים גדולים.

ועדת משמעת בענף הרכב

בועד המרכזי של איגוד חברות הביטוח החלט על הקמתה מחדש של ועדת משמעת לחברים בענף הרכב. ייקבע תקנון חדש וייקבעו ערבויות שיתנו הוכחות נגד חריגות מאושרים.

עוד החלט בועד המרכזי לאפשר פריסת ביטוח סיכונים לחברה, שאין לה די חברות, לארבע שנים. כלומר, חברות ללא עודפים יאלצו להגדיל את העתודות בעקיפין. מחזר בשיפור מבנה הון.

„דולב" – עסקים בריאים

חברת „דולב" סיימה באחרונה מכירת ביטוח רפואי עולמי להסתדרות פועלי „המזרחי". היקף העסקה יותר ממיליון דולר – כ־400,000 מבוטחים. החברה משלמת 75,000 דולר להשתלות בחו"ל, 2,500 דולר לטיפול אחר בחו"ל.

החברה מגדילה בהתמדה את היקף עסקיה והשנה יגיע ל־50 מיליון שקל. בשנה הבאה גם יוסם רנש על ביטוח חיים. חלק ביטוח מהפעילות הוא באמצעות סוכנויות.

ירידת ערך המכוניות

עתידת הרשות להגנת הצרכן ואחרים נגד המפקח על הביטוח על הסעיות ציבור הצרכנים ומתן היתר למכירת פוליסות ביטוח לירידת ערך, נדחתה בבית המשפט העליון.

הרשות סעדה, בחביעה שהגישה נגד „הפניקס", כי ירידת ערך חייב להיות מכוסה בפוליסה תקנית. כאמור דחה זאת בית המשפט וקבע שאין בהוצאת פוליסה מיוחדת בהיתר המפקח על הביטוח משום הטעייה והא פעל בתום לב.

שגריר גרמניה בישראל. מקרים מצערים

טעות המתנקמת ביצואנים

מאת יוסף כנען

מידוכו של הפולמנס האידוסי לאאיר את הסכסכים הסטריים והפיגנטיים עם ישראל עודד כוחות רוצה רבה אצל הממשלות של המדינות הערבות בשוק המשותף, אולם מעשית אין לשכוח, כי ומחדר בפולמנס ובחברי פרלמנט כלומר פוליטיקאים בבחרים שהצבעתם מושפעת משיקולים מדיניים ולא רק מחישובים מסחריים־כלכליים. אני בכל זאת מקוה, כי במחצית הראשונה של אוקטובר, כאשר הפרלמנט יתכנס לישיבתו הבאה, אפשר יהיה להכשיר את הדוב של 260 צירים לאשרור ההסכמים, אם כי בראתר של כ־10 חודשים. לא הייתי רוצה, כי בעקבות רחיית האשרור תתפתח סלמתיסדר קטנה בין השוק לישראל – אומר שגריר גרמניה המערבית בישראל, ד"ר וילהלם האס.

לאחרונה שוחה בישראל שר הרבר במשרד הרוץ הגרמני, לוץ סאאבר־הן, אשר אמר בשיחותיו עם יצחק שמיר ושמעון פרס, כי מטשלת בון פועלת נמרצות להשפיע על צידי הפרלמנט לאשרר את ההסכמים באוקטובר לאחר שירושלים החלימה לאפשר לחקלאים ערביים מן הגדה המערבית ליצא את תוצרתם הקלאית, בתיווך פרי הדר, כאורה עצמאי. שר המרינה סאאבנהאגן ביקש מבבי שיחו לראות לבר מגם מבחינה סבנית יצוא זה יתבצע ללא תקלות, כדי שלשולילי הנסכם עם ישראל לא תהיה עילה להיאחז בתירוץ סבבי ולהבשיל פעם נוספת את אשרור הסכמים, אומר השגריר.

אשר להסנות השוק המשותף ביחס למסים המטילים בישראל על מוצרי־יבוא מסוימים, בגון מקסטילים, הלבשה ואלקטרוניקה ביתיות, מקוה האם כי אפשר יהיה להגיע לפשרה שתביח את דעת שני הצדדים. האמת היא, כי מיסי תקבל כל כך מראיע ומסריר את היצואנים הגרמנים, אולם הא כבראה מעסיק ומרגיז את האמריקאים, הבריטים ומדינות אחרות באירופה. אין ספק, כי מיסוי מפלה מגוגר לעקרונות המחר החפש

עשירות קצר ונעים

הנשים היפות של הבונדס מבקרות אצל החיילים הטרים בבקו"ם (צילום: רחמים ישראלי)

הציעו לתיירת בעכו שיוט על ספינת דיג ואנסו אותה בלב"ים

מאת יחי ליבוביץ, סופר „דבר"

תיירת מאנגליה, המועסקת זה כמה שבועות כמדריכת כלים באחת המסעדות בעכו, נאנסה בלב"ים, בספינת דיג, עליידי צעיר ערבי מעכו. החשוד במעשה חברו נעצרו על ידי המשטרה.

המקרה אירע לפני כמה ימים, אך הודעה הוגשה רק אתמול.

לדברי המתלוננת, היא נדברה עם שניים מחברותיה ושני צעירים ערבים מעכו העניקו לערוך סיבה על הים. במהלך הסיבה, שיכנע אותה אחד הצעירים לצאת עמו להפלגה בספינת דיג.

כשהגיעה לחוף, הוזל חברותיה לדאוג. כעבור שעה חזרה התיירת כשהיא מבוהלת והיסטרית, בגדיה קרועים. היא סיפרה שהצעיר אנס אותה באיומים ושימוש בכוח. המשטרה חשדה, ששני הגברים הם שותפים לפיתוי הצעירה.

מפקד משא"ז בקריית ביאליק: טועים וחושבים שיש לי בית־בושת

מאת יחי ליבוביץ
סופר „דבר" מגלי המשטרה

נשיא בית המשפט השלום בחיפה השופט רם כבור דחה אתמול את בקשתו של מפקד המשטר האזרחי בקריית ביאליק פקד יוסף גוטמן לבטל את איסור פרסום שמו של מרכזי במשטר האזרחי בטקס, החשוד בניהול בית בושת בטחה של משרד להסמקת נערות ליוחי.

גוטמן סיפר באמצעות עורך דינו חיים גלור, שבשבוע שעבר התפרסם בכלי התקשורת כי „מפקד המשא"ז בקרית ביאליק חשוד בניהול בית בושת".

לטענתו, תפקידו ותוארו מתאימים לכותרות שבעיתונים, אבל הוא לא היה חשוד לפרשה. לדברי, מדובר במתרב במשטר אחרי, ששמו נאסר לפרסום עליידי בית המשפט. הוא ביקש לבטל את צו איסור הפרסום.

גוטמן סיפר, כי בעקבות הפרסום קיבלה משפחתו, בייחוד אשתו, טלפונים רבים כולל הטרדות והצעות מגונות.

השופט מביר קבע בהחלטתו, כי הבקשה לבטל צודקת, אולם הוא נאלץ לדחותה משום שהמבקש אינו צד בפרשה, אלא נמצא במעמד של „נפגע".

ארגון הגג של הארגונים הכלכליים בנגב מזהיר:

ננקוט בקרוב צעדים חריפים להבטיח את קיום תושבי הנגב

מאת אמיר רוזנבליט,
סופר „דבר"

„אם לא ייתנו תביעותיו בשבועות הקרובים, לא תיוחר בידינו הברירה, אלא לרתום את כל תושבי הנגב למעולות חריפות, שהמדינה לא ידעה במותן הזאת למען הבטחת קיומם וקיום הנגב בחלק ממדינת ישראל".

נוסח חריף זה כלול במכתב שנשלח אתמול לראש הממשלה יצחק שמיר עליידי ארגון הגג של הארגונים הכלכליים בנגב. ארגון הגג דורש שורת תמריצים ליזמים מהארץ ומחו"ל, שיפתחו את התעשיה המסחרי והתיירות בנגב, ובכך יוסיפו אלפי מקומות עבודה. הארגון גם דורש להעניק לנגב את התעשיה הצבאית על עשרות אלפי עובדיה, כפי שהובטח בעבר, תוך הקשיים ותקציביים.

הארגונים הכלכליים בבאר שבע מציינים, כי ראש הממשלה הבטיח להם שיזרה לשרים הנוגעים בדבר ליצור עמם קשר כדי לשטוח את רעיונותיהם. „קשר כזה לא נוצר עד היום. אנו מקווים, שהסיכומים שהשגו כינונו לא יישארו בגדר דיברים בלבד", נכתב בפנייה.

הארגונים הכלכליים מזהירים, כי מדיניות ממשלת ישראל עלולה לגרום לאזרחי הנגב למיונה. „נגב ללא אוכלוסיה יהודית מאסיבית איננו יכול להוות חלק אינטגראלי מהמדינה. העוד מדיניות, ששמה לה להם שיזרה לשרים הנוגעים בדבר ליצור עמם קשר כדי לשטוח את רעיונותיהם. „קשר כזה לא נוצר עד

53 טבעו מתחילת השנה; ת"א – החוף המסוכן

מאת יורם לוי, סופר „דבר" בירושלים

53 בני אדם טבעו מאז חודש אפריל השנה בים ובבריכות – כך מסר המפקח הארצי לאתרי רחצה במשרד הפנים אבי אלימלך. להערכתו עד סוף השנה יגיע המספר גבוה יותר.

בשנה הקודמת טבעו 55 בני־אדם וב־86' – 47. מן הנתונים שנאספו מתברר, כי 48 טבעו בים וחמישה טבעו בבריכות. 35 טבעו בים התיכון, 12 בכנרת ובירדן ואחד טבע בים המלח.

לדברי אלימלך, מרבית הטובעים קיפחו את חייהם בחופים לא מוכרזים או בשעה שהמציל לא היה. „בשיש מציל במעט ואין טביעות", טען אלימלך ומדגיש כי חשוב שהציבור יקפיד את כל אמצעי הזהירות בבואו לשחות בים.

מן הנתונים מתברר, כי חופי תל־אביב הם הקטלניים ביותר וטבעו בהם 21 בני־אדם. באילת לא טבע איש. יצוין, כי הנתונים אינם כוללים מקרים, שבהם נצלו חיי הטובע, למרות שאולי נגרם לו נזק בריאותי.

150,000 ישראלים יצאו לחו"ל ביולי־אוגוסט

מאת דויד מרשיוב, סופר „דבר" לענייני תיירות

בחודשיים האחרונים חלה התעוררות ביציאת ישראלים לחו"ל, ובחודשים יולי־אוגוסט יצאו 150,000 ישראלים לסיולים וסיורים בחו"ל – כך אמר אתמול מנכ"ל „אופיר טורס" בעזו וסמן במסיבת עיתונאים בתל־אביב.

וקסמן אמר, כי נתונים אלה מהווים ירידה של 9 עד 10 אחוז לעומת השנה הקודמת.

נמסר, כי אחר"כ היא יעד מבוקש מאד של ישראלים, והשנה גדל ב־20 אחוז מספר הישראלים הנוסעים לארץ זו. לכן מציעה החברה לנוסעים אלה אפשרות נופש במחירים מוזלים יחסית.

שגריר הרפובליקה הדמוקרטית מסר על אפשרויות הנופש בארץ זו, שבה יש בתי מלון מהודרים, חופי ים מרהיבים ומחירי שהייה ומזון זולים יחסית.

נאשם ברצח חברו לתא בבית המעצר

(ע).– תושב באר־שבע, לוי צפניה נפתלייב בן 25, מואשם ברצח בכוונה תחילה של עציר בבית המעצר המחוזי קישון.

סגן בכיר לפרקליטות מחוז חיפה עו"ד עדנה כהניא מעגנ, כי העציר שהה בתא אחד עם הנאשם. הנאשם הלם בו במרצות בראשו ובחזהו, ומשנפל המנוח על הרצפה, הלם הנאשם ברגלו על חזהו עד שנכחו שהמנוח נפח את נשמתו. התביעה מעגנת, כי הנאשם פגע בעציר מבלי שקדמה לכך כל התגרות.

השופט יוסף הבי האריך את מעצרו של הנאשם עד מחצית אוגוסט והורה למוכירות בית המשפט למנות לנאשם סניגור.

בידמ"ש המחוזי ביטל הרשעה כי העבירות לא הופיעו בכתב האישום

(ע).– בית המשפט המחוזי בתל אביב קבע, כי ניתן להרשיע נאשמים בעבירה שאשמתם בה נתגלתה במהלך משפטם, למ־רות שעובדות אלה לא נטענו בכתב האישום, זאת, רק בתנאי שניתנה לנאשמים ההזדמנות להתגונן, להביא ראיות ולהקור עדים. משלא נעשה הדבר, יש לבטל את הרשעתם בדין.

השופטים אריה אבן־ארי הרסה בן עתו ומיכאל בן יאיר הוליטו לבטל את הרשעתם של אנשלום מזהרי וחזי עמרני, שהורשעו בבית משפט השלום ברחובות בקשירת קשר לביצוע פשע ונידונו לעונשי מאסר.

השופטים ציינו בהחלטתם, כי עלה ספק גדול באיזה מידה היו בפני בית משפט השלום ראיות של ממש, שלפיהן ניתן היה להרשיע את הנאשמים בעבירות סמים, שכלל לא פורטו בכתב האישום.

השופטים הדגישו, כי נכון הדבר שיש בסמכות בית המשפט להרשיע נאשם בעבירה שאשמתו בה הוכחה כתוצאה מעובדות שלא נכתבו בכתב האישום, אולם יש לתת בידו הזדמנות סבירה להתגונן כראוי.

הצפיפות בפגיות עקב עליית מספר הפגים מסכנת חיילים

קופ"ח: הביטוח הלאומי לא ממלן הטיפול בפגים; תגובה: פסה לא בדק הנתונים

מאת הנקה חיצשל, סופרת „דבר"

כשליש מהתינוקות במהלך השנים האחרונות נולדים פגים. והצפיפות בפגיות בבתי החולים הולכת וגוברת וגורמת להתפשטות זיהומים ולסיכון חיים – כך אמר אתמול מנכ"ל קופת חולים הכללית נתן פסה בפגישה עם רופאי בית החולים „השרון" בפתח תקוה.

פסה ביקר בפגיה המשוכללת של „השרון". מנהל בית החולים ד"ר יעקב הרס אמר, כי הביטוח הלאומי, לאחר השתתפות בשלושה ימים ראשונים באשפוז היולדת, מסרב להשתתף בעלות הטיפול בפגים. עלות הטיפול בפג נעה היום בין 20,000 ל־40,000 דולאר, והטיפול נמשך כמה חודשים.

פסה אמר, קופת חולים תובעת זה מזמן מהביטוח הלאומי לשנות את הקריטריונים ולתת יד להתפתחות הפגיות בכל מקצועות החולים.

בתגובה מסרה דוברת הביטוח הלאומי, כי המשרד משלם כאן ומתמיד 80 אחוז מעלות האשפוז של היולדת ושל תדר הנבלר „טל ולידה", שקבורת משלם הביטוח הלאומי, כולל גם הוצאות עבור הפגיות לטיפול נמרץ. „גם אם נשאר פג בבית החולים כמה חודשים, אחריות עבודי משולמות במסגרת הוצאות האשפוז", טענה הדוברת. הדוברת הוסיפה, „נראה, שמנכ"ל קופת חולים הכללית מדבר מתוך מצוקת המימון של הקופה וחבל שלא מתן למתוק מה מכסים התשלומים של הביטוח הלאומי".

שר האוצר נוהג כגביר ומסרב לקיים הכתוב בחוק ערי הפתוח

ראשי עיירות פיתוח: נקרא להירשם למוסדות החינוך ולא לשלם

(ע).– חברי מזכירות „שער", ארגון ראשי עיירות פיתוח ושכונות מצוקה, התריעו אתמול על כוונתו של האוצר שלא לקיים את הכתוב בחוק עיירות הפיתוח. לפי חוק זה, תושבי עיירות הפיתוח ושכונות המצוקה ישוחררו מתשלום שכר לימוד ויקבלו הקדמות במימוי ועידוד ביוזמות בעסקים ותעשיה.

יושב ראש מועצת „שער" ומזכיר מועצת פועלי בית־שמש חיים הדוש אמר במסיבת עתונאים בתל־אביב, כי הנושא הבוער הוא התשלום עבור מעונות היום, שכן משרד האוצר לא הוציא הנחיות להעביר כספים למימונם, והורים נדרשים לשלם אותו מכיסם. הכניה קיימת גם לגבי האוניברסיטאות. „אנו נקרא להורים ולסטודנטים להירשם לכל המוסדות, אך לא לשלם", אמר הדוש.

ראש המועצה המקומית מעלות שלמה בוחבוט אמר, כי עיירות הפיתוח למשבר עמוק. לדבריו, בית שאן היא סימפסון לתופעה כללית בעיירות הפיתוח, שעוד תלך ותחמיר. לדבריו, שכר הדירה למבני תעשיה הועלה ב־300 אחוז, ומחירי הארנונה ב־30 אחוז. „מי יבוא להקים תעשיה אצלנו בתנאים כאלה?" שאל. בוחבוט אמר, כי ייתן הנחות של 30 אחוז ויבקש השלמת החסר ממשרד הפנים. „אבקש מאנשי מעלות ושלומי לא לשלם עבור מעונות יום", אמר בוחבוט. „שר האוצר נוהג כגביר".

יושב ראש מועצת נגבה הנגב, ראש המועצה המקומית אופקים יחיאל בן טוב, ציין כי בכל הסעיפים הכלולים בתוק עיירות הפיתוח ניתנת אפשרות לשר האוצר ולשר הנוגע בדבר לשנות תקנות, למעט נושאי חינוך. „אם יהיה צורך לא נתקע מפניה לבג"צ", אמר בדבוב. הוא ציין, כי כל צעירי עיירות הפיתוח נוטשים אותן לאור הצבא.

איש השכונות מירושלים ימין מרמה גרס, כי בישראל מפלים את הטפורים לטובת האשכנזים. „אנו השוחרים ואותנו דופקים כולם. לשאלת עתונאים מרוע ב„שער" חברים רק המוזהים עם המערך, השיב כי היתה פנייה בזמן הקמה לבל, ראשי עיירות הפיתוח, ללא הבדל, וכי אם ראשי עדים מכל תנועה אמרת יבוא להצטרף, הם יתקבלו ברצון.

מחפשים צליל חיוג

חברת החשמל ניתקה אתמול בשעות בתל אביב בכלי טלפון של חברת „בזק" המחברים את תל אביב עם ירושלים והדרום. טכנאי „בזק" עמלו שעות ארוכות לתיקון התקלה. בתמונה: טכנאים בעבודה. (צילום: ישראל סימונסקי)

החוזר בתשובה היכה את אשתו לעיני 4 ילדיו והטף אותם מביתה

מאת יחי ליבוביץ
משטרת מיחוב חיפה התחילה אתמול בבוקר במצוד נרחב אחר משה בניסטי אב לארבעה ילדים, חוזר בתשובה, שהכה את ארבעת ילדיו – שלוש בנות ובן בגילאים 6-15 – לאחר שהיכה את אשתו עד זוב דם לעיני ילדיו.

תחילתו של הסיפור הטראגי לפני כמה חודשים, כאשר האם מרגלית בניסטי בת 37 אושפזה בבית־חולים עקב מחלה קשה. במהלך אשפוזה חזר הבעל בתשובה, ובשחרורה גירש אותה מביתה והטיח את ארבעת ילדיה נגדן.

האשה פנתה לבית המשפט, והשופט קבע, כי על הבעל להעביר את הילדים לחזקת האם עד ל־16 באוגוסט. אולם האב סירב למלא את צו בית המשפט, והמשיך לאיים ולהכות את האם, כשזו רק ותקיבה לפתח ביתם ומשהוף.

שלשום המבים האב בפעם הראשונה להביא את ארבעת הילדים לידיה האשה לשעה אחת בלבד. האשה חשבה, שזו שעת כושר להשאיר את הילדים בחזקתה, נעלה את הדלת והניפה את כל הדברים בדיר. הבעל ניסה לפרוץ בכוח את דלת הדירה, ומשלא הצליח ארב ליד הבית.

אתמול בבוקר, כשהילדים נאלצו לצאת, התנפל עליהם האב, הכה אותם מכות נמרצות, אחר־כך הוכה את אשתו באגרופים עד שסביבה זב דם, וכל זאת לעיני הילדים. מיד לאחר מכן נטל את הילדים בכוח נגלם עמם ו„ירד למחתרת". בעת מחפשות אותו ניידות של המשטרה וחשה.

ביום ששי כ"ט באב תשמ"ח 12.8.88 תתקיים

מסיבה לקבלת בני מחזור מ"ב לחברות בקיבוץ יגור.

המפקדים מתבקשים לשחרר את חיילינו לערב זה.

בית יגור

רשות הגנים הלאומיים
סופר „דבר" מגלי המשרד
תל־אביב, רח' הרצל 4 מקקי – 61070, טל' 03-252281

מכרז לניהול והפעלה של קיוסק במצדה (ליד הרכבל)

רשות הגנים הלאומיים מזמינה באמת יומים בעלי נסיון ויכולת כספית להגיש הצעות לניהול והפעלה של קיוסק במצדה (ליד הרכבל).

את טופסי המכרז ניתן לקבל במשרדי „רשות הגנים הלאומיים" בקריה בת"א בשעות העבודה הרגילות, תמורת סך של –.100 ש"ח שלא יוחזר.

סיור באתר יתקיים ביום ה' 18.8.88 בשעה 10.00, המפגש במבנה הקיוסק במצדה ליד הרכבל.

המועד האחרון להגשת ההצעות הוא יום א' 28.8.88 בשעה 14.00.

אין הרשות מתחייבת לקבל הצעה כלשהי או את ההצעה הגבוהה.

מ. בן פורת – מנכ"ל
רשות הגנים הלאומיים

הננו משתתפים בצערה של החברה
זמירה גאון
על מות
אחותה ז"ל

הועד הפועל של ההסתדרות
וחבר עובדיו

קרא מחר ב ידיעות אחרונות

• בחירות: כך הן יתקבו ו1 את ו1 אורלי אזולאי־כץ
• יום בגשר אלנבי אריאלה רינגל־הופמן
• וזלט מחן: בעלי מק בנלא המצר ענת טל־שיר
• למה הם נופלים? סבר פלוצקר
• ישר לב: עם אשתו של מושחל הלב הראשון עמית רייכר
• יהודית רביע ומרית גלדע בבר 6,000 הערצים אבישי מתיה

• משה רונן על מיליונרים יהודים־איראנים בקליפורניה • לאה אתגר על הנלשים הצעירים • סמדר פרי עם אליאס זנגרי, נציג המדה • מרית בת־יעד על התושביות החדשה

• „דל שמר שלנו" קטעים מספר החדש של אברהם (אברשה) מוזר

מדוריהם של חיים חפר, עמוס קינן, מיכו עברון, דידי סמסי, סילבי קשת וחיה ירוב

במוסף לתרבות, ספרות ואמנות: יעקב שביש על מיוחסים ערביים • בן־עמי פיינטלד על מרחוזיו של מוכדי • דב נגחובסקי על תערוכת איורים לסיפורי עגנון

אנו מודיעים בצער רב על פטירתו של יקירנו
מרדכי ילון (דיסטנפלד) ז"ל
ההלוויה תתקיים היום, יום חמישי, 11.8.88 בשעה 10.00, מבית ההלוויות סנהדריה בירושלים.
יושבים שבעה בבית ילון רח' ששת הימים 11, מבשרת ציון.

עוזי ילון ומשפחתו
עמנואל ילון ומשפחתו

דבר קרא מחר
דבר השבוע

חיים צדוק, דני רובינשטיין, חגי אשר
האופציות שאחרי חומיין
הנוצה בוסמן
הבכריאטרים של האינתיפאדה
עליזה הלן, יהודה פרי, יצחק בן־נר
בחירות 88'
דוד ליס
מלחמה שבר נלחמת על הסוף
ווילאם קוואנט
סנגון לאומי במרעם: מצרים
מאנו הנוסקין
חיי עם אורי אבנרי
דן אביזן
דו"ח מקדיר
חיים גורי חוזר למסחה
חיים באר
זכרונותיה של תולעת ספרים
„משא" לספרות ולאמנות

בנק ישראל מציע: חדש!

הנפקה במכרז

שגיא סדרה 4228 ד'

צמודה למדד המחירים לצרכן
כולל מדד החודש האחרון (בעיקור 5)

הסדרה תוצא ביום שישי, 12 באוגוסט 1988 בסכום של 61 מיליוני שקלים חדשים. מתוך סכום זה יוצעו לציבור 60 מיליוני ש"ח הסדרה תוצע לציבור ביום חמישי, ה־11 באוגוסט 1988, באמצעות מכרז.

הסדרה צמודה למדד המחירים לצרכן, שיפורסם עבור חודש אוגוסט 1988 ותיפדה בתום 6 שנים, ביום העסקים האחרון של חודש אוגוסט 1994.

אגרות החוב ישאו ריבית בשיעור 4.75% לשנה.

הריבית תשולם בשיעורים שנתיים ביום העסקים האחרון באוגוסט של כל שנה, החל באוגוסט 1989.

המדד הנוסף (בעיקור 5) על הריבית ועל הקרן יצמד בתנאי הקרן וישולם כאמור בדרכי תשלום הריבית ובדרכי פדיון הקרן ובתקנות מילוות המדינה (סדרות מסוג „שגיא").

הזמנות יוגשו לבנק ישראל במחירים שלא יפחתו מ־94% מהשווי הנקוב.

מחיר המכירה שייקבע במכרז יהיה אחיד, כאמור בתקנות מילוות המדינה (מכרזים).

הסדרה תרשם למסחר בבורסה תוך שבועיים מיום פרסום המדד לחודש אוגוסט 1988.

פרטים מלאים ורכישה בכל סניפי הבנקים ואצל חברי הבורסה לניירות ערך.

(*) התנאים המחייבים של הנפקה זו נקבעו בתקנות מילוות המדינה (סדרות מסוג „שגיא") ובתקנות מילוות המדינה („מכרזים").

דבר היום

במעבר לעתיד

כמה מראשי היהדות האמריקאית המאורגנת התרעמו השבוע על פגישתו של שגריר ישראל בוואשינגטון משה ארד עם נ'סי ג'קסון. לא כל המתרעמים מזוהים עם המפלגה הרפובליקאית וחוששים פן תבלום פגישה של נציג ישראל באמריקה עם הפוליטיקאי השחור הבולם ביותר את עריקת היהודים מהדמוקראטים אל הרפובליקאים: אמנם הירד הנוכחי של ועידת הנשיאים, מודים אנרם, הוא מנאמני ממשל ריינרבוש, אך הביקורת מושמעת גם מתונים שעניינם לא בנצחון בוש, אלא בשכנוע ג'קסון שעליו להידבר עם יהודי אמריקה ולא רק עם ישראל.

הביקורת היהודית־רפובליקאית על פגישה עתידית תקשורת זו הושמעה עוד קודם שנודע על פגישתו המוצנעת של השגריר עם המועמד הדמוקראטי לנשיאות, מייקל דוקאקיס. סביר שלעיבוך ישמעו מהפינה והיא קולות רמים עוד יותר, אבל אין להתייחס אליהם בכובד־ראש מופרז. יש לברך על כך שלאחר חודשים ארוכים של רתיעה מפגישות עם שגרירים זרים, ובכללם נציג ישראל, הבין דוקאקיס כי גקודת־הצורפה שלו היא מדיניות הארץ והבטחון, וכי עליו להוכיח את קשת ההכרויות שלו.

רק לפני במה שבועות התנגר דוקאקיס כי השגריר ארד יצטרף לשר־הבטחון יצחק רבין, שבא להתראיין אצל מושל מסצ'וסטס ולמפקד לו נתונים מאלפים על המבמוך הישראלי־ערבי. ביגתיים התרכך דוקאקיס, נפגש עם ראש־ממשלה זר (מהונגריה) ולבסוף נועד עם ארד. ברור שחשוב ביותר לשגריר הישראלי בוואשינגטון להתוודע אישית לאחד משני הנשיאים־בכוח הבאים של אמריקה, כמו גם לצוותו האישי ולחבורה שמתוכה ייבחרו השרים והפקידים הבכירים בממשל הבא. הפגישות עם דוקאקיס ועם ג'קסון נערכו רק לאחר שהושלמה ההתמודדות הפנים־מפלגתית אצל הדמוקראטים: מותר להניח כי גם אם ינצחו הרפובליקאים בנובמבר, יישארו דוקאקיס וג'קסון כוחות חשובים במפלגתם לקראת בחירות 1992, ובגיבוש המצע הפוליטי והעיצובי של מפלגה זו, המחזיקה ברוב בקונגרס גם אם לאחרונה איבדה את אחיזתה בבית הלבן.

מאליו מובן כי פגישות דומות ייערכו ואף נערכו עם יו"רבו הרפובליקאי של דוקאקיס. מאחר שבוש מבקן בממשל הנוכחי, היו ועוד יהיו הזדמנויות רשמיות להיוועד עמו בתוקף תפקידו כסגן־הנשיא. לאחר ועידת ניו־אורלינס בשבוע הבא יהיו המועמדים שרחים במערכה ביניהם מכדי להתפנות לשיחות עם זרים. אם בכלל ראוי להטיח ביקורת בנציגים הישראלים בוואשינגטון (ובבוסטון וביוסטון), הרי שצריכים לבקר אותם על שהמתינו זמן רב מדי למפגשים אלה. הם אינם מיוחדים ובוודאי לא מוקרמים מדי.

ממשלת אחדות / שבח וייס

מה היא עשתה לנו

את השותפות של המערך בממשלת האחדות צריך לסווג במהלך של אין ברירה. אסור להוכיח לאיבוד קבוע בהווי הפרלמנטרי שלנו

מפלגת העבודה לא דוותה נחת בממשלת האחדות הלאומית. רבים יבקרה על שותפות זו, הביקורת תוסת משמאל ומבפנים. לא קל יהיה לעמוד בוויכוח זה, אך נצטרך לעמוד בו, כי הדי עליפי הבריעגנו המדשית הקטנה ממשלה זו. כאשר נודעו תוצאות הבחירות לכנסת ה־11 עמדו לפני המערך שלוש אפשרויות, מלבד האפשרות לכונן ממשלת אחדות לאומית.

האפשרות הראשונה סירוב להשתתף בממשלה עם הליכוד. אילו עשה זאת המערך היה יצחק שמיר ממשיך לעמוד בראשות ממשלת־מעבר זמן בלתי מוגבל, שכן לא היה בכנסת הקאת רוב שהיה בכוחו לפוד את הכנסת ולהכריז על בחירות חדשות. בזמן שהיה עומד בראש ממשלת־מעבר היה יצחק שמיר מצליח לכונן ממשלה חדשה שהיתה נשענת על רוב פרלמנטרי: הליכוד (41 מנדטים), התחיה (5 מנדטים), המפד"ל (4 מנדטים), ש"ס (4 מנדטים), אגודת ישראל (2 מנדטים), תמ"י (מנדט אחד), אומץ (מנדט אחד), מורשה (2 מנדטים), היו מבטנים קואליציה של 60 ח"כים ונשענים על סיוע פסיבי של כך.

האפשרות השניה: נסיון לכונן ממשלה בראשות המערך ובהשתתפות שתי מפלגות דתיות. נסיון כזה ספק אם היה מצליח, ואם היה מצליח היה מגיב פרי באשים של קואליציה רעועה שהיתה עומדת כל הזמן על סף ריסוק פרלמנטרי.

האפשרות השלישית: נסיון מתמיד להשיג רוב לפיזור הכנסת. דומה שזו אפשרות ספקולטיבית ודמיונית. לפיכך, במובנים ריאליים, עמדו לפני מפלגת העבודה רק שתי האפשרויות הראשונות. להיות בממשלה או לא להיות.

אילו נפלה הברעה שלא להשתתף בממשלה משותפת עם הליכוד, היו פני ישראל ב־1988 שונים לחלוטין, עגומים יותר. ספק אם היינו יוצאים מלבנון. ספק אם היינו עוצרים את האינפלציה. ספק אם הסדר השלום עם מצרים לא היה מתמוטט. ספק אם התיישבות לא היתה מתמוטטת כליל. ספק אם קשת חולים לא היתה מועדת למשבר ללא מוצא. ספק אם לא היינו מבודדים לחלוטין בזירה הבינלאומית. ספק אם היינו מצליחים למנוע וקיקה שהיתה מביאה לצמצום הדמוקרטיה בישראל. ספק אם היינו מסוגלים למנוע קלריקליזציה נוספת של מדינת ישראל. ספק אם היינו מצליחים למנוע התמוטטות מוחלטת של חברת העובדים. ספק אם היינו מצליחים שלא לשבש לחלוטין את יחסינו עם ארצות הברית.

למרות כל אלה, לא רוחינו נחת בממשלה הזאת. לא הצלחנו לפתוח עורון להסדר שלום כולל. לא הצלחנו למנוע את התתקוממות בשטחים. לא הצלחנו למנוע את תופעות ההתקרנפות וצמלחות לאינתיפאדה.

את טיפוח השותפות בממשלת האחדות צריך לסווג במסגרת יחודית במהלך של אין ברירה. אסור להוכיח לאיבוד קבוע בהווי הפוליטי הפרלמנטרי שלנו. זה לא היה אסון לאומי אך גם לא משאת נפש. השותפות הזאת גרמה אותנו לא פעם למצבים המוזרים את מהותנו, ייחודנו והווייתנו. יש לעשות מאמץ עליון כדי שאחרי ה־1 בנובמבר 1988 לא נצטרך לשוב לשותפות שכזאת. עלינו למקד את כל בני האב בישראל ולשכנעם בצדקת דרכנו. עלינו להחזיר מן התוצאות הצפויות לישראל אם הליכוד יכונן את הממשלה הבאה. המטרה אינה השתתפות בממשלה אלא הנהגתה.

בחזרית חדה / חגי אשד

מי מת, מי לא נולד

האופציה הירדנית מתה, משום שהאופציה הישראלית לא נולדה

מסתבר שהממשלה שלנו היא לא רק דרדראשית אלא גם דרדתמית. זה ההסבר לחידת הלידות והפטירות של האופציה הירדנית. מרוב הכרזות על לידה ופטירה של האופציה הירדנית הגיע הזמן לעשות סדר ולפרסם מעין מילון קצר של משגים והגדרות שיעזר לקורא להתמצא בנושא.

העיקרי שבהם הוא, שלא תהיה אופציה ירדנית עד שלא תהיה אופציה ישראלית למשא־ומתן ולשלום. אין זו כלי זו. האופציה הירדנית מתה משום שהאופציה הישראלית לא נולדה. יחזר נכון: נפטרה לעולמה. היא נחנקה בעודה ברחם הליכוד, לאחר שהיא נמצאה בהריון – עדיין בעטת ומפרפרת – ברחם המערך. שם היא עדיין מתחיה לחצי־דיון ולחצי־לידה, בפי שיוסבר עד מהרה. המחצית האחת של הממשלה, בראשות שמעון פרס, הרתה את האופציה הישראלית. המחצית האחרת, בראשות יצחק שמיר, הפילה אותה. זה פשר החידה: למערך יש שתי אופציות. לליכוד – אף לא אחת.

האופציה הישראלית היא הבטחות לשאת־ולתת

(המשך בעמוד 8)

הונגריה / „אקונומיסט", ל„דבר"

יותר תאצ'ר מאשר מארקס

אם תאושר תוכנית הרפורמה תהיה הונגריה המדינה הקומוניסטית הראשונה שיש בה אבטלה מתוכננת ומענקי אבטלה

כאשר החליף קארולי גרוס את יאנוש קאדאר כמנהיגה של הונגריה בחודש מאי, היה ברור כי מרינה היא [illegible] השינוי [illegible] הנסן הארדיאולוגי ממוסקווה אחר. שני אנשי רפורמה רדיקליים, רזו ניידש ואימרה פולנאי, נכנסו לפוליטביורו. כלכלה אבולת חובות ועם יודע סבל רצו פעולה נועזת. מעולם לא היתה במזרח אירופה הזדמנות כזאת לדלג אל רשת תרשה של חופש כלכלי ופוליטי. הונגריה מתכוננת עכשיו לקפוץ.

מבלי שהבחינו בכך במערב (משום שבאותו זמן קיים גורבאצ'וב את ביקורו חסר הוהוד בפולין), התכנס הועד המרכזי של המפלגה הקומוניסטית ההונגרית ב־13–14 ביולי כדי לדון ברעיונות, שעד כה רק מתנגדי משטר העזו להרהר בהם בפומבי. האסיפה – וגם העם וההונגרי, משום שהשידורים שודרו בחלקם בטלוויזיה – שמעה בפעם הראשונה תיאור אמיתי על מצבה הכלכלי של הונגריה: סיפור עצוב על ויסות־יתר, על תוחרותיות שוקעת, על נטל תשלום חובות המכלה 65%–70% מן המטבע הקשה שמכנים היצוא. הפתרון המוצע, כפי שהציגו מיקלוש נמש, חבר הפוליטביורו, הוא להמסך את הכלכלה ואת החברה של הונגריה ל„פתוחות באמת".

ההצעות הכלכליות, אם כוונתן רצינית, קרובות יותר לתאצ'ר מאשר למארקס. הרעיון הוא ליצור „שוק מצרכים מוניסאר", אמיתי, של הון ועבודה". מחירי יבוא יסייעו להמריץ את התחרות בבית. יניחו למנהלים לנהל ללא „הגבלות מיותרות". „מדיניות מוניטארית ופיסקאלית קשוחה" תעודד את היעילות. המדינה תמנו קצת אחורה והמקסור הפרטי יוכל לגדול עד 30% מן הכלכלה.

הציע שתי אסטרטגיות אפשריות לשינוי הכלכלה. „תכנית ב" שללה משטר צנע פושר התאמה ממושכת. „תכנית א", שהנהגת המפלגה מעדיפה אותה על־פני „תכנית ב", פירושה צנע חמור יותר והתאמה מהירה יותר. היא מתבוננת לצמיחה נמוכה (אולי אפילו שלילית) תחילה, לעליות מחירים גדולות ולאבטלה של עד 100,000 איש, משום שיקוצצו סובסידיות של בתי־חרושת מפסידים. אם תאמץ תוכנית זו, הונגריה תהיה המדינה הראשונה בעולם הסוציאלי שתתייצב בישור מול בעיית האבטלה ותנהיג שיטה של סיוע אבטלה. אפילו לפי „תוכנית א", ראשיתה של הבלבלה הצנומה יותר תורגש רק באמצע שנות ה־90.

המפסידים הגדולים יהיו נימלאים ופועלים לא־מקצועיים. גמש הודה בגלוי שהבלבלה הזאת עלולה לעורר סכסוכים חברתיים. „חבים יותר מבפי שאנו יכולים לבלבל, בעזרת הכלים הפוליטיים והבלבליים הנובחיים". מבאן התוכניות לדופף את החוקים הפוליטיים, כדי לתת יותר חופש לקבוצות אינטרסים שונות להביע את השקפותיהן.

ממפר המינויים לעמדות מפלגתיות או ניהוליות גבוהות, הנקבע על־ידי האליטה המפלגתית בבודאפשט, יקוצץ מ־1,241 ל־345. חשוב יותר, עומדים לאשר חוק חדש, שיבטיח את זכות ההתכנסות ההתאגדות, ויתן הכשר חוקי להקמתן של קבוצות לא־מפלגתיות שאינן „נגד הסוציאליזם". קבוצות כגון אינוד מקצועי בלתי תלוי של עובדים מרעיים צצו באחרונה, אבל אין להן שום הגנה בחוק. לדברי יאנוש ברז, חבר בכיר בפוליטביורו, אותו אינוד בלתי־תלוי יוכרו כמו כל בני הישיבה. ויצמן הוסיף: „תהיה התחשבות מרבית באישור מרים עבור הדגנך העצמאי (של אגרי". ש.ג.) בישובי הספר".

אריאל שרון, שבא במקומו של עזר וייצמן, שיגר גם הוא מכתב ל„אגודת ישראל" ב־1981, בעקבות הידוש ההסכם הקואליציוני, והבטיח ליברליות־יתר בפטור לקסנודיות נוספות של תלמידי ישיבות ובעלי־תשובה. התחשבות מרבית בתלמידי ישיבות הדגשה גם על־ידי שר הבטחון הנוכחי יצחק רבין: באפריל 1981, בעקבות עתידה שהוגשה לבג"ץ ותבעה לחייב את שר הבטחון לגיים את תלמידי הישיבות, הגיש עזר הסר תצהיר לבית־המשפט העליון ובו קבע, כי אחרי שיהיו זבאים לשחרור משירות צבאי בגימטר של „תורתם אומנותם". החלטה השניה גרמה להגדלת והלחן שהפעילו פמרתי הישיבות במטרה לבטל את המכסה השנתית של מספר המשוחררים על־פי הגדרה „תורתם אומנותם".

לאחר ה„מהפך" ב־1977 נקבע בהסכם הקואליציוני (סעיף 25), כי „יאופשר לתלמידי ישיבות תיכוניות ומקצועיות וכן לבעלי תשובה להתקבל לישיבות". שר הבטחון דאז עזר וייצמן הבהיר במכתב שכתב ל„אגודת ישראל" ואשר התייחס לסעיף זה שביטל את ההגבלה על המכסה השנתית המקסימלית, כי בעלי תשובה יוכלו להתקבל לישיבות בכל גיל ויקבלו דיחוי לשירות צבאי כגון תלמידי ישיבות.

אחרי 1977 נפרצו כל הסכרים. 20,000 תלמידי ישיבות ניצלו את המצב ולא התגייסו לצבא.

האומנם „תורתם אומנותם"

ההסדר שאיפשר לתלמידי הישיבות לדחות את גיוסם לצבא חרג מגדר הסבירות. רק 3 אחוזים מ־20 אלף דחויי השירות הצטרפו לצה"ל

לאחר מינויו של משה דיין לשר בטחון ב־1967, נבחן מחדש גושא הפטור לתלמידי ישיבות. דיין ביקש להשיג את תמיכת הממשלה במדיניותו בגושא ויום ריון בממשלה. בעקבות הדיון מיצתה הממשלה ועדת שרים מיוחדת של חמישה חברים לבחינה מחודשת של הפטור, זו הוליטה ב־1968 „לקבל הצעת המטה הכללי של צה"ל לעניין שירות תלמידי הישיבות בצה"ל, מבלי לחולל בשעה זו שינויים מרחיקי לכת". בעקבות החלטה זאת הורה משרד הבטחון לרמטכ"ל, להקפיד על ביצוע מדויק של ההוראות שניתנו בגושא זה ב־1948. דיין גם הודה, כי כל צירוף של ישיבה תיכונית להסדר דחיית הגיוס יהיה טעון אישור של שר הבטחון. באותה שנה אמר דיין („הארץ" 7.2.68) „לא הייתי מציע למדינת ישראל להסתבך עם חוגים המאמינים אמונה שלמה בליפוי הורה ולגייס אותם בעל כורחם לצה"ל. בשום פנים איני יכול להתעלם מהעובדה שליפוי תורה נתפס לליפוי חייהם, ולא הייתי מציע שבגלל ניסוי קטן של בני ישיבות נגפ אמונה זאת".

עד 1968 נשמר ממוצע שנתי של 400 משוחררים משירות צבאי בקרב בני הישיבות, אבל לאחר מכן עלה מספר המשוחררים בקרב בני הישיבות והגיע ב־1970 ל־600. עליה זו במספר המשוחררים הביאה את שר הבטחון דאז שמעון פרס לבחון את הגושא מחדש. כתוצאה מבדיקה זאת, שנעשתה ב־1975, נוסלה ההגבלה על מספר הישיבות שהיו זכאיות להיכלל בהסדר ונקבעה מכסה שנתית מקסימלית של 800 תלמידי ישיבות לדחות שירות צבאי. ויצמן הוסיף: „תהיה התחשבות מרבית באישור מרים עבור הדגנך העצמאי (של אגרי". ש.ג.) בישובי הספר".

אריאל שרון, שבא במקומו של עזר וייצמן, שיגר גם הוא מכתב ל„אגודת ישראל" ב־1981, בעקבות הידוש ההסכם הקואליציוני, והבטיח ליברליות־יתר בפטור לקסנודיות נוספות של תלמידי ישיבות ובעלי־תשובה. התחשבות מרבית בתלמידי ישיבות הדגשה גם על־ידי שר הבטחון הנוכחי יצחק רבין: באפריל 1981, בעקבות עתידה שהוגשה לבג"ץ ותבעה לחייב את שר הבטחון לגיים את תלמידי הישיבות, הגיש עזר הסר תצהיר לבית־המשפט העליון ובו קבע, כי אחרי שיהיו זבאים לשחרור משירות צבאי בגימטר של „תורתם אומנותם". החלטה השניה גרמה להגדלת והלחן שהפעילו פמרתי הישיבות במטרה לבטל את המכסה השנתית של מספר המשוחררים על־פי הגדרה „תורתם אומנותם".

לאחר ה„מהפך" ב־1977 נקבע בהסכם הקואליציוני (סעיף 25), כי „יאופשר לתלמידי ישיבות תיכוניות ומקצועיות וכן לבעלי תשובה להתקבל לישיבות". שר הבטחון דאז עזר וייצמן הבהיר במכתב שכתב ל„אגודת ישראל" ואשר התייחס לסעיף זה שביטל את ההגבלה על המכסה השנתית המקסימלית, כי בעלי תשובה יוכלו להתקבל לישיבות בכל גיל ויקבלו דיחוי לשירות צבאי כגון תלמידי ישיבות.

בתום שנה וחצי של דיונים ושמיעת עדויות, הגיעה הוועדה למסקנה, ש„הסיבות שעליהן נקבע ההסדר עם קום המדינה אינן קיימות עוד". ההסדר הוג מכוונתו המקורית ומגדר הסבירות, הן בגלל המספר הגדל והולך של המגלים את הפטור (ב־20 אלף) והן נוכח בעיות הבטחון שהמדינה עומדת בפניהן. הוועדה קבעה, כי מבדיקת נתוני הגיוס מתברר, שהטענה כי משוחררי הישיבות מגיעים בסופו של דבר לצה"ל ומרוב בחיית שירות בלבד „אינה נכונה ואינה תואמת את המציאות". מהנתונים עולה שמספר חוריי־השירות המצמרפים, בממוצע שנתי, לשירות בצה"ל על כל מסגרותיו (שירות רגיל, מקוצר, מילואים, הוראה הג"א) אינו עולה על שלושה אחוזים מכלל תלמידי הישיבות חוריי־השירות. רק אחוז אחד מחוריי־השירות שמתגייסים לצה"ל מצטרפים לשירות רגיל ומקוצר (12 עד 18 חודשים).

לפיכך המליצה הוועדה לשלב לימוד תורה בשירות צבאי דוגמה „ישיבות ההסדר" וקראה למחוז יצירת מסגרת של בעיר־עתה־אקדמאית מיוחדת לתלמידי ישיבות. לפי הצעה זאת, תלמיד ישיבה שהגיע לגיל גיוס, יוכל להמשיך בלימודיו בישיבה ללא הפסקה במשך שש שנים. בתום תקופה זו יצטרך לעמוד בבחינות (או בקורסיריוגים אחרים שיקבעו ראשי הישיבות). תלמידים מצטיינים ייכללו במכסה קבועה של 200 תלמידים שיקבלו בכל שנה פטור מחלק משירות צבאי. האחרים יוזיילו ויעברו תקופת אימתים ושירות סדיר מקוצר של שנה. לאחר מכן יצבו במערך המילואים. הוועדה קבעה, כי אין שום הצדקה הגיון לשחרר תלמידי בתי־ספר תיכוניים וישיבות תיכוניות ומקצועיות שהגיעו להגיעה לישיבות גבוהות. כן קבעה הוועדה, כי שחרורם מצה"ל של מורים ברשת „החינוך העצמאי" בישובי ספר הוא „אפליה חמורה כין מורה למורה. ריגם של מורי החינוך העצמאי כדינם של כלל מורי ישראל ואין לפטור אותם מחובת שירות הבטחון".

ב־16 ביולי אישרה ועדת הכנסת ברוב של ארבעה נגד אחד את שחרת הבסקנת ההמלצות. לקראת סוף המושב האחרון של הכנסת ה־11 אושרורו ההמלצות על־ידי מליאת ועדת חוץ ובטחון.

החלטה זאת ענה על קריאתו של השופט ברק בפסק דינו בעתירה שהוגשה לבג"ץ נגד שר הבטחון ב־12-6-88. השופט ברק אומר בפסק דינו: „רצוי היה, מבוח עקרונות משטר דמוקראטי אמיתי, שהכנסת תנקוט עמדה מפורשת בשאלה הנדונה ולא תסתפק בהסמכה כללית וגורפת של שר הבטחון ליתן חדיית שירות מסעמים אחדים". ואולם חברי ועדת המשנה הולכים צעד אחד קדימה, ומצביעים גם על שיתוי שיביא להסדר הבעיה הסבוכה הזאת. חברי הוועדה סבורים שיש ליטול משרי הבטחון את הסמכות להעניק פטור לבני ישיבות ולהפקיד סמכות זאת בידי ועדה בלתי־תלויה, שתהיה מורכבת ברובה משופטי בית־המשפט העליון ואשר תשחרר את שרי הבטחון מלחצים פוליטיים ומתכתיבים של הסכמים קואליציוניים. אם אכן כך יהיה, ייוצר סיכוי חדש להוציא שיקולים זרים מהגושא הדרין הזה.

(רשימה שניה אחרונה)

אראו / הגי

במקרים הקשים האלה

על ממשלת ישראל להצהיר, כי היא נכונה לפתוח מיד בשיחות ישירות וגלויות עם כל גורם המעורב בסכסוך, כולל אש"ף

ברבות הימים למדתי על בשרי ועל רוחי את מדרגת ה„אראו". ידעתי כי יש נסיבות בחיי אדם וגם בחיי אומה, ההובעות הכרעה נחרצת וחד־משמעית, ואז עליך למהור. בעצם בחירתך אתה דוחה את האפשרות האחרת. אתה בוחר ומשלם את מלוא המחיר. במו באהבה, במו במלחמה, כמו במעשה המוסרי המובהק, בתחומי ה„יהרג ואל יעבור" האישי והלאומי. מעשה הבחירה מקיים את התרבות ומבדיל בין הגיונות לנבלה, בין אמת לשקר, בין עריק ללוחם, בין אנוכיות לציוויי הטובה.

וישנה, להבדיל, בדיות „אראו" כוחבת, גדרות תבונה, רמאגוגית, בפיתיות ועריצה, הדואה כאריב חיב גידר או מיתה כל המסתיית פה ושם משום, ש„כל מי שלא אתנו במאה אחוז הוא נגדנו" וחדים הפוליטיים לימדו אותי את מדוחי הדות ותעתועיה, את ההימור על המחלם, את הסתאבתם של הדעיזנות הגוהפכים לגדומים ולמרתפי איגקווריזיה, את גוהל הבופרים והסוטים שצדקתם יוצאת לאור לאחר מותם בידי אחיהם הצודקים תמיד. וגם ראיתי תחת השמש את הפילוגים והשנאות הקדנוניות והצדות־הדבנים שלנו ויד איש באחיו כדי בזיון וקצף.

למדתי להיזהר, להציב סימני־שאלה בנדרש, לבדוק את הדרך הנומפת לגדות ה„אראו" בעיצומה של שטיפת־המות. לא חדלתי להיות אדם מאמין אך פיתחתי ברבות הימים תחושת זהירות ממוימת בפני ה„פתרונות הפשוטים והמוחלטים". למדתי לחיות במערכת הסתירות המתחייבת מהקיום הישראלי. אני משער שיש דרך־ביניים בין הרב כהנא למאיר וילנר. גם למדתי, ואני נעד, כי בין דבוסינסקי למרשין בוכר היה מקום כלשהו לבן־נוריון ולמבנקין, למשל. ראיתי מה עלה לשמאל בארצנו, שהזדהה עם הסטאליניזם. היו בקרבו אנשים גפלאים שבזו ל„רפורמיזם העלוב של הסוציאל־דמוקראטיה". לימים כבשו ראשם, שבודי לב, ולא ידעו כיצד למחוק מהפרשטוקול את האמור והכתוב. כעת, אני קורא בעתון, תובעים במוסקווה להוציא את החבר אסאלין מהמפלגה הקומוניסטית בשל „פשעיו האיומים". אני זוכר את הזדהות הימין שלנו עם הפאשיזם האירופי, עם הטומאה ההיא.

אנשים צעירים מאוד, שלא שמעו עדיין שריקת כדור ליד האוזן ולא ראו גוויות רעים ואויבים, נוטים מסבע הדברים אל הסיסמה המוחלטת, אל „הטראנספר" הכהניסטי־ינדייסטי או אל הנטינה עד הקרהידוק, בפתרון יחיד למצוקת הסכסוך בארץ ובאיזור. המצוקים ובעלי הנמיון יגלו זהירות מסויימת, יבינו כי בלי כוח אין גבול, אך קיים גבול לכוח בבאו לפתור בעיות. הם ינסו את הפשרה מתוך תפיסה מפוכחת כי ישראל בגבולות במתון חוקה די הצורך להגן על עצמה, אך אין בכוחה להכתיב תנאים ולשלוט לאורך ימים בעם אחר.

מצבו של המערך אינו קל ערב הבחירות הקרבות. היהודים ברוך כלל חסרים תפיסה מציאותית ונוטים להפרת בכחם או להפחתת ממנו ונוטים לתהפוכות מצב הרוח. לא בכדי אמרו חז"ל, כי „אמה זו משולה לעפר וכוכבים", עולה מעלה מעלה, יורדת ממה ממה. הממורת הפוליטית המיוצגת על־ידי המערך ומרכיביו השונים הוכיחה את עצמה בארץ, בלי לזלזל בתרומתם של אחרים ובלי להשכיח את קרבנם. אני חושש כי שקיעתו של הבוח הזה, חס וחלילה, תעמיד את ישראל בפני מלחמת הפכים כלתי נסבלת, תהפוך מדיניות להרפתקה.

אין אולי במצבו ובהופעתו מקסם המיממה הנואלת המאפיינת את הקצוות. אך אם מצוי באש"ף „זרם מרכזי ומתון" המיוצג על ידי יאסר ערפאת ופייסל חוסיני, אחזב שלום ורחוף שלום, כמו שנאמר לנו, מדוע פסול בישראל ה„קו" הזה, המסמל את „דרך המלך" שכין „בדיות הקצוות"? המלך עבראללה, שתקף אותנו ב־1948, ונכדו חוסיין, שהצטרף אל מבקשי נפשנו ב־1967, הם מנוהיגים „מתונים" במודת, אך יצחק רבין מחבל בשלום, ברבר הסיסמה הנצעקת ליד ביתו: „רבין התפטר, השלום שוחה יותרת". גם פייסל חוסיני, המדבר על פלשתין בגבולות תבנית החלוקה של נובמבר 1947, על יפו ועכו פלשתינאיות, נחשב למתון ואילו שלמה הלל, הדגול ב„תבנית אלוף", הוא „בן־בוגדי".

רצוי לברר את הדברים האלה בשקט, כי „בנפשנו הדבר". אישית אני חוזר ואומר, כי מעצרו של חוסיני, לאחר פגישתו עם אנשי „שלום עכשיו", היה בגדר טעות ויש לשחרדו מהמעצר המנהלי כמנהיג מקומי מוכר ומיצב. אני משוכנע כי ממשלת ישראל חייבת להצהיר בימים אלה את הדברים הבאים: „ממשלת ישראל מכריזה בזאת, כי היא נכונה לפתוח מיד בשיחות ישירות ובלויות עם כל גורם ערבי המעורב בסכסוך, כולל אש"ף, כדי לשים קץ לאיבת הדמים".

טלקינזיס. הפטיש שבתמונה לא הועף מכוח הרצון של המועמד למשיאות דוקאקיס. הוא פשוט עף בגלל התלהבותו של מושל מדינת קולורדו שאירח את המועמד. (צילום רדיו איבי)

פטור לתלמידי ישיבות / שלמה גינוסר

האומנם „תורתם אומנותם"

ההסדר שאיפשר לתלמידי הישיבות לדחות את גיוסם לצבא חרג מגדר הסבירות. רק 3 אחוזים מ־20 אלף דחויי השירות הצטרפו לצה"ל

לאחר מינויו של משה דיין לשר בטחון ב־1967, נבחן מחדש גושא הפטור לתלמידי ישיבות. דיין ביקש להשיג את תמיכת הממשלה במדיניותו בגושא ויום ריון בממשלה. בעקבות הדיון מיצתה הממשלה ועדת שרים מיוחדת של חמישה חברים לבחינה מחודשת של הפטור, זו הוליטה ב־1968 „לקבל הצעת המטה הכללי של צה"ל לעניין שירות תלמידי הישיבות בצה"ל, מבלי לחולל בשעה זו שינויים מרחיקי לכת". בעקבות החלטה זאת הורה משרד הבטחון לרמטכ"ל, להקפיד על ביצוע מדויק של ההוראות שניתנו בגושא זה ב־1948. דיין גם הודה, כי כל צירוף של ישיבה תיכונית להסדר דחיית הגיוס יהיה טעון אישור של שר הבטחון. באותה שנה אמר דיין („הארץ" 7.2.68) „לא הייתי מציע למדינת ישראל להסתבך עם חוגים המאמינים אמונה שלמה בליפוי הורה ולגייס אותם בעל כורחם לצה"ל. בשום פנים איני יכול להתעלם מהעובדה שליפוי תורה נתפס לליפוי חייהם, ולא הייתי מציע שבגלל ניסוי קטן של בני ישיבות נגפ אמונה זאת".

עד 1968 נשמר ממוצע שנתי של 400 משוחררים משירות צבאי בקרב בני הישיבות, אבל לאחר מכן עלה מספר המשוחררים בקרב בני הישיבות והגיע ב־1970 ל־600. עליה זו במספר המשוחררים הביאה את שר הבטחון דאז שמעון פרס לבחון את הגושא מחדש. כתוצאה מבדיקה זאת, שנעשתה ב־1975, נוסלה ההגבלה על מספר הישיבות שהיו זכאיות להיכלל בהסדר ונקבעה מכסה שנתית מקסימלית של 800 תלמידי הישיבות של תלמידי הישיבות הוא „רתי קיצוני ביותר" ובי ההליכה לצבא גורמת להם בעיות הדדות בהסתגלות לחברה ולתרבות שוחרת להם ומקשה עליהם לשמוד על מצוות הדת. בין שיקוליו של דבין במדיניות משרד הבטחון בגושא זה מוזכרת גם „הבה ברגישות הציבורית העמוקה של גושא הכנוי בהחלוקת אידיאולוגית בערב הציבור בישראל והצורך באיחוד ממלכתי עדין של מחלוקת מסוג זה".

אכן, רוב חברי ועדת המשנה של ועדת חוץ ובטחון הכירו כי מאז הוסדרו הגבלות בשנת 1975, ומאז נפרצו כל הסכרים בשנת 1977, הפך אי־השירות הצבאי של תלמידי הישיבות למל"ע־מחלוקת ולמקור למתחים בחברה הישראלית.

בתום שנה וחצי של דיונים ושמיעת עדויות, הגיעה הוועדה למסקנה, ש„הסיבות שעליהן נקבע ההסדר עם קום המדינה אינן קיימות עוד". ההסדר חרג מכוונתו המקורית ומגדר הסבירות, הן בגלל המספר הגדל והולך של המגלים את הפטור (ב־20 אלף) והן נוכח בעיות הבטחון שהמדינה עומדת בפניהן. הוועדה קבעה, כי מבדיקת נתוני הגיוס מתברר, שהטענה כי משוחרדי הישיבות מגיעים בסופו של דבר לצה"ל ומרוב בחיית שירות בלבד „אינה נכונה ואינה תואמת את המציאות". מהנתונים עולה שמספר חוריי־השירות המצמרפים, בממוצע שנתי, לשירות בצה"ל על כל מסגרותיו (שירות רגיל, מקוצר, מילואים, הוראה הג"א) אינו עולה על שלושה אחוזים מכלל תלמידי הישיבות חוריי־השירות. רק אחוז אחד מחוריי־השירות שמתגייסים לצה"ל מצטרפים לשירות רגיל ומקוצר (12 עד 18 חודשים).

לפיכך המליצה הוועדה לשלב לימוד תורה בשירות צבאי דוגמה „ישיבות ההסדר" וקראה למחוז יצירת מסגרת של בעיר־עתה־אקדמאית מיוחדת לתלמידי ישיבות. לפי הצעה זאת, תלמיד ישיבה שהגיע לגיל גיוס, יוכל להמשיך בלימודיו בישיבה ללא הפסקה במשך שש שנים. בתום תקופה זו יצטרך לעמוד בבחינות (או בקורסיריוגים אחרים שיקבעו ראשי הישיבות). תלמידים מצטיינים ייכללו במכסה קבועה של 200 תלמידים שיקבלו בכל שנה פטור מחלק משירות צבאי. האחרים יוזיילו ויעברו תקופת אימתים ושירות סדיר מקוצר של שנה. לאחר מכן יצבו במערך המילואים. הוועדה קבעה, כי אין שום הצדקה הגיון לשחרר תלמידי בתי־ספר תיכוניים וישיבות תיכוניות ומקצועיות שהגיעו להגיעה לישיבות גבוהות. כן קבעה הוועדה, כי שחרורם מצה"ל של מורים ברשת „החינוך העצמאי" בישובי ספר הוא „אפליה חמורה כין מורה למורה. ריגם של מורי החינוך העצמאי כדינם של כלל מורי ישראל ואין לפטור אותם מחובת שירות הבטחון".

ב־16 ביולי אישרה ועדת הכנסת ברוב של ארבעה נגד אחד את שחרת הבטחון הנוכחי ב־12-6-88. השופט ברק אומר בפסק דינו: „רצוי היה, מבוח עקרונות משטר דמוקראטי אמיתי, שהכנסת תנקוט עמדה מפורשת בשאלה הנדונה ולא תסתפק בהסמכה כללית וגורפת של שר הבטחון ליתן חדיית שירות מסעמים אחדים". ואולם חברי ועדת המשנה הולכים צעד אחד קדימה, ומצביעים גם על שיתוי שיביא להסדר הבעיה הסבוכה הזאת. חברי הוועדה סבורים שיש ליטול משרי הבטחון את הסמכות להעניק פטור לבני ישיבות ולהפקיד סמכות זאת בידי ועדה בלתי־תלויה, שתהיה מורכבת ברובה משופטי בית־המשפט העליון ואשר תשחרר את שרי הבטחון מלחצים פוליטיים ומתכתיבים של הסכמים קואליציוניים. אם אכן כך יהיה, ייוצר סיכוי חדש להוציא שיקולים זרים מהגושא הדרין הזה.

(רשימה שניה אחרונה)

هكذا من الاصل

هكذا من الاصل

אנשים • אנשים • אנשים • אנשים

הנושא בטיפול...

מזכ"ל נעמ"ת, מאיר שה לובלסקי (בתמונה), פנתה אתמול למנכ"ל הביטוח הלאומי, מרדכי ציפורי, ולשר העבודה והרווחה, ח"כ משה קצב, לפעול בעיות מי־מון בריקת מי שפיר ל־נשים הרות מגיל 35 ואילך (כיום מממן משר־רד הבריאות את הבדי־קה רק לנשים מעל גיל 37). „בעוד נמשכות הבדיקות על מי מוטלת האחריות בנשיאת ה־תשלום הכרוך בהורדת גיל הנשים הזכאיות לבדיקה חיובית זו, ממשיבים להיוולד תינוקות בעלי מום והטרגדיות פוקדות בתים רבים בישראל", כותבת מזכ"ל נעמ"ת למנכ"ל הביטוח הלאומי. היא מוסיפה כי „גם אם מתעלמים מהסבל האנושי הנורא ומתייחסים לנושא בציניות, מתוך אמונת מידה כספיות בלבד, כדאי למדינת ישראל להשקיע בבדיקות מונעות, ולא בטיפול בתינוקות בעלי מום". הפניה הראשונה של לובלסקי אל ציפורי נעשתה לפני כשנה והוא ענה לה כי העניין בבדיקה.

רבבה ראשונה

הנהלת קרן הביטוח והפנסיה ההסתדרותית „נתיב", בראשותו של ראובן אבל (בתמונה) היא הראשונה שנענתה לפניית המוסדות ה־מרכזיים של ההסתדרות בדבר השתלבות במיב־צע שיזמה הקרן־הקיי־מת־לישראל – כתגובה לשריפת היערות בידי גורמים עוינים – שנק־רא: „עץ תחת עץ". ב־שלב ראשון החליטה הנהלת „נתיב" על נטי־עת דבבה של עצים ביערות ברחבי הארץ והבטיחה שכל גימלאי בקרן יקבל מהקרן־הקיימת תעודה מתאימה לתרומתו למיבצע הלאומי החיוני הזה. ראובן אבל מתבונן להרחיב את המיבצע ולהתרים גם את כל חברי הקרן הפעילים, שמיספרם נאמד בכמה עשרות אלפים נוספים – דבר שיאפשר לקרן־הקיימת נטיעת „יער נתיב".

ס. שמואל

במסגרת אמריית שנת ה־40 משתתפים 31 מנצחי מקהלות בסדנאות מיוחדות להעשרת הרפרטואר היהודי והמוסיקה העממית הישראלית. בתמונה: שר החינוך והתרבות יצחק נבון ומנצחי המקהלות יהושע גקובסון מאריה"ב (במרכז) ודיגאן שביץ מיוגוסלביה (מימין) שרים ומנצחים בצוותא.
צילום: דיה עציון

מחווה של כבוד

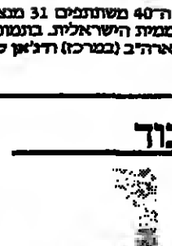

עזרן הדין יואב צח פנה אתמול לחברה הממשלתית למדליות ולממבעות בע"מ בבק־שה, למבוע מטבע או מדליה עם דיוקן של ראש העדה הדרוזית ב־ישראל שייה אמין מריף (בתמונה) בצדו האחד, ובצד השני קבר יתרו, הקדוש לבני ה־עדה. במכתבו כותב עו־רך דין צח כי פנה לפני מספר חודשים לבנק ישראל בבקשה שיוציאו שטר עם דמות מנהיג העדה, אולם מאחר והטיפול בבקשה מסודבל ואורך זמן רב והא פונה כעת לחברה למטבעות ולמדליות. הכותב מציין כי העדה הדרוזית תרמה ותורמת רבות למדינת ישראל במשך עשרות בשנים ולכן כמחווה של כבוד והערכה נראה לו כי במלאת 60 שנה להנהגת העדה הדרוזית ע"י שייה אמין טריף ו־40 שנה למדינת ישראל יהיה באקט זה משום הבעת תודה לבדית אחים בין יהודים ודרוזים.

יוסי ליבוביץ'

פג תוקפו

יאסר ערפאת לא מוכר דווקא כטיפוס פארנואידי אך לאחרונה הוא מביע מדי פעם חשש שעל דקע האינתיפאדה ניבשו שירותי המודיעין הישראליים תכניות קונקרטיות כדי לחסלו. בראיון עתונאי סיפר ערפאת כי ותכנית לחיסולו מכונה, על פי ידיעתו, „בסט היט" (הפגיעה הטובה ביותר) והיא גובשה על ידי המוסד הישראלי. ערפאת סיפר בראיון כי הוא מקפיד מאוד להשגיח על בטחונו האישי ולשמור את נתיבי טיסותיו בסוד עד לרגע האחרון. (אגב, ערפאת משגיח גם על בריאותו. הוא נמנע בדרך כלל מלאכול בשר, מרבה באכילת ירקות ושותה מים מהולים בדבש במקום קפה או תה). ראש אש"ף סיפר כי הוא משתמש בסמעותיו בחו"ל בדרכון אלג'רי שמזמן פג תוקפו אולם אף פעם לא קרה לו שמנעו ממנו כניסה למדינה כלשהי. הוא נאחז בכך שדרכונו האמיתי הוא הכפיה שלו, שהפכה מעין סמל למאבק הפלשתינים לעצמאות.

דן אבירן

ההרשמה נפתחה

הרשמת מועמדים לפרס העבודה של ההסתדרות ע"ש נמיר, נפתחה בימים אלה והיא תסתיים ביום 1.10.88 – על כך הודיע עו"ד עוזי בלוך יו"ר ועדת פרס העבודה. עו"ד בלוך מסר שהשנה יורחב מעגל מקבלי הפרס ויקיף מקצועות חדשים מהתעשייה המתוחכמת בצד מקצועות „מסורתיים" ביצור, בבנין, בחקלאות ובשרותים מכל הסקטורים במשק. פרס העבודה של ההסתדרות ע"ש נמיר, המוענק זו השנה ה־12, הפך להיות פרס הזוכה לעובר המצטיין ומדי שנה נבחרים כ־18 כלות וחתני הפרס מבין מאות מועמדים. השנה יוענק הפרס ביום א' י"א באדר ב' תשמ"ט 19.3.89.

הגדול מכולם

מדרו של דובר „אל־על" נחמן קליימן נתלה בימים אלה תצלומו המגדל של קטע, שפורסם ב„וול סטריט ג'ורנל" בניו־יורק. „הבנק האמריקאי ליצוא־יבוא", נאמר בידיעה, „הענק באחוזה לחברת־התעופה הישראלית 'אל־על' 50 דולר (!). זה המילווה הגדול ביותר שניתן אי־פעם לחברה ישראלית. יש בכך הפגנת־אמון נוספת ב„אל־על", שביטסה באחרונה את מעמדה כאחת מחברות־התעופה הנוחות והאמינות ביותר בעולם, נוסף על היותה הבטוחה שבהן". אולי מיותר להוסיף, כי המדובר במילווה של 50 מיליון דולר, שניתן לקניית שני מטוסי „בואינג 757" בסוף השנה שעברה.

אריה ארד

המדור נערך ע"י אורה זרניצקי

במסיבה מאוד עליזה חגגו את תחילת צילומי סרט הקופרודוקציה ישראלית־אמריקנית „אהבה אסורה". את סיפור אהבתם הבלתי אפשרית של צעירה ערביה לבחור ישראלי, בישראל של שנות ה־50 על רקע מלחמת השחרור מגלמים השחקנים סיליה פק (בתו של גרגורי פק) והשחקן האמריקאי אדריאן פסדר, לצידם משתתפים בסרט השחקנים הישראליים, ארנון צדוק, עמוס לבטא, מברים חורי וחנה אזולאי, מפיק הסרט בארץ – דורון ערן. הבמאי – ג'ק פישר. בתמונה: ארנון צדוק (מימין), סיליה פק ואדריאן פסדר.
צילום: אליזבט אלנר

מכתבים • מכתבים • מכתבים • מכתבים

פרסטרויקה נוסח קיסר

תוכניתו הברוכה של מזכ"ל ההסתדרות ישראל קיסר לרפורמה ולשינוי מיבנה חברת העובדים, שעיקריה להגביר את ביזור הריכוזיות (אגב, דבר שהוצע בזמנו על־ידי פנחס לבון ז"ל), להעניק את האוטונומיה לניהול המפעלים להנהלותיהם, הגבלת כהונת חברי מרצות מנהלים לשתי קדנציות של שלוש שנים כל אחת, וכן מערכת בקרה מסודרת אפקטיבית ובעיקר – בעלת שיניים חמחייבת מעקב צמוד וחריפה של מידע ודיווחים כלכליים שומפים, שאושרה על־ידי הוועדה המרכזת הראית, לדעתי, להוקדה והמחייבת יישום מלא ומהיר, ייתכן ולו היתה מופעלת כמה שנים קודם היתה, ללא ספק, מונעת הסתבכויות בספיות מיותרות, שביתות והשבתות כואבות, פיטורים המוניים, שחייבו דמי פיצויים מכובדים, ומעל לכל פגיעה חמורה במוניטין ובשמה הטוב של ההסתדרות – יצירת המופת של הפועל והחברה הישראלית שבלעדיה ספק אם היתה קמה מדינת ישראל.

הנני סבור, שבלי קשר לרפורמה בחברת העובדים מן הראוי לבצע פרסטרויקה בביתי התנועתי על כל זרמיה, תוך בדיקה מחדש של תוקפם ומשמעותם של ערכי היסוד של הקיבוץ, חיפוש דרכים חדשות למימוש השותפות.

דב רוזנטל
רמת גן

קול ממעמקי העם

היש נציג פועלים יותר מובהק ויותר מוסמך מהתו' ישראל קיסר? מה הבוץ שמטילים בו בל חוצי הלשון ועושי מלאכתם למען לקבל פרס? מה הפטפוטים על „העלמת ההסתדרות במערכת הבחירות" וכיוצא? היש לנו כוח בנה העולה (גם היום) על ההסתדרות?

אנא, הרפו מכל התועבות הללו וכאיש אחד העמידו עצמכם להצלת העם והמדינה.

מיכאל בהט
כפר מלום

הפרדת הרשויות

לעניות דעתי לא בצדק נוף בית־המשפט העליון במליאת הכנסת על החלטתה להחליף יו"ר ועדה, אשר התחמק מביצוע תפקידו ודחה שלא בתום־לב לשים לאל את רצון מרבית חברי הכנסת.

התנהגות מעין זו של יו"ר ועדת הכנסת אינה מצביעה על „קיום כפיים" הדרוש למי שבא לבקש צדק מבית־המשפט במסגרת עתירה לבג"ץ.

גם אם צודק בית־המשפט העליון בקובעו, כי הכנסת היתה היתה צריכה לתקן את התקנון לפיו לא יוכל יו"ר ועדה כלשהי לנצל את מעמדו בכדי לסכל רצון הכנסת. אז, לדוב חברי הוועדה – לא היה מקום לביקורת כה בוטה כי חיבת הרשות השופטת לשמור על כבודה של הרשות המחוקקת, ולמעשה החלטת הכנסת שהיא הגוף הדיבוני של הדמוקרטיה שאינה סותרת חוק קיים (ולא תקנון פנימי של הכנסת שאינו בגדר החוק) היא החלטה כשרה מה עוד שהחלפת יו"ר ועדה מוועדות הכנסת או חברי ועדה היא מסמכותה של מליאת הכנסת.

לא פלא, שפרופ' קלינגהופר הביע מיד את דעתו שלא היה מקום לביקורת כה בוטה, בפרט שבית־המשפט העליון שואב את סמכויותיו מחוק הכנסת.

הכנסת נועדה לחוקק חוקים – זה תפקידה ולצורך כך היה עליה להחליף את יו"ר ועדת הכנסת שניסה לחבל בפעולת החקיקה ולמנוע אותה שלא בתום־לב, ומטבע היה אלמלא נוף בית־המשפט העליון בכנסת על פעולה חוקית זו.

עו"ד עמירם חדלף
חיפה

ליצור תודעת גימלאים

בהתייחס למאמר של ד"ר עדה אזרוני „אזרח בכיר" („דבר" 31.7.88) הייתי מציע לה לדרוש מהנושא הזה. הבעיה של הגימלאים בארץ היא לא השם. אפילו אם יקראו לנו „יקידי מדינת ישראל" זה לא יפתור את בעיות הגימלאים מבחינה כלכלית וחברתית. אין מה לתתבייש בשם הנוכחי גימלאים. החיפך הוא הנכון. אם יתנו לנו שם של כבוד מבלי להתייחס למצבנו הענום האמיתי זה יהיה לעג לרש.

מצב הגימלאים בארץ הוא רחוק מלהיות כמו בכל העולם וזה אמור לגבי הנוחות, פטורים ממס־הכנסה, והעיקר – הגימלה שאינה מאפשרת להתקיים בכבוד והגימלה הזעומה אשר מקבלות האלמנות. כשם שחוקקו חוק שכר מינימום לפועלים בתעשיה חייבים לחוקק חוק גימלה לפי השכר הממוצע במשק. להגדיל מקומות בבתי־אבות ובמוסדות סיעודיים ועוד.

בקיצור: יש ליצור אקלים של תודעת הגימלאים מצד כל המוסדות ובראש וראשונה המוסדות הממשלתיים.

מרדכי וילברשטיין
יו"ר הסתדרות הגימלאים
במחוז חיפה

תיתן האפשרות לבחור

מענותיו של יוסף שקד על הטכמתו של הציבור החילוני לקיים מנהגים דתיים, גובלת לפחות בחוצפה. „נישואין כדת משה וישראל" בפריים על אזרחי ישראל מבוא הזוק. גם קבורה דתית היא למעשה כפויה כיון שאין סידורים חלופיים, למעט חברי קיבוצים, ובני משפחות נפטרים חילוניים נכנעים למציאות שאין בכוחם לשנותה.

אם בטוח שקד בדבר רצון החילוניים להינשא בנישואים חדשיים, יואיל־נא לתמוך בהנהגת חופש בחירה בין נישואים חדשים לאזרחיים. אם אכן תנהג הבחירה, אפשר יהיה לדעת לאחר מכן, מה רצה רוב הציבור. וגם אז, יהיה זכאי המיעוט, בין דתי ובין חופשי, לנהוג לפי מצפונו.

יהושע פורת
ירושלים

מפ"ם בבדידות פוליטית

מפ"ם נמצאת היום בבדידות פוליטית. מסעמים שלא כולם ברזדים והיא ניתקה עצמה מהמערך בכנסת וששת חבריה הודיעו „לצאת לעצמאות". בעודה במסגרת המערך החליטה מפ"ם להעדיף את השתייכותה למערך, ובעת ובעונה אחת לפעול כאילו היא סיעה עצמאית... עתה, לקראת הבחירות לכנסת, מוצאת עצמה מפ"ם מבודדת ופרט לגיחות משותפות עם סיעות אחרות לעבר מעשים אופוזיציוניים, אין דישומה ניכר ביותר, אפילו היא עושה כל מאמץ כדי להוכיח את קיומה העצמאי.

אין ספק, שבמהלך המאבק על קולו של הבוחר ניצבות המפלגות, שאינן יריבותיה של מפ"ם, בפני דילמה: חלק מהמפלגות השמאליות מבקשות את קולו של הבוחר, הנוטה לעבר מחנה השלום. אין זה מן הדברים הקלים להשיג מטרה זאת מבלי לפגוע בכוחה האלקטורלי של מפ"ם. זו האחרונה, לעומת זאת, אף היא תימצא באותה דילמה. באין ברירה לא ייוותר לבוחר אלא להכריע למי הוא מעניק לתת קולו. מצב זה סומן בקיבוב סבנה למפ"ם, שכן הרוב הגדול של הבוחרים יעדיף את מפלגת העבודה ולא מפלגה קיקיונית שהשפעתה בכנסת ה־12 תהא ללא ספק, מינורית ביותר.

מפ"ם, לדעתי מולה, העדיפה את הסקטנטיות הפרובינציאלית על פני האחדות. באופק לא מצפים לה הישגים אלקטוראליים מזהירים. אין לה אלא להאשים את מנהיגיה „הדתשים", שהעדיפו להוכיח למפלגת העבודה שמפ"ם חזקה וקיימת, אפילו היא קטנה ובלתי־רשימה...

מרדכי אות־יקר
תל־אביב

גיבון המקורות עצמיים

מפעל יכול להיות גדול, בינוני וקטן. הוא יכול להיות חיוני ומיותר. הוא יכול להתנהל מתוך מגמות חיוביות וגם שליליות. הוא יכול להיות יעיל יותר ופחות. אולם כל זמן שאינו שוקע בחובות לגורמים פיננסיים חיצוניים ומשתמש רק בהון עצמי להשקעותיו – אינו נמצא בסכנת משיטת דגל וכונס נכסים ופירוק. לכן, המימון ממקורות עצמיים הוא הדבר החשוב ביותר למפעל בריא. ואם אין המקורות הללו – לא משקיעים אפילו פרוטה אחת בשום דבר.

זה שהבנקים מעניינים לתת כסף – זה ברור. כי הם מרוויחים מהריבית. הון תועפות ומתעשרים. אולם אסור להיכנס למלכודת שלהם גם כאשר הם מפתים בתנאים נוחים מאוד, והכסף נראה זול ונזיל, וקל להחזרה. זאת, תמיד טעות אופסית. כי הצרכים והתנאים יכולים להשתנות בן לילה בעקב מדיניות ממשלתית או שינויים כלכליים אחרים בישראל ובחו"ל. הייתי מציע לראות את העיקר – במקום לעסוק בנושאים פרשנגליים ובימים ומנגרים.

עמי ליבנה
עין־הוד – מאחה

תינתן הזדמנות לעצמאים

בהתייחס למאמר של ד"ר עדה אזרוני „אזרח בכיר" („דבר" 31.7.88) הייתי מציע לה לדרוש מהנושא הזה. הבעיה של הגימלאים בארץ היא לא השם. אפילו אם יקראו לנו „יקידי מדינת ישראל" זה לא יפתור את בעיות הגימלאים מבחינה כלכלית וחברתית. אין מה לתתבייש בשם הנוכחי גימלאים. החיפך הוא הנכון. אם יתנו לנו שם של כבוד מבלי להתייחס למצבנו הענום האמיתי זה יהיה לעג לרש.

מצב הגימלאים בארץ הוא רחוק מלהיות כמו בכל העולם וזה אמור לגבי הנוחות, פטורים ממס־הכנסה, והעיקר – הגימלה שאינה מאפשרת להתקיים בכבוד והגימלה הזעומה אשר מקבלות האלמנות. כשם שחוקקו חוק שכר מינימום לפועלים בתעשיה חייבים לחוקק חוק גימלה לפי השכר הממוצע במשק. להגדיל מקומות בבתי־אבות ובמוסדות סיעודיים ועוד.

בקיצור: יש ליצור אקלים של תודעת הגימלאים מצד כל המוסדות ובראש וראשונה המוסדות הממשלתיים.

מרדכי וילברשטיין
יו"ר הסתדרות הגימלאים
במחוז חיפה

לפני 60 שנה

חימוש אמונדסן נמשך

ממוסקה נמסר כי האניה השוברת קרח „קראסין" עומדת להגיע לשפיצברן, בדרכה הוה מהפון. מאוטלו מודיעים, כי חימושי אוניתו של אמונדסן ימשכו עד סוף אוגוסט, באזור מזרח לשפיצברגן.

מחלוקת בבוריה

ויכוח בין ציר הנציבות הצרפתית ובין הלאומים הסודים, נסב אם לקבוע את הקשר בין צרות לסדיה מתוך חוקת האדם. הדשדים דורשים זאת, והלאומים רואים בטעיף זה פגיעה בעצמאותה של סוריה. מביעים כי הקשרים עם צרפת יקבעו בחוזה מיוחד מחוץ לחוקה.

דיונים על דמות הצבא הישראלי

דיונים על דמות הצבא הישראלי מתנהלים בחנים הנוסמבים. הבנתה המקובלת היא שזה צריך להיות צבא עממי בעל כושר קרב מעולה ובעל אופי עממי מובהק. כן תהיה השתדלות להמנע מגיוסים זרים של צבאות אחרים שאינם הולמים. כן ותהיה הלוקה אחידה של האסטניה הצבאית. בידוע קיימת מחלקת אסטאות של הפלמ"ח. עם הסידור החדש יעבור בהדרגה תמקידים אלו למחלקה הכללית.

ברימניה וארה"ב החליטו למנוע התחדשות המלחמה באיי

המשקיפים רואים שתי אפשרויות: א. שהעברים יקבלו את ההצעה להשתתף במשא ומתן על השלום – הסכמה שמירושה למעשה הכרה בישראל. ב. התחדשות הקרבות בצורה חריפה יותר.

לפני 40 שנה

מחלוקת בבוריה

ויכוח בין ציר הנציבות הצרפתית ובין הלאומים הסודים, נסב אם לקבוע את הקשר בין צרות לסדיה מתוך חוקת האדם. הדשדים דורשים זאת, והלאומים רואים בטעיף זה פגיעה בעצמאותה של סוריה. מביעים כי הקשרים עם צרפת יקבעו בחוזה מיוחד מחוץ לחוקה.

דיונים על דמות הצבא הישראלי

דיונים על דמות הצבא הישראלי מתנהלים

מודעון

כוסר מרגע מלשני
של קשת זולים הכלילת המוסר אינפורמציה של מרשאות קשת חלים של ההסתדרות, בתי חולים, עזרה ראשונה, מרשאות הפתוחות בשבת והג וכן אינפורמציה על הנורמים הרפואיים בישראל:
מלשן 03-433500
בימים א' עד ה'
ב'-8.00 בבוקר עד 20.00 בערב
ביום ו' הבערבי חג
ב'-8.00 בבוקר עד 15.00 אחה"צ

מרפאות שיניים לעזרה ראשונה
אחוד תל־אביב
רחוב בר סוכבא מס. 49 – מלשן 03-284649
בימים א' עד ה' ב'-21.00 עד 25.00
בימים ו' ובערבי חג ב'-18.00 עד 24.00
שבתות וחגים – ב'-13.00 עד 21.00
אחוד רמת־גן
רחוב הנגבן 26 קומה ב' –

04-523566 כל יום כולל ערבי חג שבת. שבתות וחגים ב'-20.00 עד 23.00
עזרה עזרה ראשונה נפשית
תל־אביב – 03-5461111
קו לילדים ונוער – 03-261115
ירושלים – 02-227171
חיפה – 04-672222
נתניה – 053-535516
כרמיאל (גליל) – 04-988410
סאר־מגא – 052-913999
באר־שבע – 057-418111
קו פתוח – אתן קשבון לילדים ובני נוער
תל־אביב 03-221680 241 שעות
נעמת – ייסוד בבעיות אלימות במשפחה
בימים א' עד ה' ב'-9.00 עד 16.00
03-255922 –
קו פתוח לקשיש 03-690685
השגחה לחבירות הפרטיות בישראל – מגיש תל־אביב – בן יהודה 146 טל' 239207 בימים א' – ה' 8 – 9

אלמנקס
משחת השיניים יעילה פי 3 במניעת עששת
תורנות בתי מרקחת
תל־אביב
לב העיר – אנר הגפן 69 – 613862
פרמה פרטי – אדמואר 1 אפקה – 417117
ירושלים
דר' בלה – המלך דוד 6 – 224856
חיפה
הנשיא – שד' הנשיא 33 – 338312
מרגדיאקה
קופ"ח כללית – דרום עיר – 963371
בר־כוכבא – רמת־גן
זן – דסטנסקי 99 רמת־גן – 7314454
בנים
קופ"ח עין יהב – עין יהב ל' חולון – 884854
אלמנקס

רבר של היום הוא רבר חדש

משרד הבטחון
חטיבת המכירות

ניתנת בזאת הודעה לציבור על מכירת מבנים. כל פריט מהווה סעיף נפרד לכל אחד מהמכרזים כמפורט בטפסים. המציע רשאי להגיש הצעה לגבי סעיף אחד או יותר.

תנאי התשלום: 60% בהמחאה בנקאית 40% המחורים בערבות בנקאית שמן פרעונה שלושה חודשים מיום פתיחת המכרז, מכירת טפסי המכרז תחל ביום שני 15.8.88 בחטיבת המכירות, רח' האלוף א. מנדלר 12/א' הקריה תל אביב, שעות הקבלה: בימים א'-ה' בשעות 08.30-12.30, בימים א' ו' ג' גם בשעות 13.00-14.00.

מכרז מספר: 166/88/08
גרוטאות מתכת מעורבות, מגרלת ציוד וחלקי חשמל, מפרח לקרור מקרר + מקרר מכרעים חשמליים + משאבות מים + לוח לנגרשור, ציוד ורהטים משרדי, גרוטאות תגיעובות הבלולות ציוד רשאי, מכשירים קמנים לחרי ניתוח, כלי אוכל, מרכזיות טלפון, מלמות עץ.
ימי סיור: 21, 22, 23, 24, 25 באוגוסט 1988, כמפורט בטופס המכרז, מועד אחרון להגשת הצעות ב־29.08.88 עד שעה 10.00 לפהייב.

מכרז מספר: 167/88/08
חלקי מלגזות, חלקי צביעה, חלקי מנוע צנטרפוגלי, חלקי רכב, צמיגי־מסוסים, חלקי נגרדורים, חלקי זיל, חלקי חלאים, ציוד חשמל ואינסטלציה, גלילי מי עם אבר, מכילי מתכת, אלקטרוניקה לייזנגר, ברזל וחיה.
ימי סיור: 18 אוגוסט 1988.
מועד אחרון להגשת הצעות ב־29.08.88 עד שעה 10.00 לפהייב.

מכרז מספר: 168/88/08
ציוד בדיקה ומדידה, ציוד מחשבים שונה, צבעים, מכונת צילום, ציוד שונה למכונה, מצבריים אלקליים, ציוד חשמלי ואלקטרוני, מקפיש וציוד שונה לרדאר, ציוד צילום ומיונה תמונות, משקפות מיוחדות, מישמרי עץ, מרחם נגרר, צמיגי מסוסים, מכלי דלק מברזל, עגלות לכלי דלק, בקייצוב, עגלות שונות, עריסות לכלי דלק.
ימי סיור: 21, 22, 23, 25, 28 אוגוסט 1988, כמפורט בטופסי המכרז. יש להרשם עד יום לפני הסיור.
מועד אחרון להגשת הצעות ב־29.08.88 עד שעה 10.00 לפהייב.

מכרז מספר: 169/88/08
רגי 4, קמנועים, אוטנים שם מנוע עזר, חלקם בקבוצות וחלקם לפריק.
ניתן לקנות טופסי מכרז בימי הסיור, במגרש הרכב – צריפין.
ימי הסיור: 17, 18 באוגוסט 1988, בשעות 08.00-11.30.
מועד אחרון להגשת הצעות ב־22.08.88 עד שעה 10.00 לפהייב.

מעריב – עכשיו
קרא במעריב יום ו':

מעריב – מגזין:
יהשוע רוזן בן 70. כל אגדות
מר כדורסל – אבי מורגנשטרן • האם החמוף יוסי פרנק חי או מת? – יצחק בן־הדיון • לאה שקיראל, אשה שחיה עם חרס – מיכל קפריא • שושנה דמארי וירדנה ארד, אמניות לבעו האמנים – אדיה הראל, יעקב הכהן

מעריב שבת:
המצרים: חוסיין, ערבאת, הכל פוליטיקה – שמי גבאי • יגאל הורוביץ על הבנים, על הנבנים ועל וחשל כפרים בסכסוים – אברהם תירוש • הבולה של המערך עלתה על פני המים – מבחם רחם • ההודים של גוזר' בש – מטרה ישרוהיית שליחת כעריב לועיות הדפוקיקים בבראורלינס • הדים עולה, גם הים. האם יצבר הגפים – אברהם מלה.

מעריב נגנה:
לעבוד חגיגה יומים – צוות מעריבי

מעריב קריה:
תראה, איך אתה נראה?
– מסמת המקרן

מעריב בגנה:
הגדולה מכולן. הנעמרת הפילהרמונית של רינה מגיעה להופעות בארץ. מה אומרים עליה חבין מהמה וחד שלון – עקי וינשטיין

מעריב שבת:
סופרים מצרים ועמיתים
ישראלים – שמי גבאי • ראיון עם הסופר האנגלי־יהודי קלייב סינקלר – רות שמיא

• דליה רביקוביץ – מלוזיה • אבי רן – אומרים הטבע • מאיר עוזיאל – סיפורים

מקס פישר

מעריב מעניק לך חידושים העונים לדרישות שלך

מי מת, מי לא

(המשך מעמוד 7)

גם עם משלחת ירדנית בנפרד וגם עם משלחת פלשתינאית בנפרד וגם עם שתי המשלחות יחד. זו התשובה של שמעון פרס לנאום המלך חוסיין. זו התגובה של המערך על השינוי שחל בעמדה הירדנית. המערך מוכן לשאת־ולתת עם כל מי שמוכן לנהל משא־ומתן אמיתי על שלום אמת עם ישראל. עם ירדן יהיה המערך מוכן – כאשר יכיב את הממשלה הבאה לאחד הבחירות – לנהל משא־ומתן על הגבולות ועל כל הבעיות הקשורות ביחסי ישראל־ירדן, ביבשה, בים ובאוויר, וכן גם על פתרון הבעיה הפלשתינאית, על כל היבטיה.

עם הפלשתינאים יהיה המערך מוכן לנהל משא־ומתן על פתרון הבעיה הפלשתינאית על כל היבטיה. עם שתי המשלחות יחד יהיה המערך מוכן לנהל משא־ומתן על שני מכלולי הנושאים הללו גם יחד. במשא־ומתן כזה תהיה ישראל מוכנה לוותר על שטחים למען שלום, שלום שיהיה מבוסס על העיקרים הבאים: הידרון ישמש כגבול בטחון, השטחים שיפנו יפורזו וייכנסו בהם תחנות התרעה, ירושלים תישאר מאוחדת. זאת יוכל שמעון פרס לעשות אחרי הבחירות, אם יקבל מאנדס לכך מן הבחר. ואז תהיה אופציה ישראלית שתאפשר גם אופציה ירדנית ואופציה פלשתינאית – בנפרד ובמשותף. לא קדם לכן. הכל תלוי בקיומה של אופציה ישראלית שנתנקה בעודה באיבה, באאותה מרחם המערך בממשלה הדו־רחמית הקיימת.

זהו תורת השלום והבטחון על דגל אחת וכל היתר אינו אלא פירוש יישום לה. הליכוד הצליח להכשיל אותה ועכשיו הכל תלוי בבחר הישראלי. התנאים בעולם ובאיזור מתאימים עכשיו יותר מאי־פעם בעבר לטיום סכסוכים ומלחמות. מתוך חמישה מוקדים של חרם ושפיכות דמים נמצאים ארבעה בשלב של סיומם: אפגניסטאן, אנגולה, קמבוג'יה, ניקרגואה ואיראן־עיראק. נותר רק מוקד אחד – הסכסוך הישראלי־ערבי, שבו מאיימת להתלקח הנורא שבמלחמות.

בארבעת המוקדים האחרים מתקרבים הסכסוכים לסיומם בעיקר בגלל השינוי שחל בעמדת ברה"מ, שעייפה נפשה להודגים. גם הצנחנים הסובייטים, „הברטים הכחולים", ניבורי המלחמה באפגניסטאן משליכים את המדליות שלהם ומחרפים את מפקדיהם בחוצות מוסקווה, ממש כפי שעשו אויהם האמריקאים, בוגדי מלחמת ויטנאם. האם רק המזרחהתיכון ורק הסכסוך הישראלי־ערבי יהיו נידונים לקללת הדיס והמרבן שנושאות המלחמות בכנפיהם? ישראל חייבת תשובה על השאלה הזאת קודם־כל לעצמה. למען עצמה עליה לבחור באופציה הישראלית לשלום ובטחון. כשהאופציה הזאת תצא לאויר העולם, אפשר יהיה להביא לאויר העולם גם את האופציה הירדנית והפלשתינאית, בנפרד ובמשותף. לפחות לנסות ולעשות זאת בידיים נקיות.

דירות מוגנות / יוכי יהל

הזאבים והכבשים

רוב בעלי הדירות המוגנות הם בנקים, חברות ביטוח וספקולאנטים; רוב הדיירים – גימלאים ומעוטי יכולת

בימים אלה עומדים מרכזי המפלגות לדון בהצעת הארגון הארצי הציג להגנת הדייר, כי יצרפו למצעיהן סעיף שישקף את עמדתן לגבי השינוי המוצע בחוק להגנת הדייר. כידוע, תומכים בחוק הזה בעיקר בעלי־הבתים. מולם מתייצבים מאות־אלפי דיירים מוגנים, שכל שינוי בחוק עלול להפוך דבים מהם, לדבריהם, למקרי סעד.

בכל דיון בחוק הגנת הדייר שלובים אלמנטים כלכליים וחברתיים, שאינם ניתנים להפרדה. מדובר באוכלוסיה גדולה, שהממעיטים אומדים אותה בכ־250,000 נפש ואילו המרבים נוקבים במספר גדול מזה בהרבה. בניגוד לפרסומים יומיים, הדיירים המוגנים קט־את ומחתם לשלם שכר־דירה נמוך, ללא הגבלת זמן, כאשר שילמו 60–80 אחוז מערך הדירה כדמי מפתח, ובהשקיעם בבניינים, שכולם ישנים, סכומי כסף גדולים. על־פי החוק, הוצאות אלה צריכות להתחלק בין הדיירים לבעלי הבתים, אלא שהללו מתחמקים במקרים רבים מלשלם את חלקם.

מניתוח הרכב אוכלוסיית הדיירים עולה, כי 70 אחוז מהם גימלאים, 20 אחוז זוגות צעירים (ומוסן שניתן לקבל משכנתאות גם לצורך תשלום דמי מפתח) והיתר הם לרוב שכירים בדרגות הביניים ומטה. מאחר שמדובר באוכלוסיה המורכבת ברובה הגדול מותיקי הארץ, לא זכו הנ"ל לשום עזרה מהמדינה לצורך שיכונם ולא היו זכאים למשכנתאות.

ציבור בעלי הבתים איננו מרהב, כפי שנוטים לתארו לא אחת, מאנשים שהשקיעו את חסכונותיהם בתקופת מלחמת־העולם השניה בדירות להשכרה כדי להתקיים משכר דירה. כאלה נותרו מעטים בלבד. ביום רוב בעלי הדירות המוגנות הם בנקים, חברות ביטוח, קבלנים וספקולאנטים למיניהם, שרכשו בניינים תפוסים. מאחר שחוק הגנת הדייר חל עליהם, שילמו תמורתם סכומים קטנים, אף שידעו היטב את משמעות החוק. עתה הם מבקשים לקבל גם את מה שקורו „שכר דירה כלכלי", כאילו שילמו מחיר מלא בעד הבית. יתרה, שבמקרים רבים השקעות בעלי הבית היו קטנות מהשקעות הדיירים שלהם באותן דירות.

חוק הגנת הדייר מוצג לא אחת כ„המצאה" ישראלית אנאכרונסטית וייחודית. האמת היא, שברוב מדינות המערב קיים חוק דומה ומטרתו למנוע סוני אוכלוסיה שונים במרכזי הערים ולבלום את העליות הבלתי־רסונות של שכר הדירה החופשי.

בעלי הבתים המקוריים, שנותרו עדיין מן התקופה שבה לא שילמו דמי מפתח (1945/6) ושאצלם לא התחלפו הדיירים, הם היחידים הזכאים לפיצוי. לגביהם אנו מציעים לשקלל מהסכומים שהיו זוכים לקבל אילו נעזרו על־ידי המדינה במשכנתאות, ולפצות אותם בהתאם. אשר לפתרון הבעיה בכללותה, אנו מציעים לתת לדיירים המוגנים המעוניינים בכך (ויש רבים כאלה) את האפשרות לרכוש את הדירות שבהן הם גרים תמורת ההפרש בין השקעות הדיירים למחיר הדירה. דיירים יקבלו לשם כך משכנתאות (שמעולם לא זכו להם) – על־פי רוב בערבות הצאצאים שלהם, שבוודאי מעוניינים שהשקעות הוריהם לא יהיו לשמיין. בעלי הבתים יזכו בהטבות שונות בתחום אישורי בניה בקומות נוספות או במקומות חלופיים ובן בפטור מאגרות בניה וממסים שונים.

* הכותב הוא יו"ר הארגון הארצי להגנת הדייר.

חגיגות כך חגגו שלשום בלונדון חיילי הוד מלכותה את הולדתו של הבן הראשון של הנסיכה מיורק, 41 מטחי כבוד.
צילום רויטר אי.בי.

ערכים / אולק נצר

כסף כסף תרדוף

הערך המרכזי שלנו הוא התעשרות בלי גבול. מי שאינו שלם עם ההכללה מוזמן לבחון את אורחות חייו וחיי מיודעיו

מאחר שאיש עדיין לא ראה ערכים מסתובבים ברחובות או יושבים על ספסל בגן, ברור שהם קיימים רק כדיונות מתוך ראשיהם של בני־אדם. עדכם של הדיונות הכתובים, אם אין איש קורא אותם ואין איש חושב עליהם, בערך הסיפים שמשאיר זכוב בשוטטו על הנייר. ויהי האנשים סבורים ש„ערך אהבת הארץ", למשל, או „ערכי תנועת העבודה" או „ערכי אנוש", הם הדבר המקודש, ואיגם נותנים לעצמם דין־וחשבון שמדובר בעצם במלים. מכיוון שכך, הם חוטאים בסעיף עבודת אלילים, שהיא תופעת יסוד בהתנהגות הרעיונית: הם סוגרים למלים מעשי דיהם. אנשים המציאו מלה כדי לתאר משהו במציאות, ואנשים אחרים נשבים בקסמה ומתייחסים אליה כאילו היא המציאות, כאילו היא „ערך".

וכך אנחנו מגיעים אל הרגע החניגי שבו מישהו אומר בסערת־רוחו „איבדנו את הערכים", והכל, לדבות הוא־עצמו, מאמינים שהוא אמר משהו על משהו, אף שהוא עצמו לא יודע על מה הוא מדבר ואם הוא יודע, זה לא הדבר שאליו מתבוננים האחרים. זה כוחן של מלים כמו „ערכים".

במשמעות המקובלת, „ערכים" הם מה שהאדם מכריז עליו כעל הערכים שלו. הערכים שלנו, במשמעות המקובלת, הם המלים שבהן מקובל להשתמש כדי לתאר את ערכי העם, המעמד או האדם. הגישה המדעית הגישה ההתנהגותית לעניין הערכים שונה לגמרי.

בפי שהמלים והרעיונות שבראשו של אדם שונים מהתנהגותו, כך גם הערכים שהאדם מודה אתם ומכריז עליהם הם דבר אחד, וההתנהגות שלו היא דבר אחר. הגישה ההתנהגותית מבחינה ביניהם ושונה למעשים. במקום לראות „עוד הגמא שהאדם עצמו מכריז עליו בערך שלו, היא מגדירה ערך כעקרון המאדנן את ההתנהגות בפועל.

על־פי הגדרה זאת „ערכי העם" הם העקרונות המשותפים להתנהגותם של רוב בני ובנותיו של העם הזה. הבוחנה היא להתנהגות שבתחום הבחירה, שכן אף־על־פי שבני כל עם מקדישים הרבה מאוד מזמנם לאכילה ולשיגה ואף־על־פי שאם מונעים מאדם מזון ושינה גזפכים הערכים הללו לחשובים ביותר בחייו – אין סיפוק הצרכים הבסיסיים נחשב להתנהגות ערכית. אבל מעשים של בחירה, כמו ללבת לישון במלון של 250 דולר – לשם כך צריך האדם להיות בעל־ערכים מסוימים.

מה הם הערכים האמיתיים של אזרחי ישראל? ערכים במו „הגנה על עצם קיומנו" ו„קדושת החיים" או אפילו „מקראמה", באים לידי ביטוי בשעות וחידום, כאשר ספריעים לנו לעשות את מה שאנחנו רוצים לעשות. אבל כאשר אנחנו חופשיים לנהוג על־פי הערכים שלנו – סערכת הערכים השלטת בחיינו, כמו בחיי האזרחים בתקופה המודרנית, היא סערכת הערכים הרכושנית־צרכנית. היא שלטת שלטון כמעט ללא אופוזיציה, מעבר להבדלי אידיאולוגיה, מפלגה, עם, מעמד, או עדה.

ההתעלמות מכך שהרכושנות הצרכנית היא מערכת־ערכים, היא צדו השני של הסמכא יחסו־הוכרה־לערכים: מצד אחד מדברים אבל לא עושים, ומן הצד האחר עושים אבל לא מדברים. אם רוצים להתייחס לנושא ברציות כדי לצמצם את הפער בין דיבורים ומעשים – צריך לדבר על כך בגלוי. לצערי, גם מצד מדעי החברה לא נעשו נסיונות רבים לתאר בשימתיות את *מערכת־הערכים של החברה המודרנית.*

את הנסיונות שעשו הוגי־דעות מתחומים שונים, כמו אריך פרום וג'ון קנת גלבריית, אפשר לסכם כך: הערך המרכזי שלנו הוא התעשרות בלי גבול. הצלחה בדרים היא הצלחה כלכלית, הנובעת מן היכולת למכור את עצמנו או את סחורתנו תמורת מחיר גבוה. הדרך לפתוח כל בעיה היא בינהם ושונה למעשים. במקום לראות „עוד הגמא" בעדכו של האדם־הגבר הוא במידת הצלחתו להתעשר באמצעות תכונות גבריות־ערכיות כמו תחרותיות, קשיחות וכוח. הפקידו, על־פי הערכים, הוא להרוויח כסף רב בכל האפשר בשכיל שפחתו. ערכה של האשה הוא כערכו של הגבר שהיא מצליחה לרכוש לעצמה באמצעות תכונות „נשיות" (שסיפחן הוא ערך לעצמו) כמו יופי, חן, וסיפוק שירותים טובים לגבר. תפקידה הוא להוציא את הכסף שהגבר שלה מרווית. הנאה בדים ואושר באים משימוש בכסף, מצריכה. שיאי ההנאה הם זכיה גדולה בכסף או בשוהה־כסף (ונוקי סמלי הערבות יגלו, שאחרי החלוץ היוקי בביצה, הנער בעל הכלודית בבובע הגרב, ישראל־ציק בבובע ממבל ונעלי צנחנים, הסמל הלאומי של היום הוא „שמן המשתולל של „יהיה טוסו"). ההנאה מצריכה של סחורה או סחורה תרבותית (בידור) היא הנאה אקסטאטית („מדליק", „סמריף"). לבסוף: „סבע האדם" הוא טבעו של האדם הרכושני־צרכני. מערכת הערכים הזאת, זה בוחה, אינה מציגה עצמה כמערכת ערכים אלא כטבע, משהו שאין לו תחליף.

התיאור הזה של ערכי החברה הקיימים איננו המצאה אלא גילוי על יסוד התבוננות. מי שאינו שלם עם ההכללה, מוזמן לבחון את אורחות חייו וחיי מיודעיו ולנתח את המסרים של התקשורת, במיוחד בחלקה המסחרי, התופס את שטחה הגדול ביותר. גם בתרבות ההמונים, ההצלחה האיקסופית של „שושלת" רודפת את ההצלחה האיקסופית של „ראלט" – מחזות המבסאים את ערכי הרכושנות־הצרכנית בטהרתם. הצלחתם מעניינת בסיוחד בארץ שלנו, שבה היה ביטוי רחב יותר מאשר בארצות אחרות למערבות ערכים אחרות ואפילו להתנגדות תקיפה ונלויה לרכושנות־צרכנית, בשם מה שנקרא „הערכים החלוציים השוויוניים". אני מאמין, שהקלות שבה עברנו את המהפך הערבי נבעה סחוסר מודעות ובעקבותיה – חוסר יכולת להתמודד עם הרכושנות־הצרכנית בסערבות ערבים. אין טעם לדבר על ערכים בלי לראות ולחוש את מה שיש במציאות. על־כן הדרך היא להתייחס אל הערכים באל העקרונות המאדנגים את ההתנהגות *האנושית, ולא כאל מלים המוצאות־חן בעיניו.*

דבר מארח / רן כספי ודן מלר

חילול רוח האדם

מי יקבע לנו היום מהו „קודש" ומהו „חילול קודש"? בוודאי לא אנשי הזרם האורתודוקסי שאינו מקיף יותר מאחוזים ספורים מכלל היהודים החיים בעולם

היהודים הרפורמים והקונסרבטיבים אינם זקוקים להגנתנו, נציגי הזרם החילוני של היהדות, ספני מתקפתו האומללה של ראובן ברטוב („רב־28.7). זה האחרון מייצג את הזרם האורתודוקסי הקנאי והבדלן, *שעל אף צעקנותו אינו מקיף יותר* מאחוזים ספורים מכלל היהודים החיים בעולם. מה שמחייב תגובה הם הבורות העולה מאותו מאמר בכל מה שנוגע לתולדות העם היהודי, ההתנשאות של אדם בישראל המאמין לא רק באלוהיו, וזו זכותו, אלא גם בזכותו לגרות, להחדים ו„לגפגף" סעם ישראל כל מי שאינו מאמין באמונותיו, אינו מאמץ את מנהגיו ואינו משתעבד לפולחניו.

„אין כל דומים ביהדות", כותב ראובן ברטוב. „חוץ מהרפורמים, שהם זרם יחיד ועבור מאור־". כך בפירושו ברטוב לא שמע מימיו על המחלוקות שהיו בין אבני לדבא, או בין בית־הלל ובית־שמאי, ואשר לא הסתיימו סעולם כהוקעתו של מי שהלכותיו לא התקבלו. הוא גם לא שמע מן הסתם על ההבדלים בין הצדוקים והפרושים וכין המתנגדים החסידים, ועל שכאן, במקומנו, „צדיק וגדול בתורה" כדב שך סוען בנגד „צדיק וגדול כתורה" כדבי סלובאביץ', שהוא כופר כיהדות. והרי אפילו בין החסידים על חצרותיהם רבות המחלוקות, הקנאות והפירוד, ולא הרי סאטמר, או ו"ז"ניץ, כהרי סלונים או גור.

ברטוב לא שמע מן הסתם על ההבדלים בין עדות ישראל, ועל רבנו גרשום, שתרומותיו הוכרו על־ידי הראשונים ולא הוכרו על־ידי האחרונים, ועל הנסיונות להתעלם מיהדותם של יוצאי אתיופיה.

מכיוון שברטוב אינו מעורה בנושאים רבים כל־כך, מה לנו כי נלין עליו, שקומו של הזרם הקונסרבטיבי, הגדול בזרמים של יהדי ארה"ב, והזרם החילוני, הגדול בזרמי יהדות זמננו, אינם מוברים לו? מן הסתם סבור הוא, שכה שנעשה בעבר לקראים ולכיתות יהדיות אחרות תוכל בת זעירה של קנאים חשוכים לעשות למרביתו של העם היהודי בזמננו: זאת ועוד: זכותו של כל אדם בישראל להאמין כי המשיח כוא יבוא, ואולם מהיכן שואב בן תמותה בברטוב את הידע הנסתר ש„בואו של משיח בן דוד קרוב כאוד"? וכי אין אמונה זו עצמה ביטוי לפלגנותו של ברטוב? וכי מגין לו שמשית. אם קיים ואם יבוא, בן דוד הוא? ומדוע לא בן יוסף? וכי על זאת לא רבו מחלוקות בישראל? ואולי שבתאי־צבי חדש ממשמש ובא עלינו, רחמנא ליצלן?

גם קיבעון וקיפאון רוחני, כורות ותוכר ידע, אינם מצדיקים את חוסר הסובלנות שבגלה ברטוב בדברו, ואת הזלזול שהוא מפגין כלפי מי שאינו מחזיק בדעותיה. „נסע זר?" „באו לדרוש?" „דריכה ברגל גסה את קודש ישראל?" „חילול הקודש?" מיהו שקובע לנו היום מהו „קודש" ומהו „חילול הקודש"? בודאי לא מכורים הבוא התשובה, ולא ברטוב ושבמותו יקבעו לנו בה אמונתנו ומה קודש לנו. גישתו אינה אלא פרי באושים „חינוכי" של נסו חברת־רדיוני, שאגשיו אינם מכירים במציאות זמנם, עיוורים מראות את כקומם ביחס להתפתחות החברתית האירה, ומסרבים להכיר בתהפוכות זמננו. על שכמותו אמר הנביא: „עינים להם ולא יראו, אוזנים להם ולא יכמעו, אף להם ולא יריחון". ועל כך ניתן להוסיף – לב להם ולא יבינון. אנחנו לגמו הזה לא נכנסנו, ואת המשמע בין חומותיו אינו צריכים לקבל הלו גם סתוך העקרון, שסי שבופר כקיומנו איגנו פאטנגד למשא וסתן עמנו לא בעל־פה ולא באמצעי התקשורת לסיגים.

(הכותבים נמנים עם צוות התגובות של האגודה ליהדות המציאותית חילונית)

מידע

פערים

מחקר של ארגון עובדי המתכת הבין־לאומי לשנת 1988 חוקר וומכיח כמה גדולים הפערים בכח הקניה של הפועלים ברחבי העולם.

עובר בתעשיית האלקטרוניקה באה"ב עובד 41 שעות בלבר כדי לרכוש מלוויזיה צבעונית. עסיתו בסקסיקו יאלץ לחשקיע 607 שעות עבודה כדי לרכוש אותו מצר. בין האמריקאי והמקסיקאי נמצא את העובר היפאני (101 שעות עבודה בדי לרכוש סלוויזיה צבעונית), האיטלקי (128 שעות) המייוואני (175 שעות), הסינגפורי (270) ההונגארי (310 שעות).

עובר בתעשיית המבוניות ברחם קוריאה ישקיע פי עשר שעות עבודה יותר מחברו האמריקאי כדי לקנות עוף אחד: 7.5 דקות בארה"ב לעומת 97 דקות בקוריאה. מצבו של הבפועל בהודו קשה אף יותר והוא ייאלץ לעבור ארבע שעות 26ד דקות בדי לקנות עוף דומה.

דוגמה גוספת לפערים ככוח הקניה היא הזמן שעובדים פועלי ספפנות כדי לקנות ק"ג אחד של בשר:

בברזיל ישקיע עובד מספנות 3 שעות 23ד דקות עבודה כדי לקנות ק"ג בשר. בסינגפור הוא ישקיע 3 שעות 19ד דקות, ואילו ביפאן הוא ישקיע 2 שעות 13ד דקות. עובד מספנות איטלקי ישקיע 2 שעות עבודה. חברו הבריטי ישקיע 1 שעה 29ד דקות. הצרפתי ישקיע 1 שעה 29ד דקות. הפיני ישקיע 1 שעה 26ד דקות, ואילו הגרמני ישקיע דק 1 שעה 5ד דקות.

מבריקת הנתונים בישראל עולה, כי עובד מתכת ישקיע שתים וחצי שעות עבודה כדי לקנות ק"ג בשר, 48 דקות בדי לקנות ק"ג עוף ד"333 שעות כדי לקנות מלוויזיה צבעונית. הנתונים האחרונים משוערים בלבד.

יצחק גלעדי

מסמך / תוכנית קיסר לרפורמה בחברת העובדים

גישה משקית ואחריות ניהולית

בשבוע שעבר אישרו הוועדה המרכזת של ההסתדרות והוועדה המנהלת של חברת העובדים את התוכנית שהגיש מזכ"ל ההסתדרות ישראל קיסר לרפורמה בחברת העובדים. להלן התוכנית במלואה

משק העובדים, כ־22 אחוז מכלל העובדים במדינה, ראה – מתוקף האחריות הלאומית, החברתית והכלכלית שהוא נושא בה – יעד מרכזי לעצמו לקדם את הייצוד והייצוא, ובסיוחד על־ידי פיתוח תעשיות עתידות ידע, לעודד את התעסוקה ולהאבק באבטלה, לחזק את אזורי הפיתוח והספר על־ידי הכוונת מפעלים ותשים אליהם, לשתף את העובדים בניהול, כאחריות וברווחים, ולהיות גורם מוביל בתנאי העבודה, בתנאים הסוציאליים ובחיסי העבודה במשק.

עקב התפתחויות במשק, שבוצען היו מחוץ לשליטתו של משק העובדים, נקלע חלק ממפעליו, יחד עם מפעלים יצרניים רבים בסקטור הממשלתי והפרטי גם יחד, לקשיים כלכליים, אשר בין סיבותיהם העיקריות יש למנות:

• מדיניות המסשלה המתעלמת מצרכי הסקטור היצרני, פוגעת ביצוא עד כדי הפיכתו למקור להפסדים, ומעודדת יבוא המתחרה ביצוא המקומי במחירי היצוא.

• האינפלציה ששיבשה כמשך תקופה ארוכה את מערכות המשק; הריבית הגבוהה, ולעיתים הדסנית, המכבידה קשות על מפעלים יצרניים רבים ומונעת מהם להתאושש ולשוב לדרך ההבראה והרווחיות; וקיצוצים נרולים בתקציב הבטחון, שפגעו בתעשיה הבטחונית, ללא הכנה מוקדמת.

• ליקויים שנתגלו בשורה של מפעלים בתחומי הניהול, יחסי העבודה ודרכי השיווק. *התפתחויות אלו מחייבות הערכות מחדשת* של משק העובדים מהבחינה הארגונית, הניהולית ודרכי החשיבה גם יחד.

כל זאת מתוך הנחת היסוד שאין תחליף למשק העובדים המרכזי העיקרי לפיתוח המשק והבטחת התעסוקה, ובי דרכו, בעיקרה, נכונה וצודקת, למרות המשבר הפוקד אותו ואת המגזר היצרני המייצא בארץ בכללו.

עם זאת חייבים לערוך שינויים בתפיסה ובדרכי הניהול, כלקח מהקשיים שנתגלו במשק חברת עובדים.

א'. מתפיסה ריכוזית למבנה ביזורי

עד כה שלטה הדעה כי עדיף ריכוז מפעלים ופעילויות כלכליות במסגרת של קונצרן, המקיף עשרות מפעלים וענפים, ונתון תחת הנהלת ריכזית.

תפיסה זו, בסיוחד בשנים של האינפלציה הגבוהה, העתיקה את האחריות מרכזת המפעל ומהתרכזות בניהול העסקי, להנהלת הקונצרן ולפעילות פיננסית, שהתבססה, במידה רבה, על התנאים המיוחדים של האינפלציה והתנודות בשערי המטבע.

תופעות לוואי לתפיסה הריכוזית היו יצידת מערכת ביורוקראטית, הוצאות תיקרה גבוהות, גיצול לרעה של מערכת העזרה ההדדית בין המפעלים, *פגיעה בעקרון ההתמחות והזנחת* הראוה למערכות שיווק המוצרים.

אי לכך מוצעים השינויים הבאים:

1. הנהלות הקונצרנים של חברת העובדים יישמו מדיניות של ביזור הניהול וריכוז הפיקוח שתעתיק את עיקר הסמכות והאחריות לניהול המפעל ולביצוע תוכנית העבודה לרמת המפעל, או לקבוצת מפעלים בעלי מבנה משותף.

2. הניהול ברמת הקונצרן יתרכז בעיקר בתכנון ובפיתוח פיקוח ובקרה, מערכת פיננסית כוללת, מדיניות שיווק ומדיניות כח אדם.

3. עזרה הדדית כין המפעלים תהיה רק במקרים של קשיים למפעל שאינם נובעים מסיבות מבניות, שלהנהלת המפעל לא תהיה שליטה עליהן, ואשר נגרמו על־ידי נורמים חיצוניים שלא היה אפשר לחזותם מראש ואשר יש טיבוי להבראתם.

4. יחידה לוויסות, הכשרה והטבת כוח אדם. הנהלת הקונצרן, בסמגרת מדיניות כוח האדם, תפעיל יחידה לוויסות כוח אדם בין המפעלים ובתוך המפעלים, ולהבטרת הטבת כוח אדם בכל מקום שהדבר ניתן, סתוליף לסגירת מפעלים או להעברת פיצויים מוגדלים.

ב'. מועצת המנהלים

1. לכל תאגיד תמונה מועצת מנהלים שתורכב משלושה מרכיבים: אנשי מקצוע, אנשי ציבור ונציגי עובדים.

2. לא ייכללו מנהלים בתאגיד (להוציא המנכ"ל) כמועצת המנהלים.

3. המתמנים למועצת המנהלים לא יכהנו יותר משתי קדנציות (של שלוש שנים כל אחת).

4. א. מועצת המנהלים של חברת הבת אחראית בפני מועצת המנהלים של חברת האם (הקונצרן) על פעילותה הכלכלית והחברתית של חברת הבת. ב. מועצת המנהלים של הקונצרן אחראית בפני הוועדה המנהלת של חברת העובדים על פעילותו הכלכלית־חברתית של הקונצרן, על כל חברת הבת שלו.

ג'. מינוי מנהלים

1. מועצת המנהלים ממנה את מנהל המפעל או הקונצרן, והוא אחראי בפניה ובפני העובדים על המפעל או הקונצרן ולהצלחתו הכלכלית והחברתית בזיקה לחברת העובדים.

2. המנהל ייבחן על־פי הצלחתו בקידום הישגי המפעל מבחינה כלכלית וחברתית, ובזה ייקבע המשך עבודתו.

3. תגמול המנהל יהיה במסגרת סולם השכר של התאגיד על־פי כללים שייקבעו על־ידי הנהלת חברת העובדים, ותנאי פרישתו יהיו מוגדרים מראש.

4. חובה על המנהל להפעיל מערבת של שיתוף בכל רמות המפעל או הקונצרן.

5. המנהל וההנהלה ישמשו דוגמא אישית בהתנהגותם ובעבודתם, תגר פעולות ראוותניות.

ד'. נציגות העובדים

1. יש לפעול לקיום נציגות אחת לכלל העובדים במקום העבודה, הן ברמת הקונצרן והן ברמת המפעל.

2. עובד שנבחר לוועד העובדים ימשיך לעבוד במקצועו ובעיסוקו, ופעילותו בוועד תהיה חלק מעבודתו, ואת כדי שלא לפגוע במסלול קידומו של העובד במקצועו.

3. הוא הדין לגבי יו"ד ועד העובדים. מלבד מקרים שהיקף העובדים והעבודה מחייבים זאת, רצוי שיו"ד הוועד לא ינתק עצמו מעימוקו ומקצועו שבו עבד בטרם נבחר כיו"ד הוועד.

4. יו"ד ועד עובדים לא ישמש כחבר במועצת המנהלים, *ואת על־פי החלטת ועידת ההסתדרות* בברור.

3. ייתן עידוד לעובדים להציע הצעות ולהיות שותפים בתוכנית העבודה, יעול, פריון, חסכון, חידושים וכיו"ב.

ו'. מדיניות השכר

עם ההחלטה להביא לביזור הניהול ולהעברת האחריות למפעלים עצמם, תוך שמירה על הזזרה ההדדית כיניהם, כאמור לעיל, תיקבע מדיניות השכר *של הקונצרן בהתאם לכך.*

1. מדיניות השכר במשק העובדים תהיה מקבילה למדיניות השכר בענף או במשק הכללי.

2. תישמר הזכות לתוספות ספעליות או בונוסים אם הספעל יוכל, מבחינה כלכלית *ועסקית, להעניק תוספת זו.*

3. חלוקת רווחים לעובדים תהא ברמת המפעל בהתאם לתוצאות העסקיות של המפעל ומדיניות הקונצרן.

4. תפקידי ארגון העובדים בקונצרן (שבו קיים ארגון גג כולל) יהיו בתחומים הבאים: יישום המדיניות המקצועית והשכר הענפית או הארצית: סיפול בתנאים הסוציאליים הקשורים לכלל העובדים, ופעולות דווחה: פעולות להגדלת הפריון, מוצעות ייצור ושיתוף; פעולות הבטחת, השתלמות כוח אדם ויחסות בוח אדם בין המפעלים: טיפול בגימלאים של הקונצרן.

ז'. שיתוף העובדים בבעלות על המפעל

1. חברת העובדים תשתף את העובדים בבעלות על המפעלים או הקונצרן שבהם הם עובדים באמצעות סניות או אגרות חוב שאינן ניתנות למכירה או להעברה.

2. שיתוף העובדים ייעשה הן במפעלים שהנפיקו מניות לציבור (הפעילים בבורסה), והן במפעלים השייכים רק לחברת העובדים.

3. תנאי הרכישה, היקף וצורת הבעלות (מניות או אגרות חוב) ייקבעו על־ידי הוועדה המנהלת של חברת העובדים.

4. חברת העובדים תדרוש מהאוצר לתת פטור מסס לעובדים הרוכשים חלק מהבעלות, במטרה לעודד את העובדים להשקיע במפעל ולהגביר את ההזדהות עם ספעלם (הצעה זו טובה גם למפעלים בבעלות פרטית או ממשלתית).

5. מזכ"ל ההסתדרות הטיל על הנהלת „בוד" להגיש הצעה אופרטיבית בתוך שלושה חודשים לשיתוף העובדים בקונצרן ובמפעליו, כדגם אפשרי לביצוע מדיניות זו בקונצרנים אחרים.

ח'. תפקיד מינהלת חברת העובדים ומזכיר חברת העובדים

1. האחראי בפני מזכיר ההסתדרות, ובפני הוועדה המנהלה של משק העובדים הוא מזכיר חברת העובדים.

2. במסגרת חברת העובדים יפעלו שני גופים בראשותו של מזכיר חברת העובדים: א. הוועדה המנהלת – היא מועצת המנהלים של חברת העובדים. ב. הנהלת חברת העובדים, שתמנה 11–15 חברים, ותיבחר על־ידי הוועדה המנהלת. הנהלת חברת העובדים תהיה אחראית על הקונצרנים, רכישות או מכירות ספעלים, מדיניות שיווק ופרנסים, והכנת *ההחלטות* בנוגע לדיון ולאישור לוועדה המנהלת בהתאם לסמכויות שיוענקו לה. ג. במסה חברת העובדים תופעל יחידת בקרה עסקית (כמסגרת המחלקה הכלכלית) שתבטיח הספקת מידע שוטף על הנעשה במשק העובדים בסקביל לאינפורמציה הבאה דרך הקונצרנים. ליחידת הבקרה יהיה גם קשר ישיר למזכ"ל ההסתדרות.

3. הגוף המפקח הקובע את המדיניות הכוללת של חברת העובדים הוא מינהלת חברת העובדים. יו"ד שלה הוא יו"ד חברת העובדים, שהוא מזכיר ההסתדרות.

4. מזכיר ההסתדרות פועל באמצעות מזכיר חברת העובדים ויו"ד האגף לאיגוד מקצועי והמוסדות שהם עומדים בראשם בכל הנושאים הקשורים למשק העובדים ולעובדיהם.

5. מכללה לחברת העובדים. מוקמת מכללה לחברת העובדים, ע"ש יעקב לדנטון ז"ל, בבית ברל, אשר בימים אלה משלימים את בנייתה. המכללה תבשיר מנהלים ועובדים, בניהול ובלימודים בלכליים וחברתיים המיוחדים והמותאמים למשק העובדים. כן תפתח מחקר בשיתוף עם האוניברסיטאות על משק העובדים, מקומו ותפקידו במשק המודרני.

ט'. תמקיד האגף לאיגוד מקצועי במשק העובדים

1. האחראי בפני מזכיר ההסתדרות והוועדה המרכזת מבחינת השכר ותנאי העבודה במשק העובדים הוא יו"ד האגף לאיגוד מקצועי.

2. האגף פועל באמצעות האיגודים המקצועיים, ושאר המוסדות והכלים העומדים לרשותו במסגרת האגף.

י'. תהליך יישוב חילוקי דעות ומסיקות בחברת העובדים

1. יישוב חילוקי דעות בין התנהלה וגציגות העובדים בדמת הספעל ייעשה, במסגרת הסקומית, על־ידי מועצת הפועלים ובהתאם להסכמי העבודה.

2. לא הגיעו הצדדים להסכמה – יובא הדבר לאיגוד המקצועי הנוגע בדבר, שיגשה להביא למציאת פתרון לחילוקי הדעות.

3. לא הצליח האיגוד המקצועי הנוגע בדבר להגיע להסכמה – יובא הדבר לאגף לאיגוד מקצועי.

4. לאגף לאיגוד מקצועי יש שני הפקידים בסכסוך: א. להביא לסיומו על־ידי כשא וכתן וסיכום מוסכם על הצדדים. ב. להביא לפסיקה בחילוקי הדעות.

5. תהליך הפסיקה: א. לא תיעשה פסיקה על־ידי כודד יחיד מהאגף אלא רק אם הוסכם על־ידי הצדדים לסכסוך לבסור את הכרעה בסכסוך לבורר יחיד. ב. כל פסיקה שיתבקש האגף לאיגוד מקצועי לפסוק תיעשה על־ידי צוות שיהיה מורכב לפחות משלושה חברים. ג. הצוות יתמנה על־ידי יו"ר האגף ויפעל בראשותו או בראשות מי שיתמנה על ידו. ד. הצוות יכלול חבר אחד שימונה על־ידי מזכיר חברת העובדים, אבל הצוות הוא בן שלושה חברים. וכני הברים במשק העובדים, *במקרה של צוות בן חמישה חברים.*

6. שיגרים אלה יכללו בחוקת ההסתדרות.

י"א. הנהגה משקית חדשה למשק העובדים

1. בהלך הכנתיים האחרונות, ובכל האירועים המשברים הכלכליים, הוחלף רוב הצוות הניהולי כרמה הארצית של משק העובדים בכל הקונצרנים. שינוי זה מאפשר ליישם את הרפורמה הארגונית, הניהולית והבחשבתית בחברת העובדים לכיוון של גישה משקית, אחריות ניהולית, מעורבות העובדים והזנן תגובה מחודשת למשק העובדים, למוכת העובדים המשק גם יחד.

2. מזכ"ל ההסתדרות הקים צוות מקצועי לבחינת מדיניות משק העובדים בעתיד וכיוני התפתחותה ופעולתה של חברת העובדים במבינה כלכלית־חברתית. הצוות הא בראשותו של פרופ' היים בן־שחר, ומשתתפים בו שד הבטפים לשעבר ע"ד חיים צדוק, פרופ' אפרים יער, ד"ר יורם פרי ואישים נוספים.

י"ב. מעקב ביצוע החלטות ולוח זמנים

הצלחתה של הרפורמה בחברת העובדים ושל הגישה המשקית החדשה ברוכה בקביעת לוח זמנים לביצוע השינויים המוצעים, על־ידי כמה *חברת העובדים והאגף לאיגוד מקצועי החייבים* בביצועם.

בדרך: עמותה למען נשים יוצרות

מאת בלהה דבורי

בספרה „חדר משלה" מבקשת וירג'יניה וולף להסביר, מדוע נעדר מקומן של נשים רבות מספרי ההיסטוריה אלא אם כן הן אמהות, מלכות או פילגשים. וירג'יניה וולף מנסה לגעת בהשפעות נמיכות חיי היומיום של הנשים על יצירתן, תוך כדי פמינחם רחד חומר של אינדיבידה כשהיא מעלה הרהורים לגבי השגיה היצירתיים האפשריים של האשה אלמלא מוסכמות החברה הסובבת...

ואולי סמלי הוא הדבר כי וירג'יניה וולף, אשר שמה קץ לחייה בשנת 1941 היתה אמנם יוצרת חשובה בחייה, אך התקפות של התמוטטויות עצבים פקדוה עם שהרשתה לעצמה לחשוף עצמה לפני העולם באשה־יוצרת חשובה. מאז כתבה וירג'יניה וולף את הספר „חדר משלה", בשנת 1929 עדיין לא באה לידי פתרונה שאלת מעמד האשה היוצרת והתהיוקביה של וירג'יניה וולף אקטואלית גם בימינו, למרבה הצער: „אשה הכרח שיהיו לה כסף וחדר משלה אם רצונה לכתוב ספרות. ובכך, כפי שעוד תראינה, הבעיה הגדולה של מיב האשה לאמיתו וכיב הספרות לאמיתו נשארת בלא פתרון. אני השתמשתי מן החובה להגיע לידי מסקנה בשתי השאלות האלו. בכל שבי הדברים אמורים, עדיין הנשים והספרות הן בעיות שלא באו על פתרונן" (מתוך „חדר משלה").

סי שהחליטה לנסות להביא את הדברים לידי פתרון הינה המשורדת הירושלמית מרים איתן, הכותבת שירה (מאוניה שלושה ספרי שירה) ומובלי־ביטיקה, מורה־ספרות ואחראית על פרוייקט „רנסרק" בבית הספר התיכון „רנמרק" בירושלים. בימים אלה קראה מרים איתן להקים ועדת היגוי של נשים יוצרות מן הספרות, מכל תחומי האסנות והמדיה, שתפעל למען האדרת זכויות הנשים היוצרות.

מרים איתן: „הנשים היוצרות יוצאות נפסדות ונרחקות על ידי הגברים אל הירכתיים משום היותן נשים וגם משום שיש להן „חדיתות תיפקוד" נוספות: הן נאלצות לשסש

מרים איתן

עקרות בית, אסהות ולעתים קרובות ששתתפות בעול הפרנסה של המשפחה. הגב' אתיה שמחה, יועצת ראש הממשלה למעמד האשה, אשר שמה לה למטרה לעודד כל יומה ציבורית להטבת מעמד האשה נעצתה לפנייתי ונסלה תחת חסותה יומה זו, שאליה הצטרפו יוצרות נוספות".

הנשים שנכחרו לוועדת ההיגוי הן, בין היתר: גילה אלמגור, מרים איתן, ציפי שחרור, ג'ודי לוץ ושושנה ברעדי. בישיבה שהתקיימה בימים אלה במשרדה של אתיה שמחה, הוחלם לערוך בחודש הבא בירושלים כנס ארצי בהשתתפות סופרות, רקדניות, מוסיקאיות, ציירות, שחקניות ועוד נשים יוצרות, יהודיות וערביות, שבעקבותיו תקום עמותת נשים יוצרות אשר תעסוק בפעולת הבאת כל הקשור במעמד האשה היוצרת לתודעת הציבור.

מרים איתן: „ראוי לציין כי ההתארגנות הינה להלוסין ארפוליטית, וגם אין גוף פמיניסטי העומד מאחורי הדברים. אנו חוותרות להסיג מטרה אנושית. החלום שלי הוא שהמועצה תוכל לגיים בספים על מנת לתת מענקי התפנות לנשים־יוצרות, שהיו הזקוקות לכך יותר מאשר הגברים, לדעתי. יצרות רבות מתחילות „לטפל" ביצירתן רק אחרי שילדיהן בגדו, בהעדר זמן מנטאלי מצידן להתייחס ליצירתן. אני מזדהה מאד עם האחרונות ומקווה כי הקמת עמותה שכזאת תיצור מצב שבו האשה היוצרת לא תיאלץ לבלום את התפתחותה והשגיה".

על יומה מבורכת זו היתה וירג'יניה וולף אולי אומרת היום, בחלוף למעלה מיובל שנים: „טוב סאותר, סאשר בכלל לא"...

בממלכת ההשראה סוערות הרוחות. לאחרונה פורסמו שמות הזוכים בפרס ראש הממשלה, המאפשר לזוכים בו, סופרים ומשוררים, להתפנות מעבודה למשך שנה תמימה, לשם היצירה. הרוחות סוערות על כך שאף אשה לא זכתה בפרס יוקרתי זה אף שהיו מועמדות רבות, ביניהן ראויות. כל עשרת הזוכים המאושרים הינם גברים, שחלקם אינם שמות סוערים לציבור הרחב. ביסיס אלה התארגנו כמה נשים, שלא הציגו את סועמדותן לפרס והיפנו מכתב לראש הממשלה, לשר החינוך, למבקרת המדינה וליועצת ראש הממשלה למעמד האשה ובו מחו על אי־שיתופה של אשה בוועדת השופטים תוך ציון קיומן של מועמדות רבות הראויות לפרס יחד מבמה גברים „שאמנם זכו בו, אך קשה לדעת מדוע".

מארגנות המכתב הן: מרים איתן, גבריאלה אלישע, ד"ר קרן אלקלעי, מאיה בוזרגו, שושנה בן עדי, ד"ר חמוטל בר־יוסף, ריקי דסקל, דיבה רוזין, ד"ר לילי רתוק ופרופ' אלים שלוחי.

הנכדה, הסבא והצחוק מבעד לדמעות

מאת נעמי בן־גור

בערב־שבת האחרון הקרינו בטלוויזיה הישראלית את הסרט „במעלה המדרגות היחודות", על־פי ספרה רב־המכר של בל קאופמן. בל קאופמן היא נכדתו של שלום עליכם. פגשתי אותה בניו־יורק לפני שנים אחדות, כשבאתי לראיין אותה לרגל הופעת ספרה השני „אהבה וכו'". אשה בלונדינית וגבוהה קומה, חמימה ונעימת־סבר, מתגוררת באזור יוקרה בפארק אבניו שבמנהטן. צילום ענקי מכסה את הקיר ברחוב המהודרת. זהו הגולה של הצילום המופיע בסתבה זו, מתנת חוקרה שקיבלה מהמגבית היהודית המאוחדת. בצילום נראה שלום עליכם ועל ברכיו שתי נכדותיו היחודות שזכה לראות בחייה: בל קאופמן ותמרה כהנא. תמרה כהנא, שבעלה המנוח, הארכיטקט אוריאל כהנא, תכנן את בית שלום עליכם, חיה בארץ ותרגמה לעברית את שני ספריו של סבה: „מוסל בן פייסי החזן" ו„מנחם מנדל". בל, וברוסית בלה, בת השנה וחצי, לובשת בצילום שמלה רקומה שנתן לה במתנה סבה המפורסם, אביראמה. מאז עובדת השמלה מרחד לדור במשפחה. על קירות חדר־עבודתה תלויים צילומים של בתה, בהיותה תינוקת ושל נכדתה, לבושות שתיהן באותה שמלה, מתנת סבא שלום עליכם. „הוא לא אהב שנקרא לו סבא", סיפרה בל קאופמן. „הוא היה צעיר ומלא חיים. על בן קראנו לו פאפא". השמלה, מתנתו של פאפא שלום עליכם, ארחה בקפידה ונשמרת במשפחה לדורות הבאים.

שמלה אחרת שלה שעשותה היסטוריה היא השמלה כה היא מצולמת בספר א–ב עברי צהוב־דפים מן הימים ההם, שיצא בהוצאת „מוריה". בל הקטנה מחזיקה בידיה שתי בובות, לבושות גם הן כמה. מתחת לצילום מודפס שיר הילדים הידוע של חיים נחמן ביאליק: „בובות שתיים, בובותיים, צילי וגילי עמי פה"... „את השיר כתב ביאליק עלי", התגאותה באזני בל קאופמן. בילדותי למדתי עברית והתכתבתי עם ביאליק.

בל קאופמן היתה בת חמש כאשר נפטר סבה. זכרו חי תמיד בביתם, אך יש לה גם כמה זכרונות פרטיים משלה, סלם קשורים לרחוב השובבה של הסופר: „הוא שיחק איתנו וחרז לנו חרוזים, אהב לתת מתנות וידע להפוך בל יום לחג. הוא אהב מעשי קונרסות כילד. היה מערבב לאורחים את הערדליים. יום אחד הוא לקח אותי לטייל בגן החיות. ליד כלוב הקופים נעצרנו. הוא לקח חתיכת נייר ועשה ממנה חרוט, מילאו במים והגיש לקוף. הקוף סירב לשתות. פאפא שלום אמר לי: 'הקוף הזה מפונק'. הוא מילא שוב את החרוט במים ושתה בעצמו. כך מילאו ושתה כמה פעמים. רק לאחר שנים נודע לי שסבל מסוכרת, שאחר מסימניה הוא הצמא. הוא היה מתבדח גם על מחלתו ואומר: 'אני אף פעם לא אמות בדעב. אני אמות בצמא'".

בדברה על שלום עליכם, הירבתה להשתמש בתארים: עליז, בדחן, שובב. אמה סיפרה לה שכאשר גרה המשפחה בזנבה, היו עניים וידם לא השיגה לקנות סטיה. השכן שגר מתחתם התלונן על קולות ההליכה של משפחת דבינבוים" (שם משפחתו האמיתי של שלום עליכם). „יום אחד חזרה אבי הביתה וראתה אותו מלמד את ילדיו ללכת... על ארבע", סיפרה בבריחות.

שלום עליכם הנטייד מסיפוריה של בל קאופמן כאיש משפחה. לששת ילדיו, ארבע בנות ושני בנים, קרא „הקהל שלי". „קשיים לקעוב סיפור, היה מקבצם סביבו והם היו הראשונים לשמוע ולהנות".

הביקורת גמרה את ההלל על ספריה של בל קאופמן וציינו כי אינה מבריאת את מוראה הספרותי וכי כתיבתה ביחנה באנושיות, הומור וחכלה. ספרה „במעלה המדרגות היחודות" שיצא לאור בשנת 1965, היה לרב־מכר ותורגם לשפות רבות. „לא קל להיות נכדתו של שלום עליכם וסופרת", הודתה בפני. „אך כאשר כתבו על החומר והחמלה שבספר, על הצחוק מבעד לדמעות, ידעתי שיש לי הזכות למשוך בעט סופרים. אני ברגישה לא בגוח כשאוהבים אותי אם לסבי יש השפעה על כתיבתי. אני סופרת באנגליה, בעלת רקע רוסי וכתיבתי אישית".

בל קאופמן על ברכי שלום־עליכם (משמאל). מימין, תמרה כהנא

מסתבר, שבל קאופמן היא דור שלישי למשפחת סופרים. „סבי רצה תמיד שמישהו מבניו יהיה סופר", סיפרה אמה, ללה קאופמן, פירסמה למעלה ממאתיים סיפורים. קצרים ביידיש וכן תירגמה את יצירת אביה לרוסית. בתו הבכורה של שלום עליכם, אמה של תמרה קאופמן (הצנאית בתמונה) נישאה לסופר י.ד. ברקוביץ', אשר תירגם את יצירות שלום עליכם לעברית.

בל קאופמן נולדה בברלין, שם למד אביה רפואה. בגיל שלוש עברה המשפחה לרוסיה ובהיותה בת 12 היגרו לארה"ב. היא בוגרת אוניברסיטת קולומביה בספרות. קירות חדר עבודתה גדושים בתעודות הוקרה שהעניקו לה מוסדות וארגונים שונים על פעילותה הספרותית־הציבורית. בצד כתיבתה, תרגמה שירה רוסית, היתה מורה לאנגלית ולספרות (ומתוך נסיונה האישי כמורה כתבה את „במעלה המדרגות היחודות") והרצתה בפני קהל יהודי על שלום־עליכם ועל הישרדות העם היהודי באמצעות ההומור. פעם אמר לה יהודי זקן, לאחר הרצאה: „הוא לא היה רק סבא שלך. הוא היה הסבא של כולנו".

„ההומור היהודי נעשה הומו ולגאלי, עלידי השחקנים וכלי התקשורת", קבלה בל קאופמן. היא קראית לשמו הטוב של סבה. בכל פעם שהיא ראתה עיבוד וולגארי של יצירותיו, היא מחתה בקול רם. שאלתי אותה, אם כן, מה דעתה על „בנר על הגג". „בנר על הגג" הוא מחזמר אמריקאי מוצלח, השיבה. „אבל אינני חושבת שזה שלום עליכם. לעומת זאת לא אהבתי את הסרט. טופול שלכם לא מצא חן בעיני, ואני יודעת שאתם אוהבים אותו. בנטיו הנחל הכפלו הדם והעבה ובקשה לחקות אין. [illegible] אמיתית הלבן מבריקה מלוי [illegible] לאחר ששלום עליכם כתב עליו, התייחסו אליו בלקחות. בבחר והיו מזמינים אותו לסדרים. אולם, אני מברכת על המחזמר ועל הסרט, הסיפה, „כי בזכותם הגיע שמו של שלום עליכם לקהל רחב יותר".

הראיון עם בל קאופמן נערך כמה ימים לפני ראש השנה. כשנפרדתי ממנה, ברמזיה בשנה טובה. היא לא הגיבה על הברכה, אמרה שלום וסגרה מאחוריי את הדלת. כעבור שניה פתחה אותה וקראה לעברי: „אז כן, ראש השנה, יום שישי נכון? שנה טובה".

שדולת הנשים מתריעה בנגד קשיים להורים בשבוע עבודה קצר

שדולת הנשים בישראל פנתה במברק לחיים הברפלד מהסתדרות העובדים הכללית וליעקב דנון ממשרד הארצר (בתוספת העתקים לשר העבודה הרווחה, לנציב שירות המדינה, וליועצת ראש הממשלה למעמד האשה), בעניין הנחיות נציב שרות המדינה למעבר משרדי הממשלה לשבוע עבודה בן חמישה ימים. שדולת הנשים מבקשת להפנות תשומת לב המכותבים לסעיף ו־4, בהנחיות אלה, הדן באמהות עובדות, הדורש התייחסותם הרחופה להערות הבאות:

1. מתעוררת בעייה של חוסר התאמה בין ההסדרים קיימים לטיפול בילדים במסגרת סעונות יום ודומיהם ובמסגרות של יום לימודים קצר בבתי הספר, ובכך סחמרת הבעיה של פיקוח על ילדים בתום שעות הלימודים.

2. בעניין שינוי זה, הפוגע קשות ביכולת הורים לילדים להשתתף בטוק התעסוקה, יש צורך דחוף, לפני תום המו"מ, לקבל הדרכה בגופים המתמחים בפתרונות לבעיה זו כגון: נציגת העובדת בהסתדרות עובדי המדינה – הגב' יונה סוסך, יועצת ראש הממשלה למעמד האשה – עו"ד אתיה שמחה, יו"ר ועדת המשנה של ועדת קנבסקי בנושא מעמד האשה בשירות המדינה ובשירות הציבורי – הגב' יהודית הבנר.

3. יש לתמוה על כך שבניסוח סעיף ו־4, לא נלקח בחשבון לתפקיד ההורה בגידול הילדים – ולא רק תפקיד האם – דבר שקיבל לאחרונה גושפנקא מהמחוקק בחוק הדרמניות שוות בתעסוקה – 1988.

ותומה על המברק: ד"ר פרנסיס ודאי
יו"ר הצוות המשפטי,
שדולת הנשים בישראל

טומי אוהב לצלם. הוא עבר קורס צילום חתולי מזרח והנה התוצאה.
בין יתר כישוריו של טומי אפשר למנות אי־אלו כוסות וצלחות שבורות, זה מפני שהוא עוד קטן, רק בן שלושה חודשים.
לכשיגדל יצטמצם בהדרגה מספרם של כלי המטבח השבורים ובינתיים אפשר לעבור לצלחות פלסטיק.
בתמורה לנזקים קלים אלו, טומי נותן הרבה חום ואהבה, מתרפק, ממרמר ושר.
מסוגל לכדרר שעות בכדור צמר, שחקני אנ.בי.איי. הם כלב לעומתו.
יש לו גם את ואחות, גיונגיולטה ויונתן.
יפים וחכמים כמוהו ושקטים יותר.
האוצרות הללו נמצאים ב־03־452528.
ריקוה בר

ספרים עכשיו

מאת ב. סמדר

מי מפחד ממדע?

„בני אדם הם בעיראדם". ניל בל. איירה: מנדי קליפורד. תרגמה: דימונה גרסון.

„הגיע הזמן". מרילין ברגס. איירה: מרתה וסמוך. תרגמה: רמה יעקבי. עריכה את הקטעים העבריים: אסתר ענר. הוצאת בית כרמא – ספרית ניצנים.

שני ספרים נוספים בסידרת „יסודות הסדע לנוער". הראשון עוסק בשאלה: סאין באנו, לאן אנחנו הולכים ומה קורה בדרך. הספר סתאר ביצר הנעלנו להיות הומו ספיינס, סציץ לעולם הטאובנים, מספר כיצד זבו הקדקפים בחברבורות־הם ומלמד כיצד קומפים המבודגר.

הספר השני ממביר את מושג הזמן – ריתמוס החיים, מהו התאדיך, תולדות הלוחות השנתיים השונים, ביצר להתנבר על פינוד סילוני (נ'סלנ) ועוד.

שני הספרים מציגים חומר מרתק בצורה קריאה, מיפודית ומבדחת, סלווים באיורים מחוייבים מתאים לנוער ולמבוגרים.

את הסידרה יזמה חבודת מודים, אמנים ומופדים המאמינים שבדי ללמד אין צורך באמצעים מתוחכמים. סידרה זו היא הזכחה לכך.

אמרתי לכם?

„לא יאומן בי יסופר".

האסטרולוג הרצל ליפשיץ. הצאת כנר.

האסטרולוג הוותיק הרצל ליפשיץ מתעד את הצלחותיו האסטרולוגיות, בליווי הוכחות מתוך העתונות. הרצל ליפשיץ חזה את הסלום עם מצרים, את האולקוס של שולטת אלוני ועוד. הוא אמילו עשה סמה אסטרולוגית לחללית סקיילב. אז מה אם התפסמס לו בחיזוי אליפות הארץ בברודגל לפני בסה שנים? הא לא אשם שסכבב ברודגל היסרה את פי כובבי השמים והכנים גול פתאומי ומפוקפק. מה שחשוב הוא, שבל שלבי המשחק התנהלו עלי־פי התחזית. ויש בספר גם גו־נו־רנו לעזר וייצמן, שהסכבים לימדו אותו לקח. אם אשתו של עזר תתחיל לשאול בכוכבים, נדע מאיפה זה בא.

הכל בגלל המנגנו

„בגיל המנגנו", זמפנו והדב ועוד שירים. נירית ירון־ברנדיק. הצאת הקיבוץ המאוחד.

למי צריך להגיד שלום? מנהל בית הספר של אחותי. עצוב. שירים אלה ואחרים מופיעים במפר ראשון למחברת. השירים עוסקים בחוויות ילדות: שמחה, משחק, בעס, כציאות ודמיון ועוד. השירים משובצים בתוך סיפור מסגרת המופיע כזכרון של מבוגר. השירים הולחנו עלי־ידי שלמה גרוניך והוקלמו בקלמת. סבצעים: שלמה גרוניך ודפנה אלמוני.

משלי מאור

זה לא אחופס, וגם לא קרילוב או לאפונטיין. אבל 25 הסיפורים שכתב וקיבץ משה מאור בספר בשם „משלים" הם בהחלט חומר קריאה נעים ובעל מוסר השכל לבני הנעורים.

משה מאור, יוצא רומניה, עתונאי, הוציא שורה שלמה של ספרים בחומנית, לפני ואחרי עלייתו ב־1948. „משלים" הוא ספרו השני בעברית. הראשון היה רומן בשם „אני מחדול הגלותניה".

משליו, כדרכם של משלים, יש בהם אלמנטים של אגדה שבה מדברים ביניהם חפצים או חיות. מאור מדגיש בהקדמה לספר, כי במשליו שלו הוא נמשך בדרשיחים אחרי הלוך המחשבה היהודית ושולטת בהם רוח הוויכוח האופיינית ליהודים – זאת מתוך הכרה כי האוניברסליות של כל אמנות סתחילה ביצירה הלאומית של כל עם והיא בכלול היצירות של כל העמים.

למותר לציין שלכל משל יש נמשל, והיינו מוסר השכל. כמו הסיפור על קרב בעלי הכנף בניצחון של תרנגול יהיד שנמשלו הוא כי „רואים את תחילת הנצחון, אבל לא את סחירו". הסיפורים מובים גם כנוסא לשיחה ולדיון בין הורים לילדים.

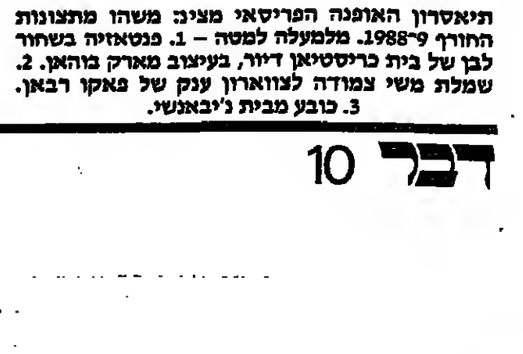

תיאטרון האופנה הפריסאי מציג: משהו מתצוגות החורף 9־1988. מלמעלה למטה – 1. פנטאזיה בשחור לבן של בית כריסטיאן דיור, בעיצוב מארק בוהאן. 2. שמלת משי צמודה לצווארון ענק של פאקו רבאן. 3. כובע מבית ג'יבאנשי.

איזי לונג

ממליץ ולהיפך

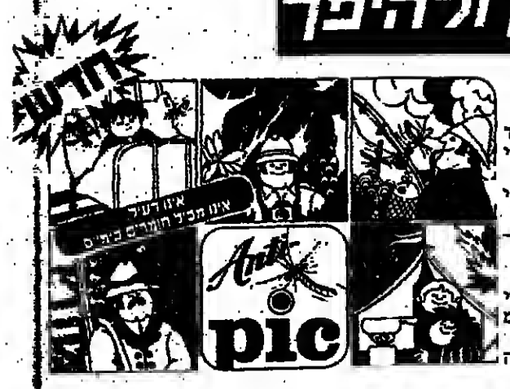

אנטי פיק – אנטי יתושים

אחרי שהיתושים הקימו לובי והפגינו בחוצות העיר נגד המלחמה הבינית עטנהל נגדם האדם בצורה בלתי חוקית:
ואחרי ההרים שהפנונות אלו היכו בכל אמצעי הוקשורת.
לא נחר לו לאדם אלא לפנות אל השטח שבו הוא – כלומר האדם – מצטיין.
למלחמה אלקטרונית, על קולות.
וישבו מלומדים והמציאו מין מחוטל כזה שנקרא „אנטי פיק", שעובד על סוללה, שמשמיע קולות שמבריחים יתושים ממרחק של שישה מטרים.
כלומר, כל מי שמחזיק בכיסו „אנטי פיק" כזה, שישה מטרים סביבו בורחים כל היתושים!!
אני לא ניסיתי, אבל זו לא סיבה שאתם לא תנסו...
לפנות לטלפון: 03־204598
03־459661

ונראה...

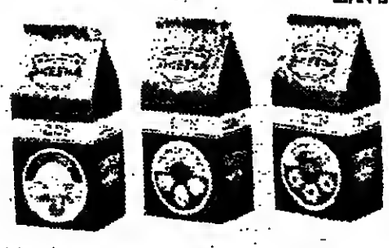

עוגיות חמאה – גל ב'

זה התחיל ביבוא מדנמרק, אחר כך התליט מישהו מבאר־שבע, נדמה לי, שמה שהדנים יכולים לעשות גם אנחנו מסוגלים.
ואם זכור לי נכון, זה באמת היה לא רע. נו, ואצל היהודים הרי ממה שאחד עושה כסף רוצים כולם לעשות כסף.
ואנחנו הוצפנו בעוגיות חמאה מתוצרת הארץ והשונות, כאשר באופן טבעי האיכות הולכת ויורדת הולכת ושוקעת.
עד כדי כך, שכאשר קבלתי מ„אסם" את הידיעה שהם יוצאים עם סדרה חדשה של עוגיות – ומתוכן גם עוגיות חמאה אמרתי לעצמי: אוי ואבוי – ולחיים אמרתיו!
כי מה שהדנים מסוגלים לעשות – גם אנחנו יכולים, אז לפחות „אסם".
המחיר 4.30 ש"ח ל־400 גרם.
ולהבולע ינעם.

על הבר

אתה יושב לך חושב...
בימים אלה, כשהכל מתמוטט עלינו בבת־אחת כאילו בכוונה לקראת הבחירות.
שלטון הכיבוש בגדה ובעזה, כור ושפידא, דשות השידוד ומילואות, שפייחד ושליטא – מה יעשה הבן־אדם כדי להחזיק מעמד עד הבחירות?
(כי הרי אחרי הבחירות הכל יחזור ויהיה 100 אחוז כמו שכולם מבטיחים לנו, נכון?)
נו, אז מה עושים.
לחברת „דנה" מרחוב דיזנגוף יש פתרון.
בר מירז!!
אלגוטי, אבזמים מרוהבים, ידית נשיאה ומכיל כל מה שבר המכבד את עצמו צריך להכיל: פותחן, חולץ פקקים, שלוש כוסיות ושני בקבוקי משקה.
המחיר – 395 ש"ח, אבל מה זה לעומת צוק העתים.
ואל תשאלו אותי מה עושים אחרי שגמרים לשתות את שני הבקבוקים.
אין לי מושג...

500 העברות בחמש שעות

השוק נסגר / משה כהן

שוק העברות השחקנים נבעל אתמול במחוות צורמים ולעיתים אף מבישים. המלך האמיתי של איגוד הכדורסל היה אתמול נפתלי גושן, שהרכז כיצעו הקמצות במשך חמש שעות 500 העברות.

בתוך המשרדים המסוגים של איגוד הכדורסל והנהל הכל כשורה ובסדר מושלם. המחוות המבישים נראו מתוך למשרדים, תוחת השמש היוקדת, כשמאות כדורסלנים ועסקנים התרוצצו וניסו באירחת שוק פרוע להגיע להסדרים ולגמות ברגע האחרון לחילל העברה נוספת. בתום הבוקר המתיש נראו פנים מרוצות, אבל היו גם רבים מאוכזבים, שלא הצליחו לקבל שחרור מקבוצתם או שלא מצאו לוגם קבוצה מרצונם.

למעשה, אתמול הסתיימה רק ההכנה הראשונה. בימים הקרובים יזנו מדרים מטעם איגוד הכדורסל ב־40 תביעות בודדות שהוגשו ע"י כדורסלנים וכדורסלניות מכל הליגות. הבלתים ביניהם יהיו אלומה גורן, חיים זלוטיקמן ועוד בנם.

ותעבורה המעניינת ביותר היתה של מיקי ברקוביץ, שבאופן רשמי עבר ממכבי ת"א למכבי רשל"צ. היו גם כמה העברות מפתיעות, כגון של יואב קרמן מאליצור נתניה לרמת השרון, אבל רוב ההעברות היו צפויות והראמות מפתיעות לא ראינו אתמול.

אלה העברות השחקנים הבולטות: יוסי עמיאל (מהפועל אשדוד לאליצור נתניה), עינת בראס ודינה ריימכמן (מהפועל גלבוע למכבי רשת וזן), מיקי הרמן (מהפועל גבעתיים לאליצור רמלה), יאיר בן עמר (מהפועל גליל עליון למכבי פ"תן), דוד זנורי (מאשקלון לאליצור נתניה), רניאל נוס (ממכבי נתניה לאליצור נתניה), אחיר ולדמן (מרמת אליהו בליגה ג' לאליצור נתניה), אביגדור מוסקוביץ (מביתר"ר ת"א להפועל נצן), סלי ברקן (מאליצור ת"א להפועל ירושלים), הילי זמורה (מהפועל גבעתיים לאליצור פ"תן), אבי וילמרמן (ממכבי שערים למכבי דוד השרון), גל קנו (מהפועל ירושלים להפועל גן שמואל), אליהו בן כליפא (מבני ברית להפועל ת"א), יעל אלבסנרדוני (ממכבי ת"א להפועל ת"א), ריחוזר בלאס (ממכבי נתניה לאליצור נתניה), ד מרוד (ממכבין חיפה להפועל חיפה), פנחס חדו (מאליצור רמלה להפועל חיפה), איתן סלימי (מהפועל ירושלים לחבל איילות), ג'יימס שרי וחומר חנוך (מהפועל חולון להפועל ת"א), סטיב קפלן (מאליצור ראשל"צ להפועל אילון חולון), אריאלה וחלף (מהפועל ת"א למכבי ת"א), אופיר בחזלי (מעיית שמחה לגליל עליון), מאיר הייניק (מב"ש לאליצור נתניה), גרג קורנליזון (ממכבי ת"א לאליצור רמלה), [illegible] קרמר (ממכבי נתניה להפועל ירושלים), אסף כהן (מהפועל ר"ג להפועל ירושלים), אזחה מולכו (מהפועל חולון לבנ ציונה), משה רייס (מאליצור קריית אונו להפועל אילון).

מרתון הקיץ של זלוטיקמן

חיים זלוטיקמן

נפתלי גושן

הליגות באיגוד, נפתלי גושן סידב בנקשי לאשר את הטופס וגם לאחר אישור מחיוצץ המשפטי הוא המשיך לעבוד בסידוב. רק לאחר התערבותו של יזדים אונרקביץ הסכים גושן לקבל את הטופס, למרות שבאופן רשמי הוא הוא סידב לאשר זאת.

הגבלת העברות בליגות הנמוכות

באיגוד הכדורסל הוגדרו כמה קבוצות מהליגות הנמוכות שביצעו עשר העברות כל אחת. הבולטות בין בקבוצות היו בני הרצליה ומכבי ר"ג. באיגוד מתבונים להגביל בעונה הקרובה את ההעברות גם בליגות הנמוכות במטרה לאפשר לשחקני נוער לבא לידי ביטוי לפחות בליגות הנמוכות. הקבוצה ששחררה הכי הרבה שחקנים היתה הפועל ר"ג, שראשיה אפשרו לעשרה מהשחקנים לעבור לקבוצות שונות.

מחזירים מופרזים

עסקנים רבים של קבוצות מהליגות הנמוכות הופתעו מהרישות הכספיות הגבוהות של שחקנים אלמונים. היו שחקנים שדרשו ללא בושה שכר שנתי של 20,000 דולאר. ותמם נענו בשלילה. היו קבוצות שהתפשרו בסופו של דבר על שכר נמוך לא בהרבה מדרישה המקורית.

קרן חיפש מחליפים

[illegible] שרד חיפש שחקנים טובים להפועל אילת. ראשי הקבוצה ביקשו ממנו למצוא קלעי גדמתו. קרן השיב להם בחוש הומור "רק באנבי אייר ניתן למצוא שחקנים כמוני". בסופו של דבר הוא הגיע לסיכום עם גיא גורן ומשה רייס.

ג'מצ'י סוכנת רשמית

אחותו של דוחן ג'מצ'י חוגית היא עורכת דין במקצועה, אבל עסקי הקמיות השחקנים מהווים כנראה חלק נכבד בעיסוקה.

גיימס טרי

40 פניות לבורר

עתידים של 50 כדורסלנים יוכרע רק בשבועות הקרובים. במשרדי האיגוד התקבלו 40 פניות לבוררות. רכז הליגות באיגוד, נפתלי גושן הביע מדת רוח מהבקשות הרבות. לטענתו, 10 מהבקשות בוטלו שעות אחדות לאחר הגשתן ומטרת הכדורסלנים היתה לסחוט שחרורים מהקבוצות. גושן עומד להגיע שהחל מהשנה הבאה יגבה איגוד הכדורסל תשלום עבור כל בקשה לבוררות.

שמבן גרם למבוכה

עסקן הכדורסל החתיק, מיכה שמבן גרם לארגעומות. הוא חתם על טופס השחרור של מיקי הרמן לאליצור רמלה, אבל הוא שכח להביא איתו את חותמת האגודה, הפועל גבעתיים. רכז הליגות באיגוד, נפתלי גושן סירב בתקיפות לאשר את הטופס וגם לאחר אישור מחיוצץ המשפטי הוא המשיך לעמוד בסירובו. רק לאחר התערבותו של יזדים אונרקביץ הסכים גושן לקבל את הטופס, למרות שבאופן רשמי הוא הוא סירב לאשר זאת.

בגנס להפועל ת"א

ראשי הפועל ירושלים קיבלו בסורת רוח את בקשתו של קית בגנס לעבור להפועל ת"א. הם טענו, כי הוא כלל לא דיבר איתם ויש להם אפשרות להמשיך את החוזה איתו לעונה נוספת.

בהפועל ת"א במחוים שבגנס ישחק בשורותיהם הם מצפים לפסיקת הבורר. מוכנו של בגנס, אבי ויזליטר רמז על מה שקרה בהפועל ת"א. "חתמתי איתם על חוזה רק אחרי שקיבלתי את הבטחתם מראש", הוא חייך בערמומיות.

בגנס לבורר

עתידים של 50 כדורסלנים יוכרע רק בשבועות הקרובים. במשרדי האיגוד התקבלו 40 פניות לבוררות. רכז הליגות באיגוד, נפתלי גושן הביע מדת רוח מהבקשות הרבות. לטענתו, 10 מהבקשות בוטלו שעות אחדות לאחר הגשתן ומטרת הכדורסלנים היתה לסחוט שחרורים מהקבוצות. גושן עומד להגיע שהחל מהשנה הבאה יגבה איגוד הכדורסל תשלום עבור כל בקשה לבוררות.

שמבן גרם למבוכה

עסקן הכדורסל החתיק, מיכה שמבן גרם לארגעומות. הוא חתם על טופס השחרור של מיקי הרמן לאליצור רמלה, אבל הוא שכח להביא איתו את חותמת האגודה, הפועל גבעתיים. רכז הליגות באיגוד, נפתלי גושן סירב בתקיפות לאשר את הטופס וגם לאחר אישור מחיוצץ המשפטי הוא המשיך לעמוד בסירובו. רק לאחר התערבותו של יזדים אונרקביץ הסכים גושן לקבל את הטופס, למרות שבאופן רשמי הוא הוא סירב לאשר זאת.

חיים זלוטיקמן גנב אתמול בבוקר את ההצגה מהפרשיות הרבות שבבו במהלך שוק בעילת שוק העברות השחקנים במשרדי איגוד הכדורסל.

זלוטיקמן נרדם לשמוע, כי מנהלה הנרש של הפועל ת"א, אברהם פלדה מסרב לחתום לו על טופס השחרור למכבי ראש"צ פלדה טען, כי הוא לא ראה את הוזוח ויליו לברוק את הנושא. זלוטיקמן הביע מדת רוח על הטבה שאיש מהפועל לא דיבר איתו ולא ניסה לבדר את הנושא לפני תום המועד האחרון.

בהמשך הבוקר הוא נראה משועשע מהעניין. "שוא לי. סעיף מצוה המעניק לי. שחרור מתום העונה. תאמין לי שלא אכפת לי לשחק גם בהפועל ת"א. רק ומבל לי על בל הריאות". הוא מיהר להגיע תביעה לבוררות וביטים הקרובים יוכרע עתידו.

בגנס להפועל ת"א

ראשי הפועל ירושלים קיבלו בסורת רוח את בקשתו של קית בגנס לעבור להפועל ת"א. הם טענו, כי הוא כלל לא דיבר איתם ויש להם אפשרות להמשיך את החוזה איתו לעונה נוספת.

בהפועל ת"א במחוים שבגנס ישחק בשורותיהם הם מצפים לפסיקת הבורר. מוכנו של בגנס, אבי ויזליטר רמז על מה שקרה בהפועל ת"א. "חתמתי איתם על חוזה רק אחרי שקיבלתי את הבטחתם מראש", הוא חייך בערמומיות.

40 פניות לבורר

עתידים של 50 כדורסלנים יוכרע רק בשבועות הקרובים. במשרדי האיגוד התקבלו 40 פניות לבוררות. רכז הליגות באיגוד, נפתלי גושן הביע מדת רוח מהבקשות הרבות. לטענתו, 10 מהבקשות בוטלו שעות אחדות לאחר הגשתן ומטרת הכדורסלנים היתה לסחוט שחרורים מהקבוצות. גושן עומד להגיע שהחל מהשנה הבאה יגבה איגוד הכדורסל תשלום עבור כל בקשה לבוררות.

שמבן גרם למבוכה

עסקן הכדורסל החתיק, מיכה שמבן גרם לארגעומות. הוא חתם על טופס השחרור של מיקי הרמן לאליצור רמלה, אבל הוא שכח להביא איתו את חותמת האגודה, הפועל גבעתיים. רכז

נתניה על הפנים

ראשי אליצור נתניה הבריחו אתמול לשחרותיהם 5 שחקנים אלמונים מליגות נמוכות, אבל הקבוצה נותרה כמעט עירומה מסכנים נוצצים.

רק קול ברסון ושני שחקנים זרים ביתנים יהיו חשמנות הבולטים בעונה הקרובה. במצב ש.מר כדורסל", יהושע רוזין יצליח לחולל גם ולהשאיר את הקבוצה בליגה הלאומית.

קרל נברסון

היום ידונו באלומה

הבורר מטעם איגוד הכדורסל, עו"ד חיים אלחריף עומד לקיים הבוקר דיון ראשון בתביעתה של אלומה גורן לעבור מהפועל גבעת חיים למכבי ת"א.

במרכז הפועל מסרבים לשחרר את הכדורסלנית המצטיינת למכבי ת"א והם יציעו שהיא תשחק בעונה הקרובה בבני יהודה ת"א.

ברג מבני בריק

השחקן הצעיר, גדי ברג זיה אתמול מאושר לזמן קצר. הוא הגיע לסיכום עם מכבי ת"א על העברתו לשורותיה מאליצור בני ברק. מכבי הסכימה להעביר לבני ברק המודתו שלושה שחקני נוער, אבל בבני ברק סירבו והכוכב הצעיר ימשיך לשחק בליגה ב.

מלמיליאן ישפוט הדוגמניות ישחו

מאת שמואל קליגר

אורי מלמיליאן יצטרף לצוות השופטים - בתחרות השחיה לדוגמניות צמרת שתתקיים ביום שישי בנושאונית בקרית בן גוריון בחולון. צוות השופטים יורכב משופט הכדורגל משה אשכנזי, דוד קושניר מאמן נבחרת ישראל באתלטיקה קלה ונחום סטלמך. את התחרות מארגן ז' השנה השניה איש הספורט אלי קנדי.

25 הדוגמניות יתחרו בארבעה סוגי מיקצועי שחיית חזה, חתירה באגמים, הליכה על גשר על פני המים וקליעה לסל מהמים. בשנה שעברה זכתה בתחרות הדוגמנית עינת סרם.

קבלת מודעות 24 שעות ביממה
מודעות משפחתיות דחופות
וכל יתר סוגי המודעות ל־
הלוח הכללי
דבר
מתקבלות 24 שעות ביממה
ב' דרוקר דיזנגוף
רח' דיזנגוף 118
(מול כסית)
סל. 246363 239952

איגוד האתלטיקה־קלה מאשים את היחידה לספורט הישגי:

אילוז „שבר" את המינימום האולימפי אך הם שברו אותו

מאת משה כהן

באיגוד האתלטיקה קלה זועמים על היחידה לספורט הישגי וראשי האיגוד כינסו אתמול מסיבת עיתונאים, במהלכה הועלו האשמות קשות על קיפוח האתלטים ובמיוחד על קיפוחו של איתי אילוז, שגם הוא לא יסע לאולימפיאדת סיאול.

"יש לנו ויכוח עם היחידה לספורט הישגי. האם עלינו לחפש באולימפיאדות מדליות או לייצג בכבוד את המדינה?" שאל יו"ר איגוד האתלטיקה, אריה סלוצקי.

לטענתו, הצליח אילוז הרף פציעתו הקשה לעמוד את המינימום האולימפי בריצת 200 מ' (20.93 שניות) ורק קיפוח ושיקולים לא הוגנים מונעים ממנו לצאת לסיאול. "אילוז גמע לי אתמול שבר וקשה היה לי לשכנעו להמשיך ולפעול מאמלט", ציין סלוצקי.

לטענתו, ביחידה לספורט הישגי טען בכל ההחזרות לגבי האתלטים, "רק בגלל תחזית לא נכונה שלהם איתי אילוז לא הוכנס לסגל האולימפי. הם גם ניסו להקשות עלינו ע"י קביעת זמן טוב יותר

איתי אילוז

בריצת 400 מ' והדבר הקשה על אילן גולדוואסר לשבור את המינימום", הוא אמר.

סלוצקי הסביר, כי אילוז לא הובנס לסגל האולימפי בגלל נימוקים פורמאליים. לדעתו, אם היחידה לספורט הישגי היתה עורכת תחזית נכונה ומעוניינת באמת לקדם את האתלטיקה - הכל היה נראה אחרת. "קבעו לאתלטים הישראלים מינימום קשה יותר מהחישגים על מובי האתלטים בגרמניה ואיטליה", הדגיש סלוצקי.

באיגוד האתלטיקה טוענים, כי היחס של היחידה לספורט הישגי מקשה על שכנוע צעירים לעסוק בענף ועבודה קשה של ארבע שנים של האיגוד נפגעה קשות.

"בעתיד יהיו לנו הצעת נפרדות מאלו של היחידה לספורט הישגי. הם טען לכל אורך הדרך ולא נסכים להמשך הפגיעה באתלטיקה הקלה", סיכם סלוצקי את דבריו הקשים.

מאמנו של אילוז, מני פלד צייץ, כי חוף פציעתו הקשה הצליח אילוז להתעלות על עצמו ולהשיג ברגע האחרון את המינימום האולימפי. "חבל שטוענים כי זהו הישג מקרי. ציון בטבלת הישגים שלו מוכיח התקדמות ניכרת בשנים האחרונות. היחס כלפיו כואב לנו מאוד, אבל אני שמח שאילוז החליט להמשיך ולעסוק באתלטיקה".

הפועל י־ם: לנשום אויר פסגות

עם תקציב של 650,000 דולר והרכב מאוזן ולוחם מקווה נציגת הבירה בכדור־סל להתברג בצמרת הטבלה, חצי גמר הגביע ואחד המפעלים האירופיים

מאת עידו גרנר

"להפועל ירושלים יש סיכוי טוב להתברג בחלק העליון של הטבלה", אמר אתמול מכיר מפלגת הטבריה בירושלים ומסרון הקבוצה, שמואל זיסמן במהלך מסיבת עתונאים שכינסו הירושלמים לקראת פתיחת העונה.

זיסמן ציין כי בשנה שעברה לא היתה קבוצה עד הרגע האחרון והשנה נעשו מאמצים להבין קבוצה סובה זמן ניכר לפני פתיחת המשחקים.

בימים אלו מוקמת עמותת הכדורסל של הפועל ירושלים ובשותפיה יהיו חברים מכל גוזני הקשת הפוליטית. זיסמן הסביר כי הפועל ירושלים היא קבוצת הדגל של בירת ישראל והשותפות של רתי שטיינבך, שהוא חבר מרכז "חרות" מהווה את הוחילת הדרך לקראת הבאות.

לדברי זיסמן הגיע ואחב המצטבר של הקבוצה בשלוש השנים האחרונות ל־200,000 דולאר, בשהוא מדגיש את הניהול הסוב של הקבוצה יחסית למה שקרה בקבוצות הפועל אחרות.

תקציב הקבוצה יסתכם השנה ב־650,000 דולר, כשחמישים אחוזים מתוכננים על מכירת מנויים וכרטיסים והיתרה תכוסה ע"י מועצת הפועלים, מרכז הפועל, עיריית ירושלים וגורם מאמן, שעדיין לא נחתם איתו חוזה.

בירושלים מקוים למכור 2200 מנויים עד לפתיחת העונה. זיסמן הודה לשטיינבך על הסיוע הרב שהוא העניק לקבוצה ועל השתלבותו המחודשת בניהול השוטף.

רתי שטיינבך הדגיש כי הרכב הקבוצה נקבע על־פי המלצת המאמן והקבוצה כוללת השנה 4 שחקנים גבהים: מייק קרטר, מנחם אסלם, הארסון וגילי מילר. שני שחקני חצי פינה דוזרן שפע וארז חזן.

שטיינבך הדגיש כי לירושלים יש צוות לחם ושאפתני הראה לו שבמחיבה ובדרגת המצב יהיה הרבה יותר טוב לעומת העבר. לגבי שני הזרים הוא סיפר כי הם בוגרי מכללת נבאדה הדם שיחקו בעבר יחד במשך ארבע שנים והגיעו למשחק חצי גמר המכללות.

לדברי שטיינבך יהיו המטרות העיקריות של הירושלמים להגיע בליגה למשחקי הפליי־אוף, להגיע לחצי גמר גביע המדינה ושלירושלים תהיה בתום העונה נציגה באחד מגביעי אירופה.

בירושלים יפתחו הכבות לקראת העונה ב־15 באוגוסט ולפתיחות האימונים יגיע מאמן כושר מיוחד מיוגוסלאוויה, שבעבר אימן את דראזן פטרוביץ'. בירושלים גם מבקשים למצוא את הדרך הנאותה להפרד מהשחקנים שעזבו השנה את הקבוצה.

יו"ר הועד האולימפי הישראלי, יצחק אופק, כועס:

מי שמותח ביקורת על גודל המשלחת – מטומטם או רשע

ויכוח בדיון של ועדת הספורט של הכנסת בנושא האולימפי ■ אופק: התקדמנו אך העולם ברח. מספר המלווים סביר

מאת משה כהן

"מי שמותח ביקורת על גודל המשלחת לאולימפיאדת סיאול הוא מטומטם או רשע שעושה זאת בזדון", פלט אתמול בכעס יו"ר הועד האולימפי, יצחק אופק שהופיע בפני ועדת הספורט של הכנסת, שדנה במספר הגדול של המלווים לאולימפיאדה.

בישיבה הבהיר ראשי הועד האולימפי, כי לישראלים אין שום סיכוי לזכות באחת מהמדליות. "הספורט הישראלי התקדם, אבל הספורט העולמי ברח", הסביר אופק לחברי הועדה.

רק שלושה חברי כנסת הגיעו עצמם לישיבה: היו"ר פנחס גולדשטיין, יוסי שריד ותמנו רז. הם ביקשו פרטים על המלווים וקיבלו את ההסבר כי מספר המלווים הרשמיים הוא סביר.

הויכוח נעוץ סביב העסקנים שמקבלים השתתפות בתשלום, כרוגמת עובדי מרינה שיוצאים להשתלמויות בחו"ל בהשתתפות המעביד.

חברי הוועדה ביקשו לקבל רשימה מפורטת של היוצאים לסיאול עם ניתוקים לגבי על אחר מהם וסכום ההשתתפות של המדינה.

בעיניין אחר נמתחה ביקורת על העובדה שבגדרת הסיקי לא תשתתף באולימפיאדת סיאול, אבל ראשי הועד האולימפי הבהירו, כי הרשימה לסיאול כבר נסגרה.

● עובדי הפועל ת"א והליכו לנקוט בעיצומים בעקבות אי קבלת המשכורות. כתודש שעבר הם הפסיקו את העיצומים לאחר שהובטח להם לפתור את הבעיה אות ולתמיד, אבל כבר החודש התעורר שוב בעיות.

יו"ר הועד האולימפי הישראלי, יצחק אופק, כועס:

המאמן היוגוסלאוי של הפועל ת"א מגיע היום

מאת שמואל קליגר

המאמן המיודע של הפועל ת"א, מאצ'יץ' ראסטיסלאב עומד להגיע היום לישראל. הוא יתקבל בנמל התעופה ע"י חבר הנהלת הקבוצה, אברהם מזרחי, שיום איתו את הקשר הראשוני ויו"ר מחלקת הכדורגל, מיים צימר וכן מתורגמן דובר שפת המאמן.

אותמל התאמנו לראשונה שחקני הפועל ת"א במרכז כדורגל. הם עשו זאת בגבעת עליה בהדרכת עוזר המאמן, שמעון בן יחזקאל.

באימון לא השתתפו יעקב אקונייז וקובי סגל. מנהל הקבוצה, ניסן ניסנוב האשים את בלי התקשורת שפרסמו דברים בעניינו של סגל וגרמו לו להעיד מהאימון.

מדשה

מיוחד: בעקבות עתירת טלילה שפר, דן בן אמוץ עם יוסי קריים, עורך "פרוזה", ובנו החולה בשיתוק מוחין.

תאב: הייתי צריך להמית אותך. הבן: אני לא כועס עליך

■ עדיות זרטל ויהודה ליסני על מסמך אל חוסייני ■ דני רוזוליו מטרב לקחות אחריות, מאת נעמי לויצקי ■

אפריים ריינר ■ איל תלפון בטאבה ■ משה נגבי: דין ודברים ■ יעל גבירץ ■ ענת מידן עם אריה דולצין: שלוש מעמים בשבוע ריאליזה ■ דורון רוזנבלום: מה בין נתניהו לואן־אריק ■ שוש אביגל ■ גל אורבסקי: בעקבות החנשדיר לנהריה ■ חני סגל אצל משפחת ניר ביתן ■ תיק עזריה: תמונת מצב. יוסי היימן ■ מיכה שגריר ראה סלוזיה ■ דני רביטביץ ■ עדי אופיר על עריקים בכלא ■ ישראל אחרוני מגיש: צלעות

בארבע עיניים

פלאי „הקוביה ההונגרית"

שאול סווירי

מאת שמואל קליגר

אז, שאול סווירי, „השיטה ההונגרית" תטעל בעונה הקרובה?

יו"ר הנהלת ההתאחדות לכדורגל: "יש מחשבה בכיוון הזה ואנו מעוניינים להפרים מתאחדות הכדורגל בהונגריה כיצד עובדת שם השיטה. משיחות עם חברים ותקבל אצלי הרושם שעקרונית הכישה מתקבלת בהחלטה ואפשר ונוכל ליישמה כבר בעונה הקרובה. הכל תלוי בהבהרות שנקבל. מה שידוע הוא, שהונגריה אימצה את שיטת 3 הנקודות עם השינוי של תוצאת תיקו. בתיקו וגיל יש נקודה אחת לכל קבוצה, הרינו בסך הכל 2 נקודות. יוצא מזה שנקודה אחת הולכת לארבה. הוא יוצר פערים, שמתעצמים ברגע של ריבוי תוצאות תיקו ע"י קבוצה אחת הבתחנות מרוחים ע"י קבוצה אחרת.

בעצם אתה מדבר על שיטת הנקודים המקובלת אצלנו בביצ' המדינה.

סווירי: "באופן עקרוני התשובה חיובית. ההונגרים אימצו את השיטה, שאם בתום 90 דקות המשחק מסתיים ללא הכרעה נערכות הקבוצות לסידרת בעיטות מ־11 מ' והקבוצה המנצחת מקבלת נקודה נוספת. משמעות הדבר, שבמקרה של תיקו מקבלת ה„מנצחת" 2 נקודות וה„מפסידה" מקבלת רק נקודה אחת. בכך נחסכים הפערים ובכל מקרה מהמנה, שכל משחק יחלק את מקסימום הנקודות וכום נקודה לא תלך לאיבוד".

מה נשקו מרגש?

סווירי: "לאחר שנקבל את התוכנית ההונגרית ניחזור כי השיטה יצרה מתח ועניין. תגביר את המתח עד לסיום המשחק וגם לאחריו... בדבר פרטים נוספים נוכל להתייחס רק עם היוודע פרטי השיטה, אבל אני מניח שאין שום בעייה, שנוכל ליישמה כבר בעונה הקרובה".

אני מבין שהתוכנית ההונגרית כבר אושרה אצלך באופן עקרוני, האם אתה נתמך גם ע"י החברים האחרים בהתאחדות?

סווירי: "בעקבות שיחות עם חברים, אכן הרושם הוא שהתוכנית מתקבלת בהחלטה. העניין אכן תופס. צריך לזכור שהשיטה, משקללת את עניין 3 הנקודות עבור ניצחון. חסל סדר תוצאות 0:0. הנהים לא יוכלו עוד לומר: "ראינו 0:0 משעמם". התיקו פס מן העולם. עבר זמנו. אפילו לא יוקבעו בכלל שערים במהלך 90 דקות יביא הדבר להכרעה מתעוזה הלבנה עוד באותו משחק וזה יוסיף עוד כמה רקות של מתח. הלוא בשביל זה הקהל בא, לא?"

האם לא באה השיטה הזו לסתום את הפיות של הדורשים לחזור לשיטה הישנה של 2 נקודות?

סווירי: "בהחלט. כל פעם שומעים אנשים שעולים על שיטת 3 הנקודות וחוזרים לחזור לשיטה הישנה. עיקר הטענה שלהם, בטרם שהשיטה יוצרת. בהחלט אפשר לחסל את הוכחה ע"י השיטה ההונגרית.

האם גם את מסמר הבעיטות מ־11 מ' נעתיק מהשיטה ההונגרית?

סווירי: "בכך אין ענין. זי שבעתיק את העיקרון. בקטר לפרטים זי אם ניישם את השיטה הנקוטה אצלנו בגביע בלומה: 5 בעיטות לכל קבוצה ובמקרה של תיקו גם לאחר סדרת הבעיטות הללו, מנדל נוסף לכל קבוצה לסידרת עד לקביעת המנצחת".

עשוה הדשן שהשיטה יוצרת כאב ראש חדש למנהלי הקבוצות המשלמים לשחקנים לפי נקודות?

סווירי: "אני לא מסכים. השיטה לא משנה את מקסימום הנקודות. בליגה בת 30 מחוזרים יש בקופה מקסימום 90 נקודות ונתון זה לא משתנה. מדובר רק בתוספת של 4 – 5 נקודות במסגרת לכל קבוצה שתנצח במקום השיטה תוצאות תיקו עד היום. תוספת כזו, בכלל איננה משמעותית ולא יכולה להכביד על הקבוצות המשלמות לפי הנקודות".

הלוח הכללי

דירות בשב"ח

עסקים

מכוניות

מבצעים

מגבות

הצעות עבודה

דירות

רכב

מקררים

וידיאו טייפ

מכונות כתיבה

כלי נגינה

הלוואות

רוצים לקנות

ריפוי והרזיה

נדרשו לנישואין

הכרויות

פיליש ונקיון

חיבה

ריפוי והרזיה

חוק הדרישויות שחוקי בתעשיות, תשמ"א 1981

לפי חוק זה אסור לסרב לקבל אדם לעבודה בחמת מינו או מחמת היותו נשוי או חרדי, אלא אם אופיו או מזגו של התפקיד מונעים קבלתו של בן אחד המינים לעבודה מהדונה. הענייניים צפויים לעונש על־פי חוק.

هكذا من الاصل

חדש על המסך

מפגש לוהט, מלחמות השחקים, נס ברחוב 8.

אורמלנד שוורצנגר, מי שהיה אלוף העולם בפיתוח גוף והיום מכוכב קולנוע מצלית, מופיע הפעם – בתסרוקת מודרניסטית – בתפקיד שוטר רוסי קשוח. הסרט *"מפגש לוהט"* מביא אותו ממוסקווה לשיקגו בעקבות סוחר סמים מבוקש שהצליח לחימלט מברה"מ, לאחר שרצח את חברו הטוב ביותר. בשיקגו מוצמד אליו בלש אמריקאי, היפוכו הגמור: *ג'יימס בלושי* (מאיזו של גין) איטו אהוד ביותר על ספקדיו, המקווים שמשימה אמריקאית־סובייטית זו תשים קץ לעברותו במחוז. שני ניגודים: בלש משעשע, הנראה נטול שרירים לחלוטין מול שוטר רוסי שהוא כולו שרירים ואף לא חייך אחד, יוצאים למשימה, והסוף

במעט ברור. את הסרט "מפגש לוהט" ביים *וולטר היל* (ירחובות לוהטים", "נברים בסבתך", "48 שעות" ועוד) והוא מציג "גלנוסטס" משטרתי, שיחזור פעולה סובייטי־אמריקאי במירדף אחרי מפיצי גנגו קוסמופוליטי. זאת אולי הסיבה שאת סצינת הפתיחה לסרט האמריקאי התירו הסובייטים לצלם בביכר האדומה במוסקבה, ז' הפעם הראשונה.

גרעדן על בובב אחר, בובב אטרניה. את השלווה והשקט מפרים סלקטור הרע ובת־לוויתו ליין. הם סבקשים לחסוף אם הקוסמת הטובה, לגזול ספנה את בוחותיה ולהעבירם אליה. המאן, הגיבור־הקוסם של כוכב אטרניה יוצא ללחום בו יחד עם הגמד הנאון

גילדור, טילה הלוחמת היפהפיה ואביה, בעל השרירים. שניים מתושבי הארץ נקלעים למלחמת הכוכבים הזו בטעות. הסוף, כמובן, טוב. את הסרט *"מלחמות השחקים"* ביים *גארי גודאוד* על־פי תסריט של *דיוויד אודל*.

סטיבן שמילברג, המפיק, משתעשע פעם נוספת באגדה לכל הגילאים. *"נס ברחוב 8"* סתרחש בסנהטן. יום בגייה עשיר מבקש למחוק שכנה שלמה מעל פני האדמה ולבנות במקומה גורדי שחקים. כל הדיירים הסכימו לקבל סכום כסף ולהתפנות, הבתים נהרסים אחד אחרי השני. אך בבניין אחד, מתעקשים חמישה דיירים להמשיך ולחיות בדירותיהם ומסרבים לקבל את הכסף. המצב הולך ומחמיר, החבורה שנשכרה לפנותם, מתגרה בהם, מכה, הורסת. ולפתע הכל

משהנה. זוג חלליות זעירות ואילמות באות לעזרתם. החלליות מתקנות את השברים, מבריחות את הטוכלים, מקימות לתחיה את בית הקפה הקטן שנהרס ואפילו יולדות צאצאי־מתבת הבאים גם הם לעזרת החמישה. במקור נקרא הסרט – בביטוי של *מתיו רובינס* – "לא כולל בטריות", רמז לבך שגם החלליות אינן בל־יכולות וגם הן זקוקות למקור אנרגיה, מה שיוצר בעיות משעשעות הבאות, כמובן, על פרטיהן.

יקיצה מאוחרת

כמי שכפאו שד נחלץ סוף סוף ועד פא"ן הישראלי לפרסם גילוי דעת בעניין המעצרים המנהליים. בעוד כשבועיים ייערך כינוס פא"ן הבין־לאומי בסיאול. הוועד המקומי רצה להציג, ולו קבלה אחת, על פעילותו.

באיחור רב, אחרי סקנדל מקומי, רשימות בעיתונות והפגנת "שלום עכשיו" בסוף השבוע, התעורר סניף פא"ן הישראלי לפרסם גילוי דעת נגד המעצרים המנהליים של אנשי רוח פלשתיניים – סופרים ועורכים. אם יש לשלטונות חומר ראיות להעמדתם לדין של הסופרים הללו, יעשו זאת – נאמר בגילוי הדעת שפרסם ועד פא"ן, אם לאו – ישחררו את הסופרים לאלתר.

נראה כי ועד פא"ן פרסם את גילוי הדעת כמי שכפאו שד. מאוחר מדי ובקול ענות חלושה. בין התפטרותו של יורם קניוק מהוועד לפני בשבוע עד ההתעוררות המאוחרת של הוועד בראשית שבוע זה, הספיקו שלטונות הביטחון לעצור את פויסל חוסיני. שתי הידיעות – התפטרותו של קניוק ומעצרו של חוסיני – התפרסמו בעיתונות באותו תאריך. בבך כמו הודנשה אוזלת תיד של ועד פא"ן, חנאתז בקונסטיטוציה של פא"ן הבין־לאומי כדי לתרץ את התמהמהותו התנוותה.

עכשיו מנסה פא"ן להוסיף תירוצים ועילות להסברת פעילותו המהוססת. לא רק מצאת מחויבות לתקנון הבין־לאומי לא מתו, לא זעקו ולא הזעיקו, אלא גם, מסתבר, כדי לא לקלקל את היחסים עם שר הביטחון שהבטיח להם, לדבריהם, גדולות ונצורות. שאלה פתוחה היא סדוע כה מקפידים אנשי רוח על "יחסים טובים" עם משרד הביטחון.

ואשר לשאלת ההבטותות של השר. רבין הבטיח לברר את תנאי המעצר ואת פרטי האישום. לגבי התנאים השיב בי הם סבירים לחלוטין, והראיה – אנשי הצלב האדום וארגון "אמנסטי" בקרו בקציעות ולא היתה להם ביקורת על התנאים שם. את פרטי האישום הבטיח להעביר לוועד פא"ן בבתב עד יום ראשון השבוע. התשובה עדיין לא הגיעה.

ורזה גינוסר, חברת ועד פא"ן ומזכירת אגודת הסופרים, טוענת שהוועד חיכה לפרסום גילוי הדעת רק לאחר שייפגש עם שר הביטחון. הוועד המתין לפגישה כחודש. עתה הוא מחכה למימוש ההבטחה.

ובינתיים עצורים אלפי תושבי השטחים, בהם כ־20 יוצרים, במעצר מנהלי בלי שיוגשו נגדם בתבי אישום. הוועד, שאחת ממטרותיו המרכזיות היא להגן על חופש היצירה והיצור, עסוק בחששות כיצד לא לקלקל יחסים עם משרד הביטחון.

> **מתן שחם ת.ב. יהושע** יוצאים לסיאול ב־24 באוגוסט כמייצגי פא"ן הישראלי לכינוס הבין־לאומי של איגוד הסופרים. ישראל תהיה שוב קורבן למתקפות של אנשי רוח מרחבי העולם בנושא מדיניותה בשטחים. הפעם היא עלולה להיות נמרצת ובוטה מתמיד בגלל המעצרים המינהליים. האם יצליחו שחם ויהושע להדוף את המתקפות על רקע המציאות בשטחים? עיתוני פרסום גילוי הדעת של ועד פא"ן כרוך גם בעיתוני הכינוס בסיאול. בכלות הכל, רצוי שלנציגים הישראלים תהיה, ולו קבלה אחת, על פעילות ועד פא"ן המקומי.

מירי פז

סקנדל בונציה

הסערה סביב הסרט "הפיתוי האחרון של ישו" גוברת. הכללתו של הסרט בפסטיבל הסרטים בונציה הניעה את המפלגה הנוצרית דמוקרטית האיטלקית, הקרובה לחוגי הכנסיה הקתולית, לצאת בקריאה למארגני הפסטיבל לבטל את השתתפותו של הסרט. נשיא הנהלת הפסטיבל, פאולו פורטוגזי, הודיע בתגובה כי הסרט לא יוצא. "זהו חלק מן הסטורת הנרבותית של פסטיבל בונציה להשאיר את זכות השיפוט של ערכם ומשמעותם של הסרטים שנבחרו לקהל צופי הקולנוע", אמר.

בארה"ב קראו מנהיגי הכנסיה להחרים את הסרט היוצא למסכים שם החודש. השבוע נערך בלוס אנגלס מצעד מחאה שצעד לאולפני "יוניברסל" (בתמונה) הקורא להחרמת הסרט ולהדגמת האולפנים.

"הפיתוי האחרון של ישו", בבימויו של מרטין סקורסיזה, מבוסס על ספרו של היווני ניקוס קאזאנצאקיס. הוא מיועד להקרנה בפסטיבל ונציה, במסגרת האירועים הסיוחדים, ב־7 בספטמבר, יומיים לפני סיומו של הפסטיבל שבו יוקרנו 22 סרטים מ־19 מדינות. פתיחתו, ב־28 באוגוסט, עם גירסה מחודשת של אלכסנדר וולקוב לסרט הצרפתי משנת 1927 "קזנובה". לסרטיו של פאולו פזוליני מקום מיוחד בפסטיבל הנוציאני השנה. מארה"ב יגיעו, סלבד הסרט הפרובלמטי של סקורסיזה, גם סרטו של דיוויד מאמט "שיגויים (תרגום חופשי), "קיץ סכנשף" של איזון פאסר ו"המודרניים" של אלאן רודולף. ברה"מ יצאת עם הסרט "הנזיר השחור", לבריטניה שני סרטים בפסטיבל: "סוד לוהט" של אנדריו ברקין ו"מאדאם סוסאצקה" של גון שלזינגר. שני סרטים צרפתיים בפסטיבל: "פעם נוספת" (פול וקיאלי) ו"עניין נשי" (של קלוד שברול). מספרד סרטו של הבמאי פטרו אלמודובר "נשים על סף התמוטטות" ומאיטליה "הבלתי נראים" של פסקאולה סקווטיצ'ירי וסרטו של קרלו ליצני "מרבצזב היקר".

יומן כפר בלום

משב רענן וצעיר

סבעי שהתזרות בקונצרטים ב"ימי המוסיקה בגליל העליון" נעות לסידוגין בין אכזבות מצערות להתרוממות מלהיבה. משמח שתחרשת קודת־הדרת היא ביצועים השלמת.

ה"רביעיה לקץ הזעיתים" מאת *אוליביה מסיאן*, שהושמעה בקונצרט השני, היתה היצירה שגרמה להתעלות אמיתית במשמעות הפנימית העמוקה וגביצעו המוצלח, שתפקיד חשוב בו היה לקלרניתן המצוין *אלי דמץ*. יש להניח שעוד כמה חזרות היו משפרות את טיב הפרשנות של הנגנים.

בעקבות יצירה גאונית ומקורית זו, ששירת הציפורים היא ממקורות ההשראה שלה, חלה ביום שלישי נפילה מפתיעה, בקונצרט המנחה, *בהשמעת היצירה הישראלית שהוזמנה במיוחד: "חבון" מאת המלחינה הישראלית הצעירה ממרד הרלסמן*, לסקסס שכתובה בעצמה לכבוד הציפור הנדירה והטובה. אמנם עמל והזרות רבות הושקעו בכתיבה, בעיבוד ובהבנה, אבל התוצאה נשמעה בכרות נבובה, בצלילים ובקולות, נעדרת אופי וייחוד. ערבוביה של מגמות הלחנה חדישות ואפקטים נרושים. הסנצתת, *ענת מזרן*, וילדי המקהלות בהדרכת *ארשרה יעקב*, עשו כמיטב יכולתם להגיש ביצוע מכובד.

למשב רענן ולהתלהבות ממשית ומוצרקת גרמה נגינתם המוזהרה של כמה מוסיקאים צעירים ביצירות הנוספות שבקונצרט - מאת גוטו ("סימפוניה קטנה"), דופלר ("הסהרורית" - פראפרזה לשני חלילים ולפסנתר על נושא של בליני) ו"קרנבל החיות" המפורסם מאת סן־סאנס בגירסה האקמרית הראשונה. כולם ניגנו נהדר, ותיקים ומתחילים כאחד, נשפנים, *קשתנים*, פסנתרנים ונקשנים. אבל בלטו במיוחד: החלילנית *שרון בצלי*, הפסנתרנית *מאיה דלטמן* ואחותה התאומה, הצ'לנית *יעל דלטמן* - סלן בנות 16.

הנגינה המתרוננת והצלולה, שהפיחה חיים צעירים ביצירות ששמענו, נשאה מעין בשורה מכפר־בלום על עתיד יפה בארץ, לפחות בתחום עשיית המוסיקה.

> לקט של יצירות ישראליות שהושמעו ב"ימי המוסיקה" עד בת נבחר לייצג את המוסיקה הישראלית בחו"ל בשנת הארבעים למדינה. לקט זה יושמע בקונצרטים חגיגיים העומדים להתקיים בשבועות הקרובים בשוויץ ובבלגיה. החרכבים שהופיעו בכפר בלום יבצעו יצירות מאת גלברון, פרטוש ומעיני.

ישראל דליות

היעד: בתי ספר

שלושה מפים מתחרים היום על פלח שוק אחד. אחד אבל גדול: בתי הספר. וליתר דיוק: הצגות תיאטרון בבתי הספר. בעבר היה "התיאטרון לילדים ולנוער" היחידי שלו מנהל חיובי ושהביא הצגות אל התלמידים. היום מתחרים על תשומת לב הסורים, ורכישת הצגות שני גופים נוספים. "תיאטראות ישראל" ביחולם של צביקה שפירא וסמי לוי וכן "טדי הפקות".

ל"טדי הפקות" מחלקה לתיאטרון לימודי והיא מבקשת להביא אל התלמידים בשנת הלימודים הקרובה כתריסר הצגות, ותיקות, חדשות ומתחדשות. ומכיוון שנושא החוק והמשפט נבחר על־ידי משרד החינוך והתרבות כמרכזי לשנה הקרובה, הכינו ב"טדי הפקות" שתי הצגות בנושא. האחת, "בא לי לא בא לי", המוגדרת כאירוע בשיתוף הקהל ומתרכזת ב"מותר" ו"אסור" באמצעות שעשועים תיאטרליים (יצרו ומבצעות צופית שפאן ותמי קליין), לשכבות הגיל הנמוכות יותר המיפקה המצגת "אם תקיף" המעלה קטעים משל עגנון, שייקספיר ומסכת סנהדרין כבסיס לקטעים אקטואליים שיבוצעו בשיתוף עם הקהל (יצרו ומבצעים: אלי דור־רחיים, חיים זהבי וצביקה שורצברג). כמו כן מחדשת המחלקה לתיאטרון לימודי של "טדי הפקות" את ההצגה "חיות" לאחר הפסקה של כמעט שנתיים ואת "ילדים טובים", "קטעים", "על מבנה האטום", "ברוח הזמן" ו"איך התחילה המדינה" עולים לשנה הבאה.

המשרד מתכונן גם להעביר לתלמידים נושאים מוסיקאליים. בשנה הבאה שני מופעים: האחד על מוסיקה קאמרית מקורית, והשני דברי הסבר והדגמה של שם טוב לוי.

"חיות". רותי קנר, נועה לב ומיקה דני.

שידורים

טלוויזיה

חינוכית

09.00 עד כאן: רצף דפי הטלטקסט.
09.05 שעת כושר.
09.15 מלחמת הכוכבים "הצידעת חוקפתי" – פולשי ספקטרה משתמשים בנשק קסטלני דמוי צידעת עקיבה. הצידעת מצליחה ללכוד חלק מאנשי כוח G. זולטר האיום מספקטרה מנסה לחערים על מארק, מפקד כוח G, אך החרמית מתגלה, ומארק מצליח לשחרר את חבריו הכלואים.
09.40 נילס הולגרסון (פרק 29) "נילס משחרר את הנשר מרגו". בחיפשים אחרי אחזי חבר מגיעים נילס ואוגי לגן חיות. שם הם פוגשים, בין היתר, את הנשר מרגו, שבחיתו גיזל אוסף לגן עדי אקה.
10.05 ציפיסטוט "מגדים" – ציפי נמר שאותב לעמר לאנשים. יש לה הברה קטנה – גב אנדל ששרה ורקדה.
10.30 תופשי תופשי עד־כאן קיץ, רצף דפי טלטקסט לחופשת הקיץ.
10.35 מאגספלד פארק (פרק 2) מרי קרופרד (אחיה, חברי, מוניידים עם בני משפחת ברסראם. אדמונד מתבב את מרי, ומריה המאורסת לראשוחרי מנסקת לחברי.
11.25 אנחנו ושכנים: דפי טלטקסט על נושאים בסכסוך הערבי־ישראלי.
11.30 פעמוחי קיץ: פעמוחי קיץ מיום ד' בשידור חוזר.
12.10 טלפון "אקו וחבאנימי" – חופעה חיה של לחקת הרוק, כאמה מליברפול.
14.00 עד כאן: רצף דפי הטלטקסט.
14.05 בא בחשבון (פרק 6) – איך לחליט מתי משתמשים בכסף (כ).
14.30 קשר משפחתי – "משפחת מרוסי". מה עושים כשילדים רוצים שיקנו להם כל המתק וילוק ובני מרוס, ובתם רעות בת הארבע ואחיי משוחחים עם אחי יותם (כ).
15.10 רחוב סומסום "חרזים". בתוכנית נלמד כיצד חרזים חרזים וכיצד שוטפים גלים. אופניק ילמד אותנו כיצד מאלפים.
15.40 שעת כושר.
15.55 מאתיים שניות לרשות חזיאר: דפי מידע טלטקסט.
16.00 אחרה – שידור חי.
17.00 ערב חדש.

כללית

17.30 ריק' רץ' – תוכניות לילדים המבוססות על רעיונות של ילדים ויצירות מפרי עטם. נושא התוכנית הפעם: "חדר־ישן".
18.00 פופיקי – שם הפרק: "אפרה חדשה לפופיקי". פופיקי לבש בבבד קל ורועד מקור. אחר מבטיח לדאוג לו לאפדה צבר תמה (דיבוב עברי).
18.25 הגיע זמן לשון – בפינת הלשון הפעם: "השכר הנמוך של שר האוצר".
18.30 קיצור החדשות (עברית).
18.32 חשיפת הפשעים תכנית ילדים (תרגום עברי).
19.00 מבט – דיון בעניני השעה.
19.30 חדשות (עברית).
20.00 כותרות מבט.
20.02 מבט ספורט.
20.50 הגיע זמן לשון – בפינת הלשון. הפעם: "הזמנה אזרית לחברי הכנסת".
21.00 מבט לחדשות.
21.30 הדשדרי שירות.
21.35 בלח לבחולי הומדיה – שם הפרק: "פיתיון לתנינים". למקד פוליאל אפריה הלילה בדרמה. אלא שבינתיים ידיו מלאות עבודה, והוא צריך לחשקיע את הרחוות, בשל תניך דמנו המסתובב בשטח על מחליקים, ואת רוחה של אשתו לשעבר, חיות שמשתו מטרידה אותה בטלפון (עברי־ערבי).
22.20 קשרים (פרק שביעי): "השרשרת הארוכה". ביימס ברק מציג בתכניתו הפעם שרשרת ארוכה שראשיתה בהמצאת אמצעי חתבלה הימית וסיומה בהמצאת הנמלי חצבע המלאכותי. הנילון הפלסטיק. ופתוח המקשר בין כל אלה: הזאת שהשתמשה בה למשיחות הקרקעיות של אניות הנובלה הגדולות (עברי־ערבי).
23.10 חזרה אל הקן – שם הפרק: "בית פונה". אביה מספרת לחזרי כי באמן האחרון מגרושים בבית רבים מזרים: פחות משקה ובקבוקים ריקים מתגלגלים בבית. וחאוכל נעלם בכמויות אדירות. הנרי מחליט לחקור את הענין ומגלה כי בנו מארגן בבית מסיבות לכל דיכפין (עברי־ערבי).
23.35 פסוקו של יום: חדשות חלילה.

ערוץ 2

18.30 בה נשדר הערב.
18.35 "חדלפין הלבן" (פרק חמישי). אמנון נחסף וטומם על ידי אנשים רעים. אם הדולפין הלבן יוצא לעזרתו יוכל עם חבריו המלחים.
18.50 "נופשים אמריקה" "מדעתי" 1. מבט מאלף בסטוס חדש שחביא לחחפכה בתחום ספורט הסיטות. 2. סקירה מרתקת של אפסרויות חניפול של שמן ומיטרלים הקיימים בחלק. 3. מלחי עץ בברזיל המפיק בגזין "עץ חדלקי". מנחה: פיטר יוסטינוב. 4. "עולם האמנות" – על יצירתו של הצייר האמריקאי האיטמרסיוניסט, בן המאה ה־19 – חילואם מריס צאיס.
19.45 "בקרוב בערוץ 2". סקירת הוכניות ששודרו.
20.00 "נגש הזקן" – "אל הנעורי". "נגש, כשאני כבר מתו, אני אומר לכם – אל הנעורי, בבקשה, אל הנעורי. פנייה זו נלקחה מתוך הנשיר פרסומת שנעשה על ידי יול בריבר בשנתיים לו על מחלתו האנושה. בפתיחת הוכנית "אל הנעורי" מסיר יול בריבר על החלטתו לבצע הנשיר את למען המלחמה בעישון. במסגרת הוכנית "נגש הזקן" מוצגים פרקים העוסקים בחיבטים שונים של המלחמה בעישון. בחלק הראשון יסוקרו הפרסומות וחשוטפות את הציבור בנושא העישון. רוב הפרסומות יועדו בעבר לציבור המעשנים, אך מימצאי מחקרים אחרונים מצביעים על כך כי חלא מעשנים נמצעים גם הם מעשן הסיגריות. מימצאים אלה גרמו בארצות הברית, כמו גם בישראל לחסמת קהל היעד של הפרסומות ותשדירי השידורת גם אל הלא מעשנים, שיעמדו על זכויותיהם לנשום אויר נקי. חלקה השני של הוכנית מוקדש לחוקים חדשים ואחרים עישון במקומות פנויים. במהלך חשנה האחרונה ווחלו בישראל חובלות על עישון במקומות ציבוריים – באולמות ספורט, בגני ילדים, ובמוסדות. בפרק זה בתכנית, מתועדות הוכנבלות החדשות שחוטלו בארצות הברית על עישון באזורים הציבוריים, ותגובותיהן של קבוצות לחץ שונות בענין זה. מחי השפעת. מגבלות העישון על העובדים המעשנים וחלא מעשנים: שאלה זו נבדקה במספר מקומות עבודה ואחרים את העישון בכלל. מחקר שנערך לאחרונה בישראל מגלה כי 83 אחוז מכלל הציבור ותמכים במגבלות באזורי עישון. הפרק השלישי בהכנית מוקדש לשאלת, כיצד מפסיקים לעשן. רבע מכלל המעשנים בארצות הברית הפסיקו לעשן ב־20 השנים האחרונות. חלקה האחרון של ההכנית מוקדש לסקירת הכנית לגמילה מעישון – בקבוצה, בהיפנוזה ובריקור סיגי.
20.30 "מה נשדר מחר".
20.33 "מבוגר המחול האמריקאית" הרטרוספקטיבה מיוחדת במינה של "תיאטרון המחאגר של הסאה ה־20". הצדעה לוגר החגג של המחול במחאגר בעישון. בסגרת הוכנית "נגש הזקן" מוצגים פרקים בנושא העישון. רוב הפרסומות יועדו בעבר לציבור המעשנים, אך מימצאי מחקרים אחרונים מצביעים על כך כי חלא מעשנים נמצעים גם הם מעשן הסיגריות. מימצאים אלה גרמו בארצות הברית, כמו גם בישראל לחסמת קהל היעד של הפרסומות ותשדירי השידורת גם אל הלא מעשנים, שיעמדו על זכויותיהם לנשום אויר נקי. חלקה השני של הוכנית מוקדש לחוקים חדשים ואחרים עישון במקומות פנויים. במהלך חשנה האחרונה ווחלו בישראל חובלות על עישון במקומות ציבוריים – באולמות ספורט, בגני ילדים, ובמוסדות. בפרק זה בתכנית, מתועדות הוכנבלות החדשות שחוטלו בארצות הברית על עישון באזורים הציבוריים, ותגובותיהן של קבוצות לחץ שונות בענין זה. מחי השפעת. מגבלות העישון על העובדים המעשנים וחלא מעשנים: שאלה זו נבדקה במספר מקומות עבודה ואחרים את העישון בכלל. מחקר שנערך לאחרונה בישראל מגלה כי 83 אחוז מכלל הציבור ותמכים במגבלות באזורי עישון. הפרק השלישי בהכנית מוקדש לשאלת, כיצד מפסיקים לעשן. רבע מכלל המעשנים בארצות הברית הפסיקו לעשן ב־20 השנים האחרונות. חלקה האחרון של ההכנית מוקדש לסקירת הכנית לגמילה מעישון – בקבוצה, בהיפנוזה ובריקור סיגי.
20.50 מבט ספורט.
21.00 מבט לחדשות.
21.30 הדשדרי שירות.
21.35 בלח לבחולי הומדיה – שם הפרק: "פיתיון לתנינים". למקד פוליאל אפריה הלילה בדרמה. אלא שבינתיים ידיו מלאות עבודה, והוא צריך לחשקיע את הרחוות, בשל תניך דמנו המסתובב בשטח על מחליקים, ואת רוחה של אשתו לשעבר, חיות שמשתו מטרידה אותה בטלפון (עברי־ערבי).
22.20 קשרים (פרק שביעי): "השרשרת הארוכה". ביימס ברק מציג בתכניתו הפעם שרשרת ארוכה שראשיתה בהמצאת אמצעי חתבלה הימית וסיומה בהמצאת הנמלי חצבע המלאכותי. הנילון הפלסטיק. ופתוח המקשר בין כל אלה: הזאת שהשתמשה בה למשיחות הקרקעיות של אניות הנובלה הגדולות (עברי־ערבי).
23.10 חזרה אל הקן – שם הפרק: "בית פונה". אביה מספרת לחזרי כי באמן האחרון מגרושים בבית רבים מזרים: פחות משקה ובקבוקים ריקים מתגלגלים בבית. וחאוכל נעלם בכמויות אדירות. הנרי מחליט לחקור את הענין ומגלה כי בנו מארגן בבית מסיבות לכל דיכפין (עברי־ערבי).
23.35 פסוקו של יום: חדשות חלילה.

רדיו

קול המוסיקה

07.09 בוקאזמה ניגוחה – בסחוכה: הפתיחה "קוריליך" אופוס 62 (עיג' ת'ק); מוצרט: אוברטורה לכוח הקסם, אל המלחמה בעישון. בחלק הראשון יסוקרו הפרסומות וחשוטפות את הציבור בנושא העישון. רוב הפרסומות יועדו בעבר לציבור המעשנים, אך מימצאי מחקרים אחרונים מצביעים על כך כי חלא מעשנים נמצעים גם הם מעשן הסיגריות. מימצאים אלה גרמו בארצות הברית, כמו גם בישראל לחסמת קהל היעד של הפרסומות ותשדירי השידורת גם אל הלא מעשנים, שיעמדו על זכויותיהם לנשום אויר נקי. חלקה השני של הוכנית מוקדש לחוקים חדשים ואחרים עישון במקומות פנויים. במהלך חשנה האחרונה ווחלו בישראל חובלות על עישון במקומות ציבוריים – באולמות ספורט, בגני ילדים, ובמוסדות. בפרק זה בתכנית, מתועדות הוכנבלות החדשות שחוטלו בארצות הברית על עישון באזורים הציבוריים, ותגובותיהן של קבוצות לחץ שונות בענין זה. מחי השפעת. מגבלות העישון על העובדים המעשנים וחלא מעשנים: שאלה זו נבדקה במספר מקומות עבודה ואחרים את העישון בכלל. מחקר שנערך לאחרונה בישראל מגלה כי 83 אחוז מכלל הציבור ותמכים במגבלות באזורי עישון. הפרק השלישי בהכנית מוקדש לשאלת, כיצד מפסיקים לעשן. רבע מכלל המעשנים בארצות הברית הפסיקו לעשן ב־20 השנים האחרונות. חלקה האחרון של ההכנית מוקדש לסקירת הכנית לגמילה מעישון – בקבוצה, בהיפנוזה ובריקור סיגי.
09.00 קוטרצ'ר בוקר – ויולה: קוטרצ'ר מס' 2 בסול מיטר "קיץ" מתוך אוצב חעונה חומל; קוטרצ'ר במי מגור לחצוצרה ולהד (עיג' ת'ק); שוברט: שמיניה בבה מגור אופוס 125 (עיג' ת'ק).
15.00 מבשרים מוסיקליים – ראיונות, סקירות, דיווחים.
16.00 אוטנחוא (ש.ת.) – שלישית הפסנתר הישראלית – מוצרט: שלישיה בסול מגור, ק. 496; הנגה: סונטה קאמרית; שומאן: שלישיה ברה מינור, אופוס 65; ליסט: בעקבות קריאה בדאנטה.
17.30 קשת של צלילים.
18.00 אנתולוגיה- בצליל, מוסיקה תזמורתית באנגלית, בלגית, וצ'כית בברוק המאוחר.
19.00 מוסיקה קלאסית קלה.
20.05 דור החדש – אמנים בדולים בחקלאות הסיסטוריות.
21.00 ימי המוסיקה הקאמרית בגליל העליון 1988 – ס. פרנק: חמישיה בפה מינור ולכלי־קשת (ע. קרטובסקי/ ו. ויידנר/ ו. סאן/ א. אפרת/ ד. מוריסון); 1.1. מוצרט: חמישיה בסי בסול מגור לפסנתר ולכלי נשיפה ק. 452 (ב. ברגן / ג. לוארד/ א. חפץ / ב. שרקנסטס / ג.ב. רין 2: קרוסדיל דנרי II 5.00, 7.15, 9.30 בסיבה: שלושה גברים וחינוקה 7.15 ראמה: לול 6.30, 7.30

רשת א'

15.30 האוניברסיטה הפתוחה – שידורים לימי הרפואה, תולדות הוניאטרון. נוחעה: "חסוחרה ויחקדות האמנות הוניאטרון – יחסי מעלה".
16.05 הכנה לאכרי של פוש פרלמן – חברים מסמרים על פוש – דוקר צחיל הראשון: זמי שחוח מנחל בה; "קול ישראל" (ש.ש.).
17.05 צבעי הקשת – "הפעמה: "שירי עדוה".
22.05 יש לי חלום – "הפעמה: עם הפסיכולוגית מיכל דביר. ראיון הוניאטרון והשטרות דיר שמעון לוי.

רשת ב'

15.05 תוצרת חארץ – תכנית כלכלתית לשדרים עברים.
18.06 צ'קור.
20.05 שדרשים – פולקלור ועדות.
22.05 גיז חעד.
23.05 חליטה חחמישי – עם אלעזר שטרום.

רשת ג'

19.05 קוליבו – סבעון מס.
20.05 אלבומים חשמיח – חקלישים ישראליים שיצאו השנה.
21.05 מוסיקה רוק – רוק כבד וגל חדש.
23.05 טיסת לילה.

גלי צה"ל

10.55 אה בעד – על עניים ועשרות.
16.05 ארבע אחר הצהריים.
18.05 שעה קלה על כלכלה.
18.45 הסט עשרה קסטות.

צה"ל 1

19.05 יעד מסודר – עניני עבא הבטחון (ש.ת.)
19.50 פינה חסה לליבי.
19.57 הודעות לחיילים.
20.05 כוכב חערב – סרגלית צצנני.
21.30 לילה לא שקט.

צה"ל 2

19.05 הדרוי הישן.
20.05 צ'ר 5.
21.57 הודעות לחיילים.
22.05 הסטקת עשר.
23.05 קול הגיז הזה.

רשת ג'

19.05 מעבדת מס.
20.05 אלבומים חשמיח – חקלישים ישראליים שיצאו השנה.
21.05 מוסיקה רוק – רוק כבד וגל חדש.
23.05 טיסת לילה.

גלי צה"ל

10.55 אה בעד – על עניים ועשרות.
16.05 ארבע אחר הצהריים.
18.05 שעה קלה על כלכלה.
18.45 הסט עשרה קסטות.

צה"ל 1

19.05 יעד מסודר – עניני עבא הבטחון (ש.ת.)
19.50 פינה חסה לליבי.
19.57 הודעות לחיילים.
20.05 כוכב חערב – סרגלית צצנני.
21.30 לילה לא שקט.

צה"ל 2

19.05 הדרוי הישן.
20.05 צ'ר 5.
21.57 הודעות לחיילים.
22.05 הסטקת עשר.
23.05 קול הגיז הזה.

רשת א'

15.30 חיים אחרים (סידורה); 16.00 מועדון 700; 16.30 חתעמלת; 15.00 האזר הלוייני (סידורה); 15.30 הבמת המעמדי (מגוייר); 16.00 שוכני הסלעים (תכנית לילדים); 16.30 סרט "רוי בראבי" עם דיק מרסיק; 18.30 מרחשיש (סידורה קומית); 19.00 חדשות ערביות; 19.30 חדשות אנגלית; 20.00 סקרעיה ובברת קיצ (בלש); 21.00 חדרך לבן עדן (דרמה); 22.00 "קציר הרשע" (סידורה ערבית); 23.00 מועדון 700; 23.30 חיים אחרים (סידורה).

ערוץ

16.30 סרטים מצוירים (ערי 1); 16.45 רחוב סומסום (בעברית, ער' 1); 17.30 מרם חאומים (דקומנטרי, ער' 1); 10.00 רחוב קרנו (צרפתית); 18.30 שירים (צרפתית); 18.30 מלכמה מחוון (ער' 1); 19.00 חדשות בצרפתית; 19.30 חדשות בעברית; 19.45 מגזין ספורט; 20.50 סרוב (קומדיה אמריקאית על חתנת רדיו למוסיקה פופ); 21.10 רמינגטון סטיל. (סידרת מתח אמריקאית); 22.00 חדשות באנגלית; 22.10 סרט עלילתי באורך מלא.

"מחומה באיצטדיון". סרט קולנוע בטלוויזיה. יום שישי 21:15. מיד לאחר ה"יומן" תקרין הטלוויזיה הכללית סרט ראווה אמריקאי בנוסח "נמל תעופה" או "חרפתקה בפוסיחוך". סרט זרוע כוכבים, בינהם, צ'ארלטון הסטון, גין קאסאבטס, גינה רולנדס, נק קלוגמן, בו ברידגס ועוד. הפעם מתרחש מצב החירום לא בשמים וגם לא בלב ים, אלא על האדמה, באיצטדיון ענק. הסיבה לבהלה: אפשרות לחתנקשות תבלנית במהלך המשחק בין קבוצות מלוס אנגלס ובוסטון. תהליך המתח נבנה באיטיות. בקר עולה על העיר. מחלון מסון שבקומה ה־12 יורה צלף ברוכב אופנועים שעבר ברחוב. אנשי משטרה בחכנות לפעולה, במסכות גאז ועם רובי אס־16. האיצטדיון חריק מתמלא לאס־לאס. איש־איש למקומו. איש־איש לתפקיד. ביים את הסרט – המבוסס על רומן מאת מורג לדפונטיין – לארי פירס.

המזרח תיכונית

15.30 חיים אחרים (סידורה); 16.00 מועדון 700; 16.30 חתעמלת; 15.00 האזר הלוייני (סידורה); 15.30 הבמת המעמדי (מגוייר); 16.00 שוכני הסלעים (תכנית לילדים); 16.30 סרט "רוי בראבי" עם דיק מרסיק; 18.30 מרחשיש (סידורה קומית); 19.00 חדשות ערביות; 19.30 חדשות אנגלית; 20.00 סקרעיה ובברת קיצ (בלש); 21.00 חדרך לבן עדן (דרמה); 22.00 "קציר הרשע" (סידורה ערבית); 23.00 מועדון 700; 23.30 חיים אחרים (סידורה).

ירדנית

16.30 סרטים מצוירים (ער' 1); 16.45 רחוב סומסום (בעברית, ער' 1); 17.30 מרם חאומים (דקומנטרי, ער' 1); 10.00 רחוב קרנו (צרפתית); 18.30 שירים (צרפתית); 18.30 מלכמה מחוון (ער' 1); 19.00 חדשות בצרפתית; 19.30 חדשות בעברית; 19.45 מגזין ספורט; 20.50 סרוב (קומדיה אמריקאית על חתנת רדיו למוסיקה פופ); 21.10 רמינגטון סטיל. (סידרת מתח אמריקאית); 22.00 חדשות באנגלית; 22.10 סרט עלילתי באורך מלא.